

Eftersyn af erhvervsfremmeindsatsen

Kortlægning

November 2016

Kortlægningen er baseret på en bred række af interviews, eksisterende materiale samt unik adgang til data

Omfattende kildemateriale

- Kortlægningen er baseret på en bred række af interviews og samtaler samt skriftlige indmeldinger, eksisterende materiale, surveys samt unik adgang til DAMVAD Analytics Samspilsdatabase suppleret med deltagerdata fra en række yderligere aktører
- DAMVAD Analytics har februar 2016 i kortlægningen indsamlet surveyresultater fra 454 brugere af erhvervsfremmesystemet på nationalt og regionalt niveau i 2014 og 2015
- Der har løbende været dialog med arbejdsgruppen bestående af FM, EVM, UFM, UM, KL og Danske Regioner, som har bidraget med input gennem arbejdsgruppemøder, skriftlige kommentarer og ved bilaterale møder

Informanter (interviews, samtaler, skriftlige svar)

Regioner	▪ Thomas Dyhr Vestergaard, Region Syddanmark ▪ Dorte Kusk, Region Syddanmark ▪ Christian Bruhn Rieper, Region Hovedstaden ▪ Anette Prilow ▪ Henning Christensen, Region Nordjylland ▪ Lisbeth Iversen, Region Sjælland ▪ Maj-Britt Jensen, Region Sjælland ▪ Bent Mikkelsen, Region Midtjylland ▪ Henning Salling, Region Midtjylland ▪ Lars Vildbrand, Region Midtjylland
Væksthuse	▪ Merete Haugaard og Tina Diana Nørregaard, Væksthus Hovedstaden ▪ Christian Madsen, Væksthus Syddanmark ▪ Mads Váczy Kragh, Væksthus Sjælland ▪ Erik Krarup og Anne Marie Søndergaard, Væksthus Midtjylland
Kommunalt niveau	▪ Jette Margrethe Rau, Ballerup ▪ Eva V. Gottlieb, Brøndby ▪ Peter Bo Andersen, Frederikssund Erhverv ▪ Søren Birk-Sørensen, Fredensborg ▪ Flemming Ipsen, Furesø Kommune ▪ Kenny Jensby og Niels Nielsen, Holbæk Erhvervsforum ▪ Tessa Salling, Business Horsens ▪ Marie Skov Lillelund, Høje-Taastrup ▪ Karen Brehm Sørensen, Hvidovre ▪ Anja Vorm Andersen, Ishøj ▪ Poul Jensen, Kalundborg Erhvervsråd ▪ Jens Abildlund, Køge og Mette Lerdorf, Køge Erhvervsservice ▪ Lene Helbo Bachmann, Norddjurs ▪ Gregers André Pilgaard, Silkeborg ▪ Henrik Hansen, Tønder ▪ Kristian Brøns Nielsen, Viborg ▪ Niels Højbjerg og Jan Beyer Schmidt-Sørensen, Aarhus
Andre organisationer/operatører	▪ Lone Vingtoft, Danske Regioner ▪ Lotte Holten-Møller, Danske Regioner ▪ Michael Koch-Larsen, Danske Regioner ▪ Karoline Amalise Steen, KL ▪ Rune Andersen, KL ▪ Ditte Rude Moncur, Vækstfonden ▪ Pernille Rype, Innovationsfonden ▪ Peter Hønggaard Andersen, Innovationsfonden

Eksisterende materiale

I tillæg til interviews er inddraget en lang række eksisterende materiale og analyser

Eksempler

Analyser, Kommunalt	▪ Deloitte (2015): Gapanalyse vedr. finansieringsinstrumenter ▪ EVM (2014): Redegørelse om Dansk Erhvervsfremme ▪ DAMVAD (2014): Sammenhænge for vækst og innovation i Danmark ▪ UFM (2014): Analysis of the Danish Research and Innovation system
Analyser, Regionalt	▪ Danske Regioner (2015): Kort om effekter af Vækstforum investeringer ▪ IRIS (2015): Kortlægning og analyse af det regionale erhvervsfremmesystem i Danmark
Analyser, Kommunalt	▪ Dansk erhvervsfremme (2016): Indblik i det lokale erhvervsfremmesystems erhvervsservice-leverancer ▪ IRIS (2016): Erhvervsfremme under lup ▪ KL (2016): Sammen om vækst – 9 danske business regions
Andet materiale	▪ I tillæg til ovenstående er inddraget et omfattende materiale bestående af årsrapporter, performerenskabere, analyser af konkrete operatører, handlingsplaner og resultatkontrakter mv. jf. bilag.

Centrale begreber anvendt i kortlægningen

Begreb	Beskrivelse
Operatør	Enheder med et konkret erhvervsfremmetilbud rettet mod virksomheder. Operatører kan både være private og offentlige. Eksempler er Innovationsfonden eller Væksthus Syddanmark
Politiske og koordinerende organer	Organer, institutioner eller enheder hvis primære formål består i at koordinere eller administrere erhvervsfremmeindsatsen, men som ikke er en udøvende operatør eller en myndighed med politiske eller finansierende beføjelser. Eksempler er Vækstforum Midtjylland eller Kommunekontakttråd
Aktør	Anvendes som en bred betegnelse for enheder, som har foretagende inden for erhvervsfremmeindsatsen. Dækker således både operatører, myndigheder samt politiske og koordinerede organer
Formål	Beskriver hensigten med enkelte erhvervsfremmetilbud. Tilbud kan f.eks. være rettet mod eksport, markedsmodning, opstart af virksomheder mv. Formål er inddelt i 7 dækkende kategorier
Virkemidler	Beskriver metoden til opnåelse af formålet. Der kan anvendes flere virkemidler til opnåelse af samme formål. Fx kan formålet 'opstart af nye virksomheder' opnås ved vejledning og rådgivning, kapitalformidling mv. Der anvendes 8 dækkende kategorier for virkemidler
Deltagelse	Når en virksomhed deltager i et projekt inden for et program, opgøres det som en deltagelse. En virksomhed, der deltager i fx to projekter inden for samme program, tæller således som to deltagelser. Jf. side 65 for uddybende beskrivelse

Sammenfatning

Hovedområde	Nøglespørgsmål	Hovedobservationer	
1 Organisering og aktører	- Er der mange overlappende aktører på flere niveauer? - Udnyttes stordriftsfordele og specialisering tilstrækkeligt grundet stor fragmentering blandt udførende aktører?	- Kompleks organisering med mange aktører på forskellige niveauer - Indikation af at samme type ydelser tilbydes af mange operatører på flere niveauer	S. 5-17
2 Styring og samarbejde	- Hvilke styringsinstrumenter anvendes af hvilke aktører? - Hvilke partnerskabsmodeller og samarbejdsmodeller er tilkommet i de seneste år?	- Hovedparten af aktørerne er styret ved resultatkontrakter og mål for aktivitet - Impactmål anvendes i højere grad blandt regionale end nationale og kommunale operatører - Mange enheder med primært koordinerende funktioner er oprettet siden 2007	S. 18-21
3 Indsatsernes indhold	- Er der tilstrækkelig klarhed over hvorvidt det offentlige er unikt positioneret til at varetage konkrete opgaver? - Er programmerne rettet mod indenlandsk konkurrerende erhverv? - Kvalificeres efterspørgslen i tilstrækkelig grad gennem fx medfinansiering?	- Kortlægningen viser at der indenfor flere erhvervsrettede offentlige ydelser findes markeds-mæssige alternativer - Knap halvdelen af deltagelserne er fra virksomheder i indenlandsk konkurrerende erhverv - Størst deltagermedfinansiering på nationalt plan	S. 22-29
4 Udgifter	- Har kommunerne siden 2007 øget udgifterne? - Er udgifterne bundet op i administration? - Er hvor store er de gennemsnitlige tilbud?	- De kommunale udgifter er steget ca. 52 % siden 2007 korigeret for væksthuse. - Knap 1/5 af udgifterne til indsatsen går til adm.	S. 30-34
5 Modtagere	- I hvor høj grad er indsatsen rettet mod bestemte målgrupper af virksomheder? - Er der mange hyppige gengangere blandt modtagere?	- Kortlægningen viser, at en stor andel af de samlede deltagelser udgøres af små, ældre virksomheder, som ikke tidligere har vist vækstpotentiale - De fleste virksomheder deltager kun i et program én gang, men flergangsbrugernes andel er stor	S. 35-39

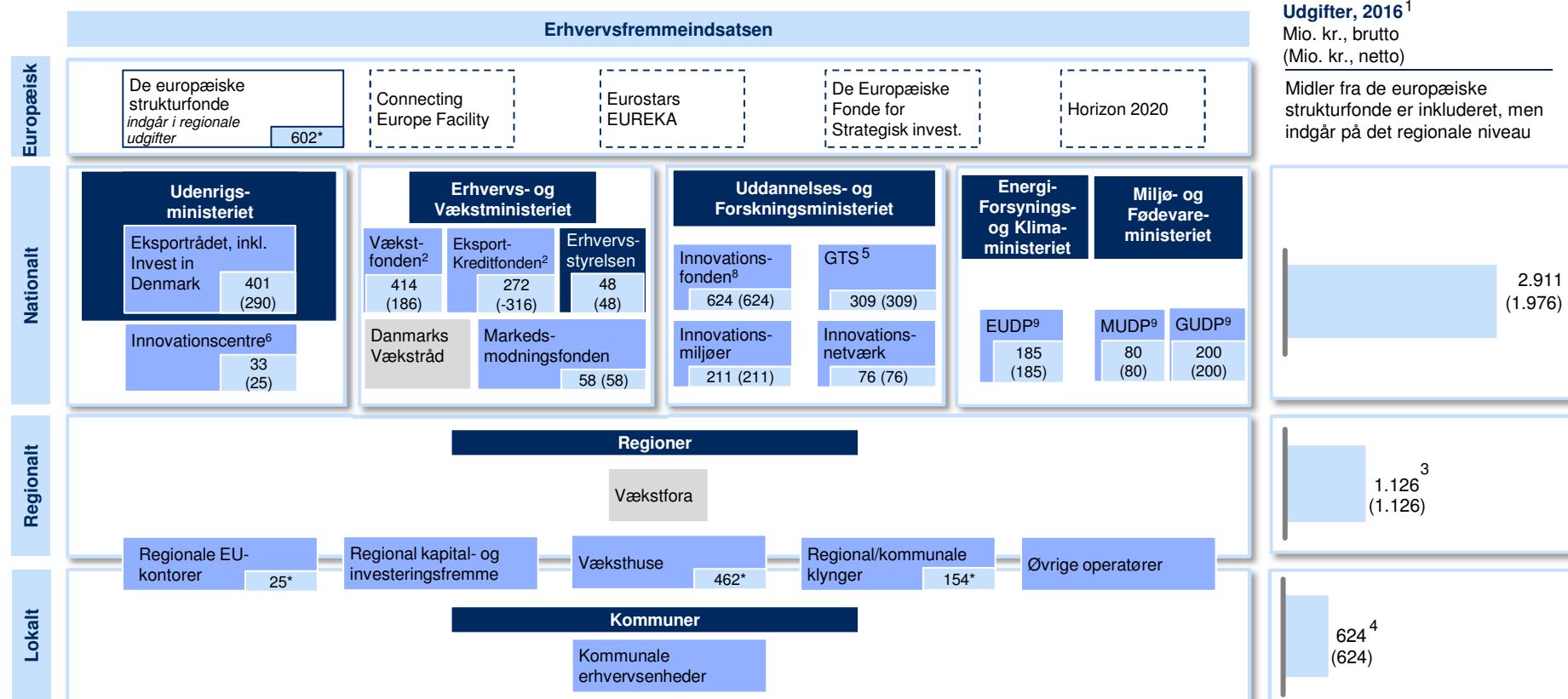
Kortlægning af erhvervsfremmesystemet

1	Organisering og aktører
2	Styring og samarbejde
3	Indsatsernes indhold
4	Udgifter
5	Modtagere
6	Bilag
7	Metode

Størstedelen af omkostningsbasen er placeret på nationalt niveau

Se metodebilag for dokumentation

■ Myndighed ■ Operator ■ Politiske og koordinerende organer □ Udenfor scope ■ Bruttoudgifter, mio. kr.

Note: Grundet uklarhed om finansieringskilder for visse kategorier er bruttoudgifter ikke anført. De aggregerede bruttoudgifter stemmer desuagtet.

* Eksakte estimater herfor skal tages med visse forbehold, da de er baseret på finansieringsstrømme fra tidligere år (2014 og 2015) grundet datarestriktioner. De aggregerede bruttoudgifter stemmer desuagtet.

1 Metode: Udgifter og årsværk for kommuner og regioner er beregnet top-down fra budgetter og regnskaber, mens beregningerne på nationalt plan er foretaget pba. organisatorisk mapping. Udgifter i det mellemliggende regionale-kommunale niveau er fordelt på hhv. lokalt og regionalt niveau ud fra finansieringskilden. Det bemærkes, at antal årsværk kan variere over tid, da mange årsværk er knyttet til forskellige projekter af varierende varighed

2 For EKF og Vækstfonden udgøres beløbet dels af de samlede løn- og driftsomkostninger, dels 4 % (den samfundsøkonomiske kalkulationsrente) af hhv. statens kapitalindskud i EKF og Vækstfonden samt Vækstfondens tabsammer. Det bemærkes særligt, at udgifter til løn og øvrig drift indtægtsdækkes i begge institutioner. Nettoudgifter udgøres dels af 4 % (den samfundsøkonomiske kalkulationsrente) af hhv. statens kapitalindskud i EKF og Vækstfonden, årets resultat for hhv. Vækstfonden og EKF, samt Vækstfondens og EKF's tabsammer. Vækstfonden er inkl. Proof of Business, hvoraf 4,9 mio. kr. indgår til rådgivning, som Erhvervsstyrelsen er operatør på. Nettoudgifterne for Vækstfonden og til dels også EKF svinger fra år til år. I figuren er derfor angivet den gennemsnitlige årlige nettoudgift (2016-pl) i perioden 2007-2015. I 2015 var nettoudgiften for EKF -290 mio. kr. og for Vækstfonden (inkl. Proof of Business) -452 mio. kr. Negative tal betyder, at indtægterne overstiger udgifterne, dvs. en nettoindtægt. De gennemsnitlige årlige bruttoudgifter er for EKF 203 mio. kr. og for Vækstfonden (inkl. Proof of Business) 355 mio. kr.

3 For regioner foreligger ikke udspecificeret allokering af midlerne for 2016. Udgifterne er her estimeret på baggrund af 2015 - foreløbige tal.

4 Inkl. kommunernes basisfinansiering af væksthusene.

5 GTS står for Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter. For disse er kun aktiviteter vedr. resultatskontraktaktiviteter, opfinderrådgivning og innovationsagenter medtaget, hvilket udelader deres kommercielle aktiviteter (~80% af deres samlede GTS budgetter)

6 Innovationscentrene er en integreret del af UM's repræsentationsstruktur, og UM er ansvarlig for økonomistyring ifbm. midlerne. UFM finansierer innovationscentrene.

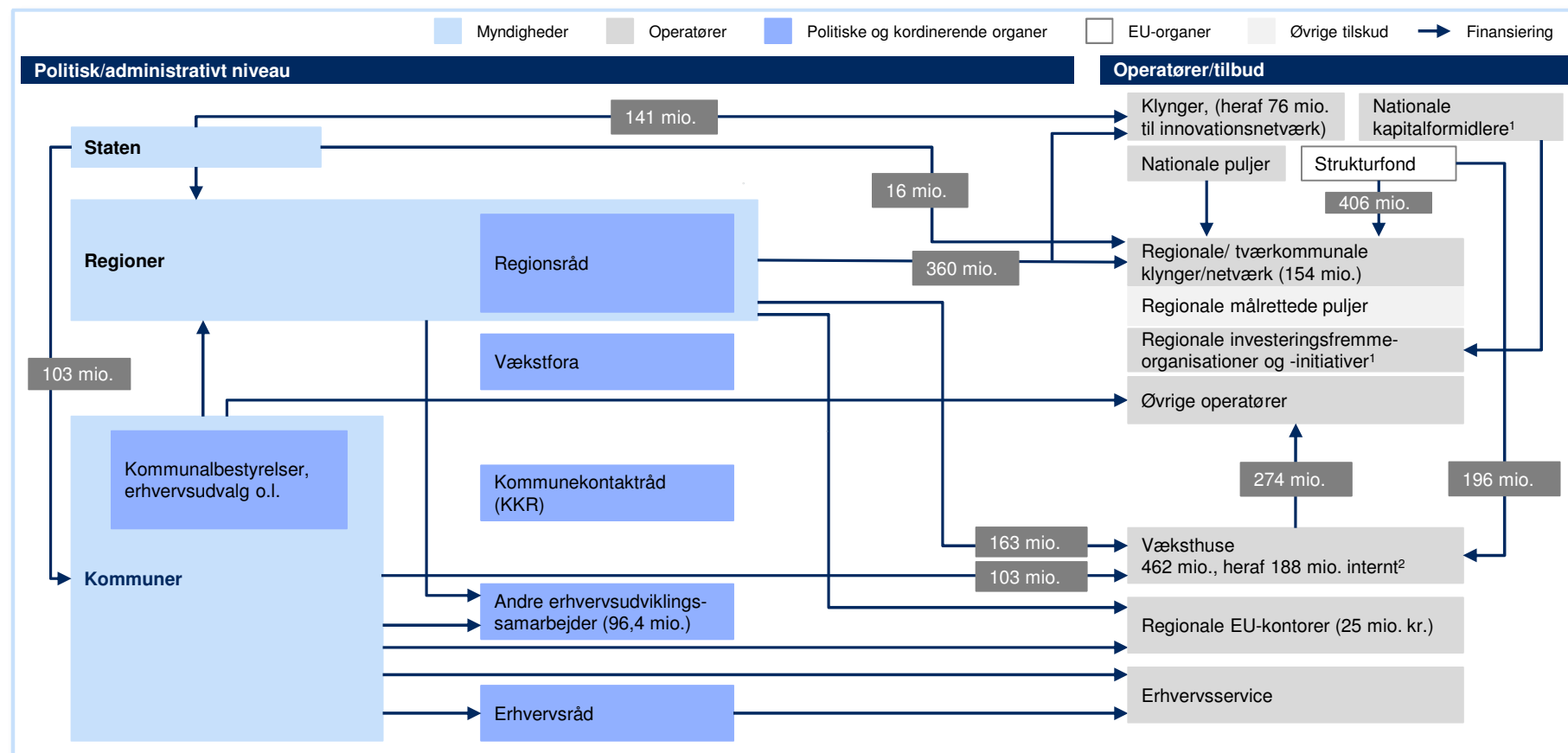
7 Ca. 17 mio. kr. heraf er administration af strukturfondsmidler. Resten er primært uddeling fra den nationale pulje af strukturfondsmidler.

8 Innovationsfondens aktiviteter vedrørende strategisk forskning er ikke medtaget.

9 Forkortelserne står for Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP), Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP) og Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP)

Eksempler på finansieringsstrømme i erhvervsfremmesystemet

EJ UDTØMMENDE

Se metodebilag
for dokumentation

Note: Regionernes og strukturfondsmidlernes finansiering er beregnet på baggrund af foreløbige tal fra 2015. Bevillingsåret er taget som udgangspunkt, da midlerne straks konteres. Vækstforas bevillinger er typisk flerårige. For Væksthuse er basisbevillingen fra 2016. Midlerne fra Strukturfonde og regioner antages for 2014 på baggrund af regnskaber og budgetter; disse kan i sagens natur ikke fastlægges endeligt, idet disse er projektmidler, som væksthuse får fra år til år. Nogle midler går videre til andre operatorer, som enten er partnere på projekterne, eller som anvendes af virksomhederne til fx at indkøbe rådgivning og konsulentbistand. For årene 2013-2014 og 2015 (forventet) er niveauet for egne aktiviteter rimeligt konstant på ca. 180-190 mio. kr. Se metode for yderligere uddybning. Øvrige operatorer dækker over andre partnere og lead-partnere i regionale projekter.

1 Pilen mellem nationale kapitalformidlere og regionale investeringsfremmeorganisationer er af mindre omfang, men dog medregnet. Fx Investerer CAPNOVA i FinanceZealand og Vækstfonden i Midtjysk Iværksætterfond via Accelerace Invest

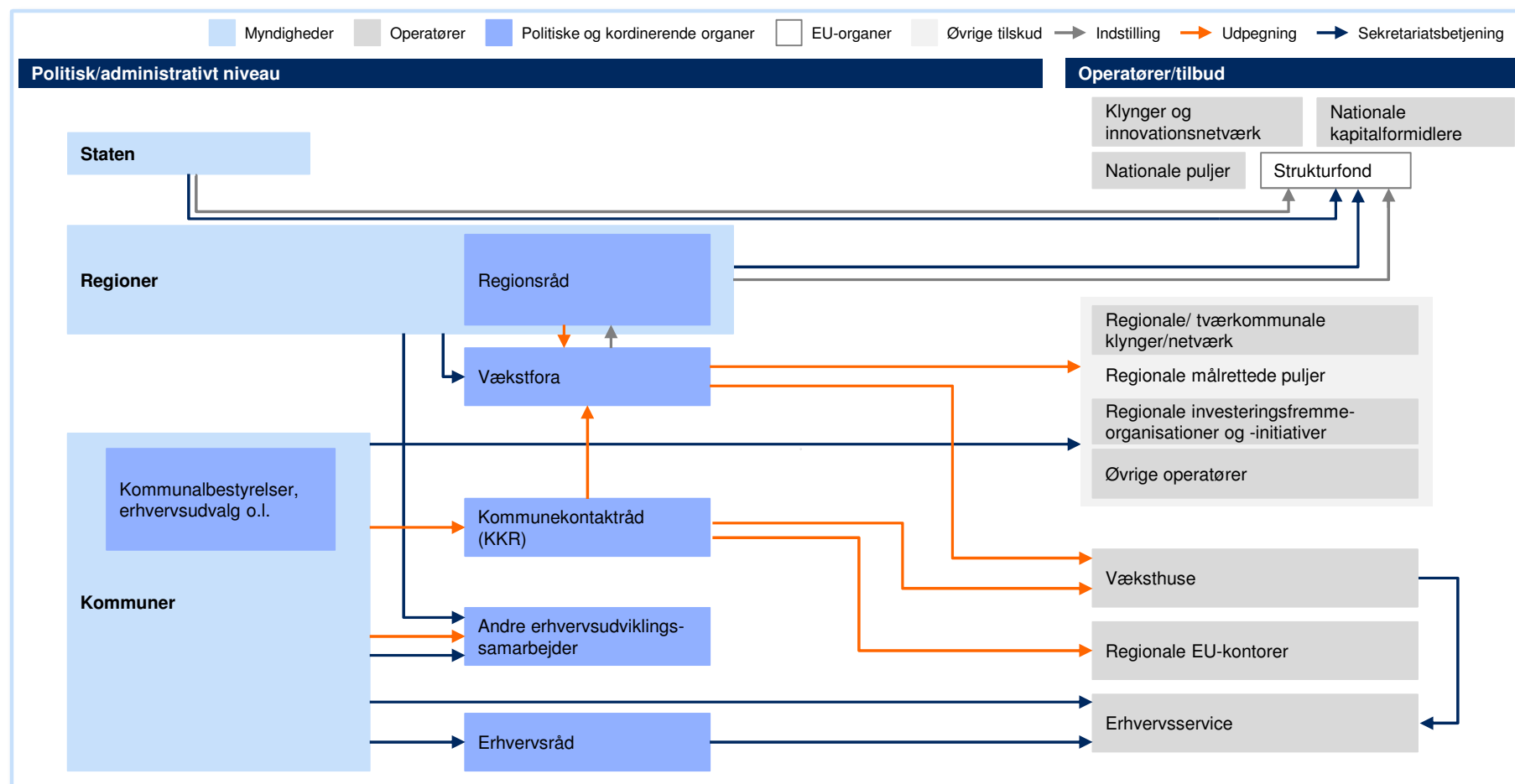
2 Væksthuses indtægter fra kommuner, regioner, strukturfonde fratrukket udgifter til øvrige operatorer og partnere

KILDE: Interviews; vedtægter & regnskaber for væksthuse og EU-kontorer;
ØIM: Evaluering af kommunalreformen (2013); performance-regnskab for klynger (2013); relevante hjemmesider

Samarbejdsflader i erhvervsfremmesystemet

EJ UDTØMMENDE

Se metodebilag
for dokumentation

Note: Andre erhvervsudviklingssamarbejder dækker bl.a. over business regions mv. Kommunekontakttråd udpeger til vækstfora. Udpegningen godkendes af regionsrådet.

Betydelig variation i antallet af operatører på tværs af regioner

Antallet af operatører varierer betydeligt på tværs af regioner

Antal operatører og virksomheder, 2015¹

Region	# Virksomheder i Danmark ²	# Operatører kommunalt niveau	# Operatører regionalt niveau	Samlet antal operatører	Virksomheder ³ /operatør ratio
Hovedstaden	95.891	16	16 ⁴	80	1.199
Sjælland	42.064	15	25	88	478
Nordjylland	31.110	11	22	81	384
Midtjylland	68.357	15	21	84	814
Syddanmark	61.126	22	24	94	650
TOTAL	298.548	79	108 (98 unikke⁵)	235⁶ (187, samt 48 på nationalt niveau)	1.270

¹ Data for operatører er fra 2015, da dette er senest tilgængelige i Samspilsdatabasen. Således er fx den seneste fusion af GTS'erne Delta og Force Technology ikke inkluderet her, hvorfor der er 48 nationale operatører. Både offentlige og private operatører indgår, hvis de private har egentlige virksomhedsrettede aktiviteter, fx inkubatorordning, eller har påtaget sig en særlig vidensspredningsforpligtelse. Baseret på kvalitativ vurdering.

² Virksomhedsdata er fra 2013 – senest tilgængelige data – og dækker kun økonomisk aktive virksomheder.

³ Tallet for virksomheder pr. operatør inkluderer de nationale operatører. For kun kommunale og regionale operatører ville tallene være 2.997 for Hovedstaden, 1.052 for Sjælland, 943 for Nordjylland, 1.899 for Midtjylland og 1.329 for Syddanmark.

⁴ Tallet inkluderer de operatører, der anvendes af Bornholms Vækstforum.

⁵ Visse operatører opererer i flere regioner. Det unikke antal regionale operatører er 98, hvilket inkluderer Væksthuse og regionale EU-kontorer

⁶ Udover at visse operatører opererer i flere regioner, er visse nationale og kommunale operatører også operatør på regionale projekter. Dette drejer sig om 4 erhvervsservices, 2 GTS'er samt 2 innovationsfonde. Disse tælles allerede med i henholdsvis de 79 kommunale og 48 nationale operatører (i 2015). Det samlede unikke antal operatører er således 79+ (98-4-2-2)+48=217 i 2015. Siden er to GTS'er fusioneret, hvorfor det aktuelle antal unikke operatører er 216.

Operatører på regionalt niveau, 2015

Hovedstaden ¹	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark
Operatører Organisationer, foreninger og fonde - Accelerace Fonden - Danish Food Cluster - Design Society - Gate 21 - Producentforeningen - Venture Cup - CLEAN Andre offentlige - Scion DTU A/S - Copenhagen Capacity - Region Hovedstadens EU kontor Uddannelsesinstitutioner - DTU - Københavns Universitet GTS og Væksthuse - Væksthus Hovedstaden Virksomheder - Leaderlab Bornholm - Business Center Bornholm - Dansk Byggeri	Operatører Organisationer, foreninger og fonde - Danish Food Cluster - Den Midtjyske Iværksætterfond - Enterprise Europe Network, Væksthus Hovedstaden - Ferskvandscentret - Fonden Development Center UMT - Fonden Aarhus 2017 - SEGES - Lifestyle & Design Cluster - MedTech Innovation Center - Videncenter for Fødevareudvikling - CenSec - Inbiom, Innovationsnetværket for Biomasse - Agro Business Park A/S Andre offentlige - Dansk Produktions Univers - More Creative - Central Denmark EU Office GTS og Væksthuse - AgroTech A/S² - Væksthus Midtjylland Uddannelsesinstitutioner - VIA University College - Aarhus Universitet - Erhvervsakademiet Dania	Operatører Organisationer, foreninger, fonde - Brønderslev Erhverv & Turisme - Dansk Byggeri - Forskningens Hus - Frederikshavn Erhvervsråd - MARCOD - Nordjysk FødevareErhverv - Nordjysk Lånefond - Cemtec - Shareplay Andre offentlige - Jammerbugt Kommune - Mariager Fjord Kommune - Morsø kommune - Norddanmarks EU-Kontor - Aalborg Kommune - Udenrigsministeriet (Vestdansk Investeringsfremme) GTS og Væksthuse - Væksthus Nordjylland Uddannelsesinstitutioner - University College Nordjylland - Aalborg Universitet - SOSU Nord - VUC & HF Nordjylland - EUC Nord - EUC Nordvest	Operatører Organisationer, foreninger og fonde - Femern Bælt Development - Energiklyngecenter Sjælland - Nordisk Center for Lokale Fødevarer - CLEAN - CAPNOVA Andre offentlige - Business LF - Køge kommune - Lolland kommune - Slagelse kommune - Guldborgsund kommune - Kalundborg kommune - Copenhagen Capacity - Inbiom, Innovationsnetværket for Biomasse - Region Sjællands EU-kontor GTS og Væksthuse - Væksthus Sjælland Uddannelsesinstitutioner - Roskilde Universitet - DTU - Københavns Universitet - University College Sjælland - Zealand Business College - CELf, Center for Erhvervsrettede Uddannelse Lolland-Falster - Selandia Center for Erhvervsrettet Uddannelse - Uddannelsescentret i Roskilde - VUC Storstrøm - EUC Sjælland	Operatører Organisationer, foreninger, fonde - Fonden for Syddansk Vækstfremme - Offshoreenergy.dk - Fonden Design2Innovate - Foreningen Welfare Tech Region - Foreningen Work-Live-Stay Southern Denmark - CLEAN - Green Tech Center - Akademikerne Andre offentlige - Syddansk EU-kontor - Vejle Kommune - Faaborg-Midtfyn Kommune - Fremtidsfabrikken - Sønderborg Erhvervs- og Turisme Center - Middelfart Kommune - Udenrigsministeriet (Foreningen Vestdansk Investeringsfremme) - Odense Universitetshospital GTS og Væksthuse - Teknologisk Institut - Væksthus Syddanmark Uddannelsesinstitutioner - Syddansk Universitet - Aalborg Universitet - UC Syddanmark - Erhvervsakademi Lillebælt - EUC Syd TietgenSkolen Virksomheder - SIDIS Engineering ApS

1 Hovedstaden er inkl. regionale operatører fra Bornholm

2 AgroTech blev i 2016 en del af Teknologisk Institut.

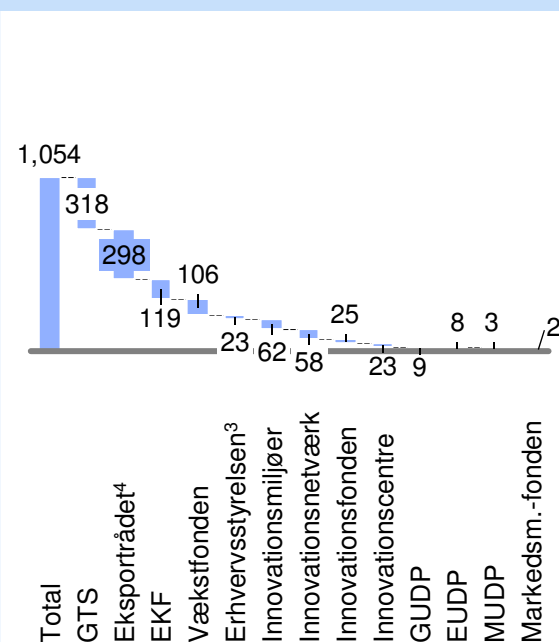
1.900+ årsværk beskæftiget i erhvervsfremmesystemet

Se metodebilag
for dokumentation

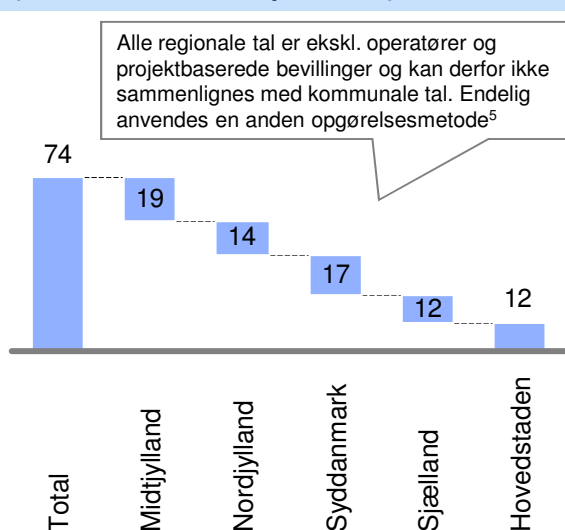
Årsværk

- Samlet er der opgjort 1.869 faste årsværk i det danske erhvervsfremmesystem. Hertil kommer et antal årsværk som hører til de operatører, som regionerne bruger på projektbasis. Antallet af årsværk for operatører mv. på regionalt niveau er behæftet med stor usikkerhed af flere årsager, men vurderes at udgøre ca. 800.¹ Det dækker over årsværk hos faste operatører, universiteter og vidensinstitutioner, kommunale aktiviteter, herunder i Væksthusene og private rådgivere/konsulenter (fx til kurser og rådgivningsprogrammer), som er finansieret af de regionale midler.

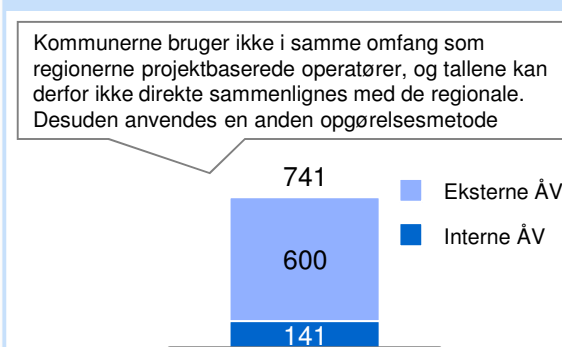
Nationalt: 1.054 faste årsværk i 2016

Regionalt: 74 faste årsværk i 2016 (ekskl. årsværk for operatører)

Lokalt: 741 faste årsværk i 2016²

1 Baseret på en omregning af forholdet mellem budget og årsværk for kendte statslige og kommunale tilbud inden for hver af de 8 kategorier af virkemidler. Det skal understreges, at dette skøn ikke er efterprøvet empirisk. Usikkerheden stammer dels fra, at der på regionalt niveau er tale om brug af eksterne operatører, hvorfor det ikke er muligt at følge regnskabsmæssigt. Hertil kommer, at der er en høj grad af medfinansiering mellem regioner, kommuner, stat, EU samt private virksomheder og organisationer. Sidst vanskeliggøres opgørelsen af, at en del af udgifterne går til større rådgivningsprogrammer, hvor der indkøbes konsulenttydelser til en af konkurrencemæssige hensyn ikke offentlig tilgængelig timepris, som ikke modsvarer en almindelig lønsum.

2 Inkl. de årsværk for væksthuse, som finansieres af kommunernes basisbevilling til væksthuse.

3 Erhvervsstyrelsens administration går bl.a. til legalitetskontrol og indberetninger til EU vedrørende monitorering af regional- og strukturfondsprojekter.

4 Eksportrådets årsværk omfatter desuden årsværk til erhvervsfremme i Udenrigstjenesten.

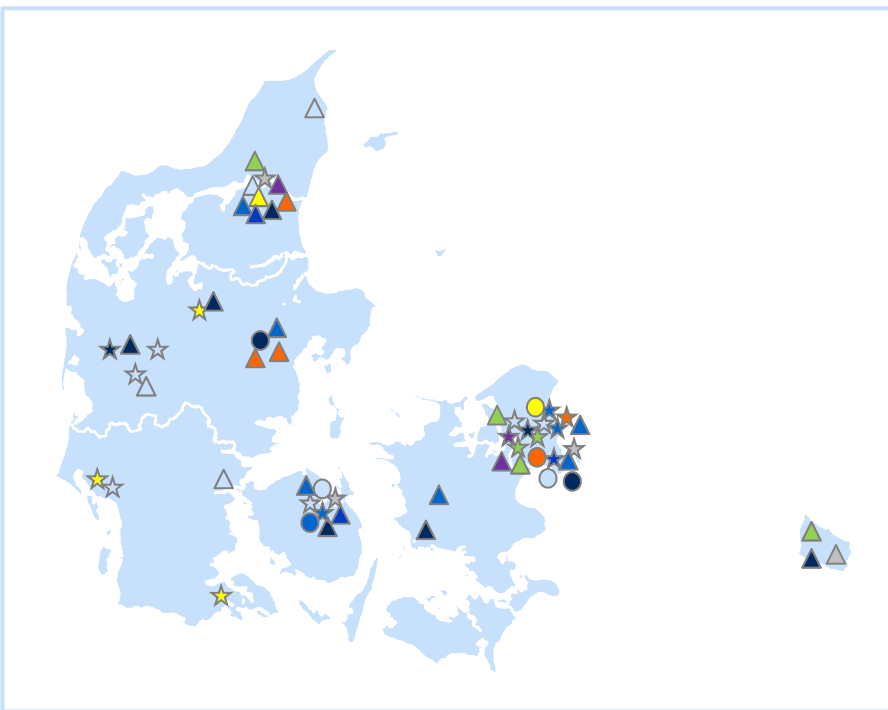
5 Opgørelsen inkluderer medarbejdere direkte beskæftiget med virksomhedsrettede tilbud vedrørende innovation og ny teknologi, erhvervsservice og iværksætteri, udvikling af menneskelige ressourcer (hvis virksomhedsrettet), samt indirekte aktiviteter vedrørende sekretariatsbetjening af vækstforum, regionsråd samt øvrige interne processer eller eksterne samarbejdsprocesser, analyser, monitorering, effektmåling og andet, hvis det vedrører de direkte aktiviteter. Aktiviteter, der direkte eller indirekte vedrører udvikling af yder- og landdistriktsområder eller turisme er ikke medtaget.

Klyngeinitiativer – geografisk overblik

Klynger

- Klyngeinitiativer (herunder innovationsnetværkene) består typisk af en bredere vifte af aktiviteter, såsom informationsarrangementer, konferencer, vidensopbygning, matchmaking, innovationsprojekter og lignende.
- Klynger har til formål at skabe innovation og vækst for en erhvervsgruppe med et fagfællesskab og har deltagelse af både virksomheder, vidensinstitutioner og offentlige aktører.
- Der er tematisk overlap mellem mange af klyngeinitiativerne, fx på fødevarerområdet og sundhedsområdet. I nogle regioner er det udtryk for regionale specialiseringer under temaerne. Programmerne er i nogle tilfælde åbne for deltagere fra hele landet.

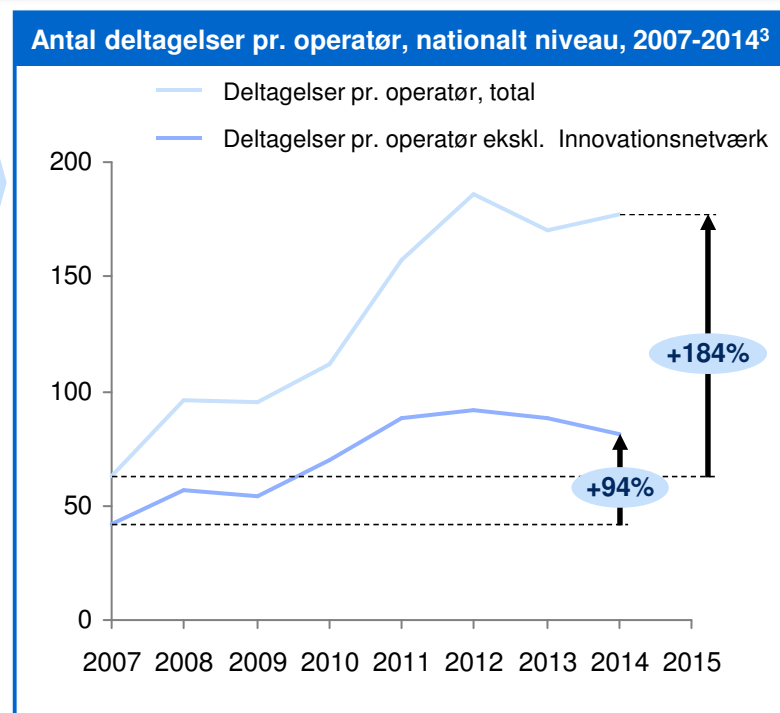
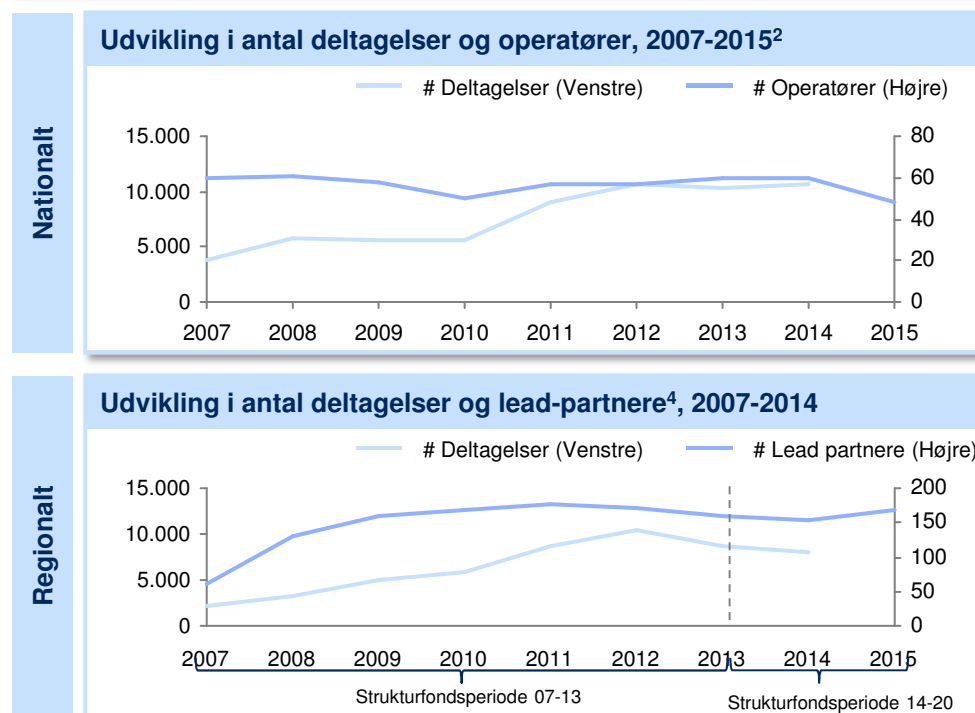
Innovationsnetværk	Regionale klynger	Øvrige nationale klynger	Uddybes på følgende sider
☆	△	●	Produktion: 12
☆	△	●	Energi: 5
☆	△	●	Miljø: 6
☆	△	●	Sundhed: 9
☆	△	●	Fødevarer: 10
☆	△	●	Byggeri: 3
☆	△	●	IKT: 5
☆	△	●	Transport og logistik: 2
☆	△	●	Service: 5
I ALT: 57			

Note: Klynger er organiseret så de har ansatte, der har ressourcer til at udbyde services og aktiviteter for deltagerne. Der sigtes på en langsigtet/vedvarende indsats. Konsortier består hovedsageligt af universiteter, GTS-institutter, andre netværk/klynger eller sekretariater. Typisk drevet af eller tæt på universitet – derfor koncentreret om universitetsbyer. For en uddybning af klyngernes funktioner og resultater, se innovationsnetværkenes performanceregnskaber.

Stor variation i antal operatører over tid

- På nationalt niveau har antallet af operatører ligget relativt konstant fra 2007-2014, mens antallet af deltagelser er steget støt.
- Antal deltagelser pr. operatør på nationalt niveau er således steget betydeligt i perioden, også selvom der korrigeres for innovationsnetværkene.¹
- Faldet i antallet af operatører på nationalt plan i 2015 skyldes konsolidering i forbindelse med oprettelsen af Innovationsfonden, reduceret antal innovationsmiljøer og reduktion i antallet af GTS'er.
- På regionalt niveau reflekterer udviklingen i antallet af operatører og deltagelser først og fremmest strukturfondsperioden (2007-13), hvor midler blev bevilget i 2007, hvorefter de støttede programmer blev igangsat med en stigning i antal operatører til følge. Grafen viser lead partnere.

Note: De regionale tal varierer i takt med strukturfondsperioden – når tallene i 2013 ikke falder til samme niveau som 2007 skyldes det, at programmer, som blev iværksat før 2007, ikke indgår i data. Disse kan imidlertid stadig have løbet ind i starten af den betragtede periode, og således kan antallet af operatører og deltagelser her være undervurderet.

1 Jf. metodebilag for nøjagtige definition af antal deltagelser. Bemærk desuden, at for Eksportrådet er der kun medtaget virksomheder, som har fået tilskud til rådgivning.

2 Data for antal deltagelser er kun tilgængelig frem til 2014. 2015 er dog medtaget, da der sker konsolidering i 2015 ifm. oprettelsen af Innovationsfonden. På statsligt niveau er antallet af operatører faldet. Det samme gælder for antallet af ordninger fx i ERST, der kun har ganske få ordninger tilbage sammenlignet med i 2007

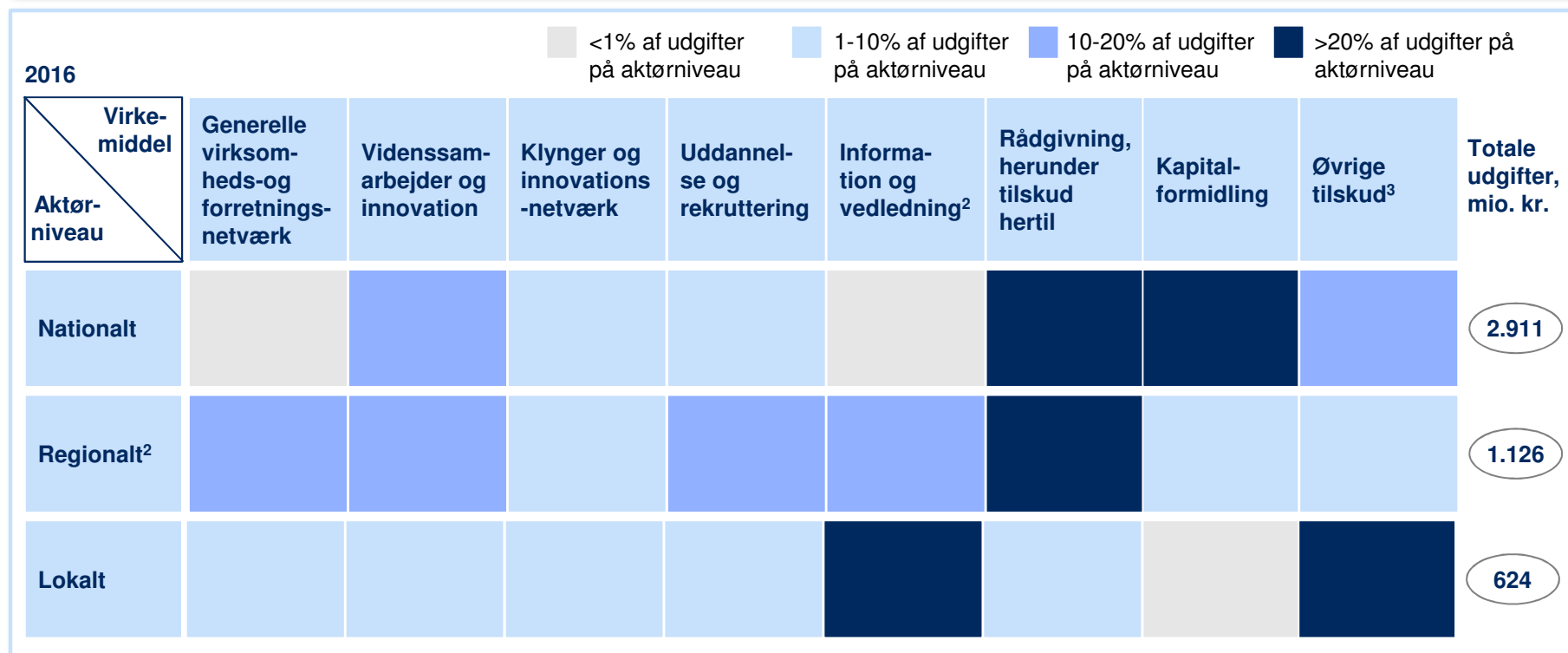
3 Jf. performanceregnskabet for Innovationsnetværkene fra 2013 for yderligere dokumentation på udvikling i innovationsnetværk.

4 Bemærk, at antal lead-partnere adskiller sig fra operatører ved at være den formelle tilsagnsmottager

Samme virkemidler anvendes på flere aktørniveauer

Fordeling

- Figuren nedenfor illustrerer, hvordan udgifter til erhvervsfremme fordeles på virkemidler på tværs af aktørniveauer.¹
- I den nationale indsats anvendes primært rådgivning og kapitalformidling som virkemidler. På det regionale niveau anvendes alle virkemidler, om end de fleste ressourcer også her koncentrerer om rådgivning. Sidst er information og vejledning det primære virkemiddel for kommunerne.

¹ For fuld metodeforklaring i forhold til hvordan udgifterne er fordelt over aktørniveauer og virkemidler, se metodeafsnittet. Der indgår virkemidler til både national og international erhvervsfremme (fx tiltrækning af udenlandske investeringer).

² Væksthusenes kommunalt finansierede service indgår i kategorien "Information og Vejledning". De regionale væksthushusprojekter indgår under bl.a. rådgivning og uddannelse.

³ Bemærk, at bruttoudgifter til kapitalformidling er udgifter til kapitalformidlende institutioner og ikke nødvendigvis udtrykker kapitalmængde, som formidles til virksomheder.

⁴ Øvrige tilskud på kommunalt niveau udgør bl.a. tilskud til business regions og EU-kontorer, medlemskab af RegLab mv. – ikke decideret virksomhedsrettede aktiviteter. Statens øvrige tilskud dækker fx over ydelser fra Markedsmodnings- og Innovationsfonden, som er tilskud, men ikke kapitalformidling, jf. metodebilag.

⁵ Det skal bemærkes, at der grundet datakvalitet kan være visse usikkerheder i fordelingen på tværs af virkemidler. Der bør således ikke tolkes på eksakte beløb, men disse bør i stedet betragtes som estimater

Forskellige aktørniveauer har programmer indenfor samme indsatsområder

EJ UDTØMMENDE

- Figuren nedenfor viser som **eksempel** et udsnit af de muligheder, der på tværs af niveauer udbydes mod virksomheder i Aalborg. Fra det nationale og regionale niveau er udbuddet nødvendigvis rettet bredere end netop Aalborg.
- Det skal bemærkes, at visse programmer er tiltænkt en nærmere afgrænset målgruppe eller sektor
- Ensartet udbud på alle tre niveauer kan mindske skalafordele og specialiseringen i leverancen af programmerne til virksomhederne. Nedenstående eksempel skal udelukkende betragtes som en indikation på dette, og må undersøges nærmere i evalueringen.

Niveau	Operatør	Programmer
Nationalt	22 nationale innovationsnetværk	- InnoBooster (Innovationsfonden) - Erhvervsforskerstipendier (Innovationsfonden) - Tilskud til test og tilpasning af innovative produkter (Markedsmodningsfonden) - FabLab TI – prototypeudvikling og designhjælp (Teknologisk Institut) - Vejledning og markedsviden (WelfareTech) - Temadage (innovationsnetværk) - Matchmaking (WelfareTech) - Temadage (innovationsnetværk) - Innovationsseminarer - Innovationstjek - Risikovillig kapital til innovative iværksættervirksomheder (BOREAN Innovation)
	8 GTS-institutter	
	Markedsmodningsfonden	
	Innovationsfonden	
	EUDP/GUDP/MUDP	
	De 4 innovationsmiljøer	
Regionalt	Nordjysk Lånefond	- Lån til innovative virksomheder (Nordjysk Lånefond) - MARCOD: Maritime netværk, maritim sparring, fundraising, konferencer og videndeling, forskning, maritim lærlingeordning, branding - Nordjysk Fødevareerhverv: Gratis service og viden, programaktiviteter, netværk, internationalisering og innovation - Væksthus Nordjylland: Ledelse og strategi, Teknologi og innovation, Salg og markedsføring, økonomi og finansiering, internationalisering - Nordjysk NewBiz 2016-2018: Iværksætterafklaring, Nin Startup (rådgivning), VIP Vækstiværksætter (rådgivning), VIP + Vækstboost (rådgivning) - Væksthus Nordjylland: INnoNord - EIR Empowering Industry and Research - SmartCity.dk: Den nordjyske byggeklynge: Matchmaking, konsortiedannelse, kompetenceløft, innovationssamarbejde og internationalisering - Nordjysk Platform for Innovative Indkøb
	Væksthus Nordjylland	
	Regionale klynger og erhvervsnetværk	
	Øvrige operatører, f.eks. AAU	
Lokalt	Kommunal erhvervsservice: Business Aalborg	- SMARTLog - Fleksenergi - HubNorth - Biomed Community - Brainsbusiness - Mulighed for deltagelse i innovationsprojekter - Indsigt i den nyeste viden og teknologi på fjernvarmeområdet - Støtte til mindre udviklingsprojekter - Forskning - Indsigt i den nyeste viden inden for forskning og udvikling - Mulighed for at søge udviklingsmidler - Udviklingsprojekter

Note: Ovenstående programmer er ikke alle fortsat aktive i 2016, men er ment som en illustration af udbuddet af programmer, som virksomheder møder.

Der ses indikationer på overlap, fx inden for eksportrådgivning...

Tegn på overlap for eksportrådgivning

- Til eksportfremme anvendes grundlæggende to virkemidler i den danske erhvervsfremmeindsats – rådgivning og kapitalformidling.
- Der er en klar arbejdsdeling på nationalt niveau, hvor EKF fokuserer på kapitalformidling og garantistillelse, mens Eksportrådet fokuserer på rådgivning. Rådgivning til eksportfremme sker dog også hos en række operatører på både regionalt og lokalt niveau. Det skal bemærkes, at der på området også er samarbejde og koordination mellem visse niveauer, eksempelvis mellem Eksportrådet og Væksthusene/vækstfora.
- Det fremgår, at ydelserne ofte ligger inden for samme formål og virkemiddel, og at der i høj grad også er fokus på samme dele af værdikæden, hvor eksempelvis rådgivningsydelser til virksomheder, som overvejer internationalisering, udbydes på flere niveauer. Dette indikerer muligt overlap i eksportfremmeindsatsen.

Formål	Virkemiddel	Offentlige operatører		
		Nationalt	Regionalt	Lokalt
Eksport og internationalisering	Rådgivning og tilskud hertil	Eksport-rådet	EU-kontorer, Væksthuse	Udvikling Fyn, samt flere kommuner ¹
	Kapital-formidling	EKF		

Værdikæde for operatører som rådgivning indenfor eksport²

	Stærkt fokus Medium fokus Begrænset fokus Intet fokus			
	Værdikæde ³			
	Internationalisering overvejes	De første skridt på markedet	Permanent etablering på markedet	Markedsudfordringer
Nationalt	Fokus i samarbejde med væksthuse	Eksportrådet har et stærkt fokus inden for disse tre trin i værdikæden		
Regionalt	Hjælper virksomheder med eksportstart	Enkelte regionale operatører støtter netværksbygning og indgåelse af partnerskaber		Dækkes, men ressourcer og kapaciteter er begrænsede
Lokalt	Hjælper virksomheder med eksportstart	Få lokale operatører giver lokale virksomheder adgang til kontorlokaler internationalt, og understøtter netværksdannelse		

¹ Det gælder bl.a. København, Aarhus, Aalborg, Viborg, Sønderborg, Holstebro og Horsens Kommune

² Baseret på McKinsey, 2014. Fokus vurderet ud fra antal årsværk arbejdende inden for de angivne områder

³ De forskellige trin i værdikæden er oversat fra engelsk til dansk og baseret på Eksportrådets definitioner: a) Initiate Internationalisation, b) First steps on the market, c) Staying in the market og d) Market challenges (McKinsey, 2014)

...navigationsveje fra et virksomhedsperspektiv kan ligeledes blive udfordret af overlap

EJ UDTØMMENDE

■ Produkter med ensartede produktbeskrivelser

- Figuren nedenfor viser som **eksempel** et udsnit af de kanaler, som en virksomhed i Region Midtjylland, der ønsker generel eksportrådgivning, kan vælge ind i systemet.
- De specifikke produkter, der vises, er dem virksomheder finder, hvis de går via eksportguiden.dk, der er den officielle samlede guide til eksporttilbud.
- Under hvert produktnavn ses på guiden en produktbeskrivelse. Det ses af markeringen, at mange af produkterne fra virksomhedens perspektiv kan ses som generel eksportrådgivning. Det skal dog bemærkes, at en flere af de angivne produkter fører til Eksportrådet. Antallet af indgangskanaler er desuagtet højt og kan komplicere navigationen.

Kundekanal	Kategori	Eksempel	Produkter beskrevet på Eksportguiden.dk inden for eksportrådgivning i region Midtjylland
Online	Portal (smalt/bredt)	EKSSPORTGUIDEN UDENRIGSMINISTERIET • EKSPORTRÅDET Startvækst	Eksportguiden.dk
		 PORTALEN	Smvportalen.dk
		 PORTALEN	Smvportalen.dk
	Enkelt-udbydere	 THE TRADE COUNCIL	Eksportraadet.dk
		 Midtjylland	Vhmidtjylland.dk
	Referenter	Randers Kommune 	Randers.dk
Telefonisk kontakt			Erhvervsbladet.dk
		Eksportrådets Hotline	
		Væksthuses telefon	
		Innovation Center Denmark kontakt	
Fysisk møde		"Walk-In" mulighed i Væksthuse	
		Aftal møde med Eksportrådet	

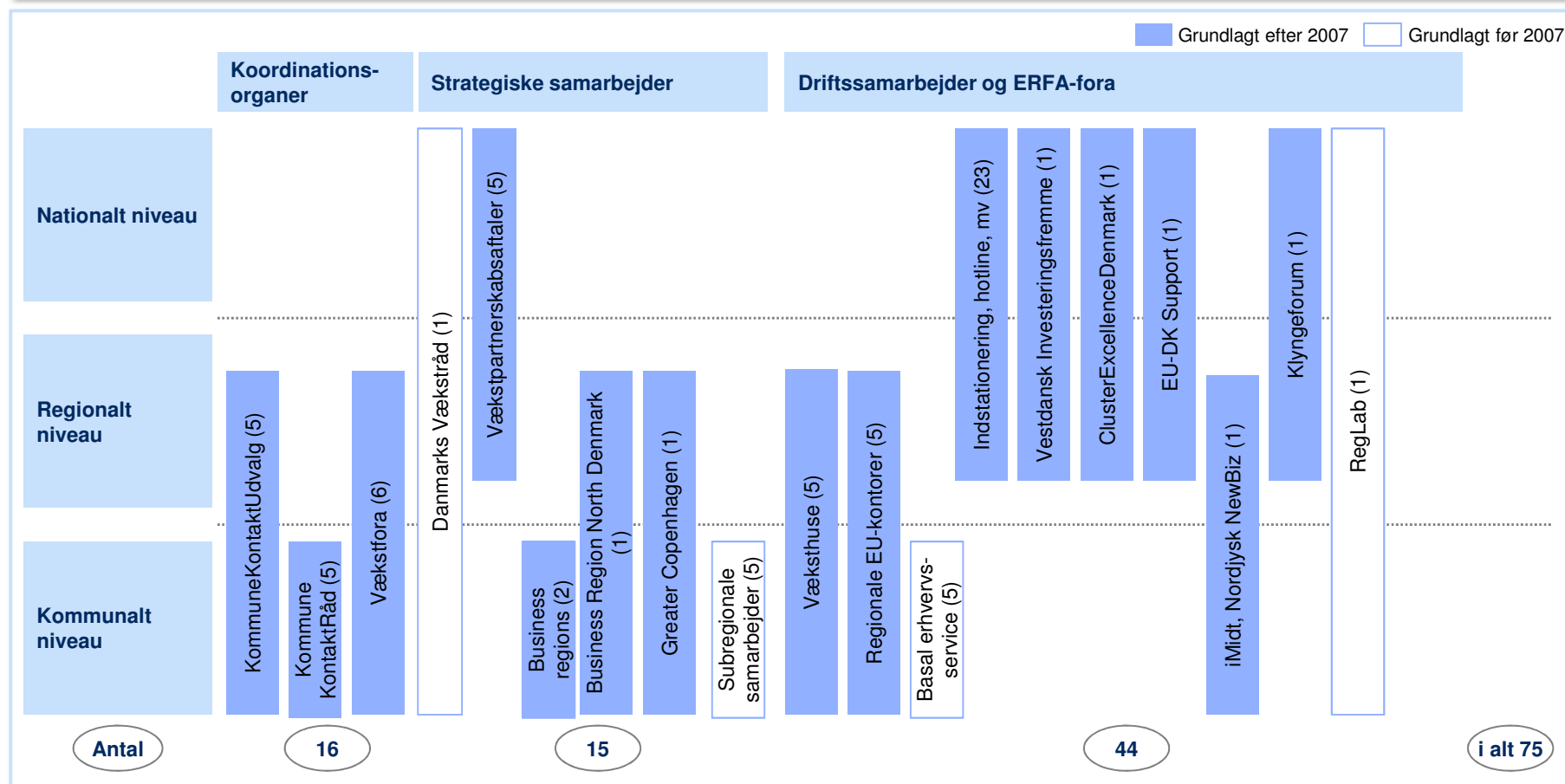
Kortlægning af erhvervsfremmesystemet

1	Organisering og aktører
2	Styring og samarbejde
3	Indsatsernes indhold
4	Udgifter
5	Modtagere
6	Bilag
7	Metode

Mange koordinerende og strategiske samarbejder

Mange bindeled

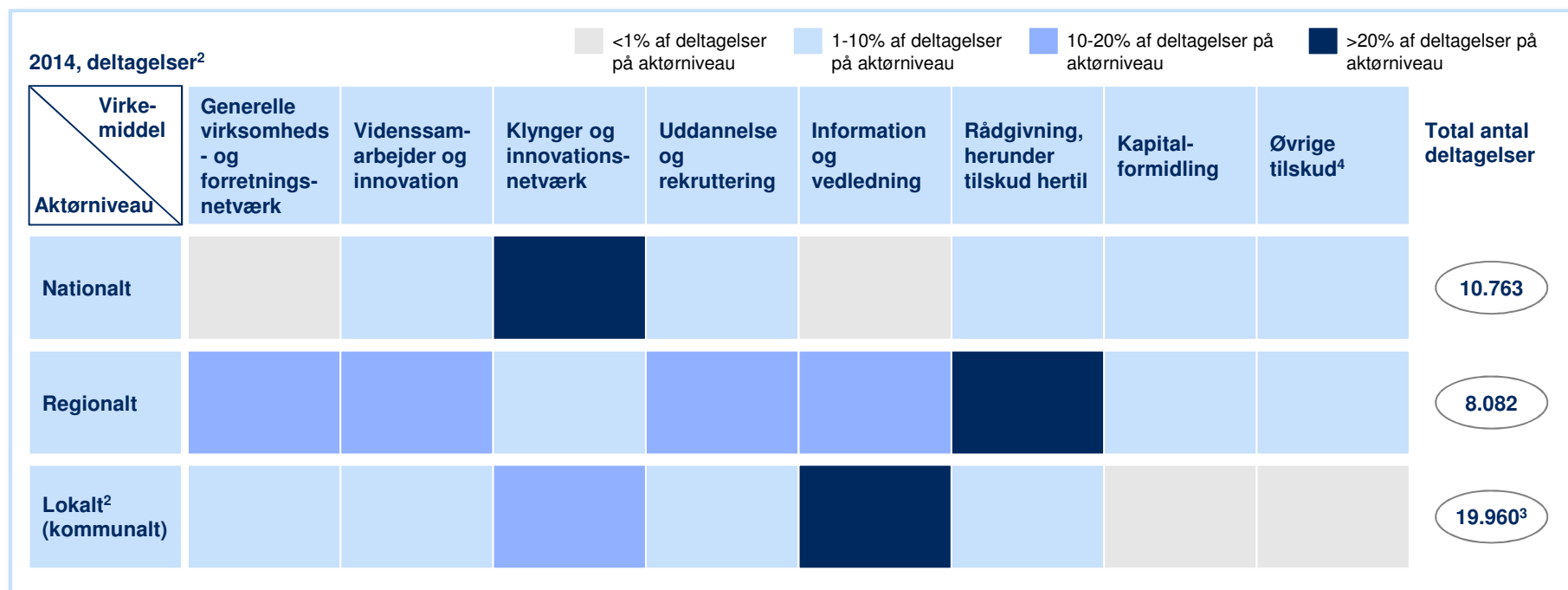
- Mange aktører har funktion af at være bindeled mellem andre aktører. Dette kan være en vigtig funktion, men kan også betyde unødvendig koordination
- De fleste eksisterende koordinerende enheder er grundlagt efter 2007
- Det observeres, at flertallet af koordinerende aktører er driftssamarbejder, som har til formål at koordinere indsatsen og udnytte fælles kompetencer
- Væksthusene, kommunal erhvervsservice og EU-kontorer er driftssamarbejder og ikke koordinerende

Flest deltagelser i klynger og innovationsnetværk

Fordeling

- Herunder ses det samlede antal virksomhedsdeltagelser, fordelt på aktørniveauer og virkemidler.¹
- Fordelingen adskiller sig fra fordelingen af udgifter, da udgifterne pr. deltagelse varierer mellem virkemidler og operatører.
- De mørkeblå felter indikerer de indsatsområder, hvor de fleste virksomheder kommer i kontakt med systemet.

¹ For fuld metodeforklaring i forhold til hvordan deltagelserne er fordelt over aktørniveauer og virkemidler, se slide 64 i metodeafsnittet

² Bemærk at tallene afviger fra IRIS Group 2014, hvilket skyldes, at deltagelserne er delt ud over flere kategorier her. Antal deltagelser er kun udarbejdet for 2014 grundet begrænsninger for kommunale data.

³ Det eksakte antal deltagelser på kommunalt plan indeholder betydelig usikkerhed, da det er skaleret op på baggrund af en stikprøve på 14 kommuner. Kommunerne er Ballerup, Favrskov, Helsingør, Herning, Ikast-Brande, Holbæk, Horsens, Køge, Randers, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Skanderborg, Skive og Viborg Kommune.

⁴ Øvrige tilskud på kommunalt niveau udgør bl.a. tilskud til business regions og EU-kontorer, medlemskab af RegLab mv. – ikke decideret virksomhedsrettede aktiviteter, hvorfor der indgår udgifter men ikke deltagelser

De fleste aktører har målsætninger for aktiviteter og output

Resultatkontrakter og konkrete målsætninger

- Hovedparten af aktørerne er styret via resultatkontrakter eller andre lignende aftaler med konkrete målsætninger.
- På både nationalt, regionalt og kommunalt niveau har de fleste aktører fastsat konkrete målsætninger for aktiviteter og output.
- På nationalt og kommunalt niveau har betydeligt færre fastsat mål for impact, fx i form af effekter på BNP, produktivitet, eksport eller beskæftigelse.

Operatør	Styringsinstrument	Konkrete målsætninger ¹ :		Bemærkninger
		Aktiviteter og output	Impact	
Eksportrådet	Styringsinstrumentet er målsætninger som årligt fastsættes af UM	Ja	Nej ⁵	UM fastsætter årlige mål for Eksportrådet, fx KPI for kundetilfredshed og værdiskabelse samt antal succesfulde investeringsprojekter.
EKF	Strategiske styringsdokumenter ³	Ja	Nej ⁵	EKF og Vækstfonden har begge egen bestyrelse, der ifølge lovgrundlaget har ansvaret for at sikre opfyldelse af overordnede formål, jf. lovgrundlaget. Vækst- og beskæftigelseeffekter er et kriterium for at få tildelt midler af Markedsmodningsfonden, som ikke har egne målsætninger, men styres via EVM. Fonden får ny bestyrelse i 2016.
Vækstfonden	Strategiske styringsinstrumenter ³	Ja	Nej ⁵	
Markedsmodningsfonden	Ministeriets mål- og resultatplan	Ja	Ja	Innovationsfondens bestyrelse har selv fastsat resultatmål på baggrund af overordnet formål formuleret i lovgrundlag. De enkelte Innovationsmiljøers bevilling er direkte baseret på performance i de forrige år.
GTS	Resultatkontrakter	Ja	Nej	
Innovationsfonden	Ej resultatkontrakt eller lignende	Ja	Nej	
Innovationsmiljøer	Resultatbaserede bevillinger	Ja	Ja	
Innovationsnetværk	Resultatkontrakt	Ja	Ja	Regeringen indgår hvert år vækstpartnerskabsaftaler med de seks regionale vækstfora. Formålet er at sikre, at regeringens vækstpolitiske indsats bredes ud i hele landet, og der skabes sammenhæng mellem national og regional vækstpolitik.
Vækstfora/regeringen ²	Vækstpartnerskabsaftalerne	Ja	Nej	
Regionale Udviklingsmidler	Regionale Vækst- og udviklingsstrategier (REVUS)	Ja	Ja	
De Europæiske Strukturfonde	Nationalt program for EU's regional- og socialfond, 2014-2020	Ja	Ja	
Væksthuse	Aftaler mellem. KL og EVM	Ja	Ja	Anvendelsen af resultatkontrakter samt konkrete målsætninger varierer kun i mindre grad mellem kommuner med intern erhvervsservice, og kommuner hvor det er outsourcet.
Kommunale erhvervsenheder	Halvdelen af kommunerne har resultatkontrakter med operatør af erhvervsservice. ⁴	3 ud af 4 af kommunerne	1 ud af 3 af kommunerne	

1 Konkrete målsætninger forstås som kvantificerede mål for aktiviteter (fx X antal vejledningsforløb), output (fx X gennemførte investeringer) og impact (fx X pct. højere eksport).

2 Vækstfora er et koordinerende organ og ikke en operatør på linje med de andre. De er medtaget, da vækstpartnerskabsaftalerne er et centralt styringsinstrument ift. regional indsats.

3 EVM udarbejder i forlængelse af statens ejerskabspolitik strategiske styringsdokumenter, der danner ramme for tilsynet med selskaberne. Pt. under forhandling.

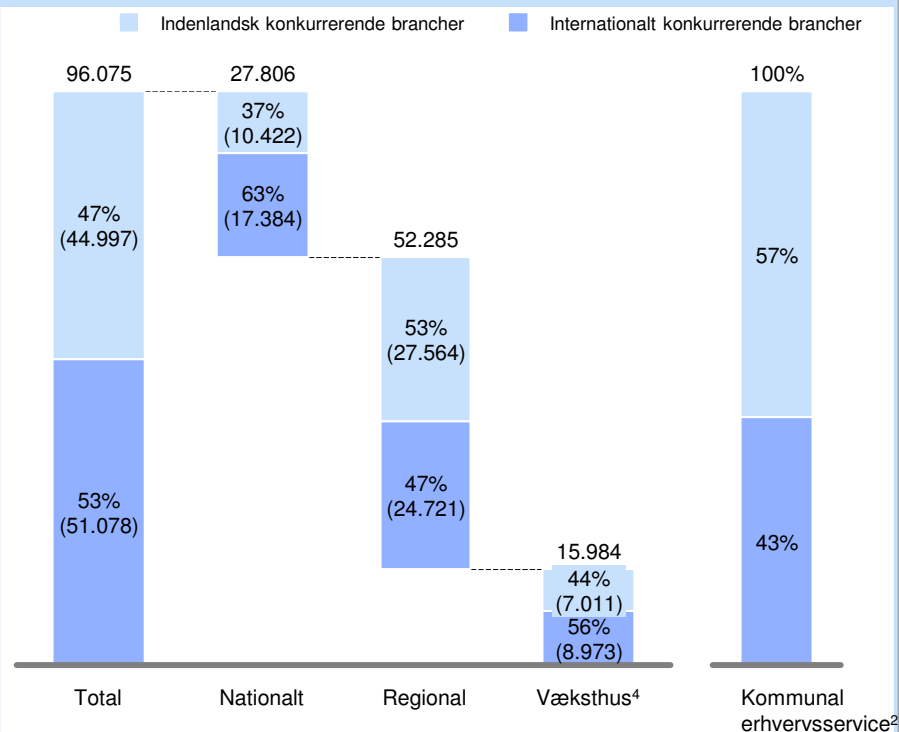
4 Der er identificeret styringsinstrumenter for i alt 48 kommuner, hvoraf 25 har resultatkontrakter. De øvrige kommuner opererer typisk med en andlingsplan eller partnerskabsaftale⁵ EKF og VF har mål om virksomhedernes medfinansiering, og UM har jf. ovenfor fastsat årlige mål for Eksportrådet. Disse er kategoriseret som outputmål i forhold til erhvervsfremmesystemet, men kan forstås som impactmål for de enkelte ordninger.

Kortlægning af erhvervsfremmesystemet

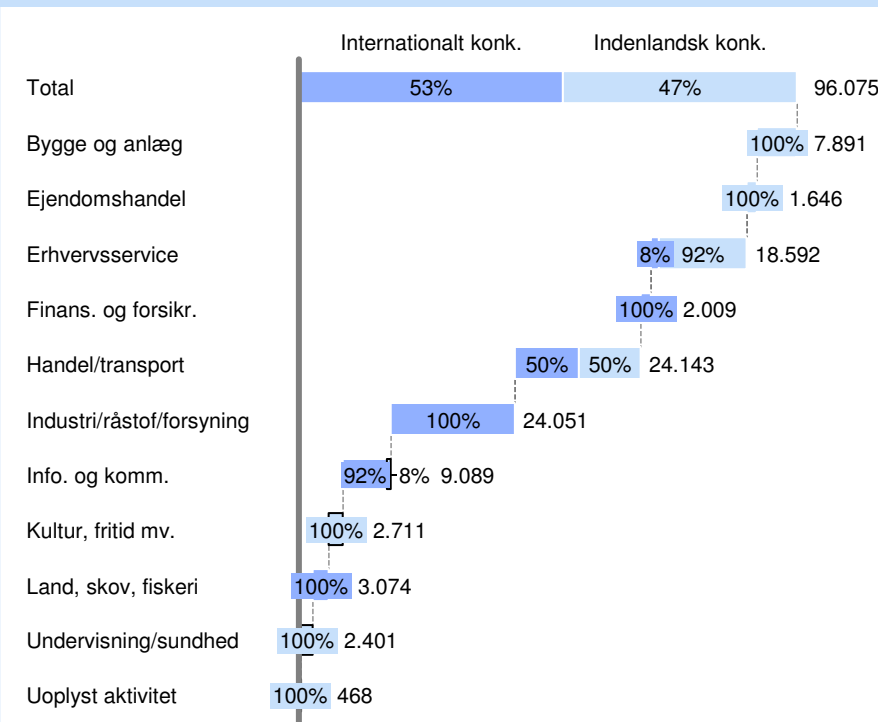
1	Organisering og aktører
2	Styring og samarbejde
3	Indsatsernes indhold
4	Udgifter
5	Modtagere
6	Bilag
7	Metode

Knap halvdelen af erhvervsfremmetilbuddene er rettet mod indenlandsk konkurrerende erhverv

Antal modtagne tilbud fordelt på indenlandsk og internationalt konkurrerende brancher¹, pr. aktørniveau 2007-2014 (for kommuner kun 2014)²

Antal modtagne tilbud fordelt indenlandsk og internationalt konkurrerende brancher, pr. branche 2007-2014³

1 Produktionskommissionen definerer internationale serviceerhverv som brancher, der enten har en eksportandel på mindst 25 pct. ifølge Danmarks Statistiks input-output-tabeller, eller hvor mindst 25 pct. af virksomhederne er udenlandsk ejede målt på værditilvæksten. Øvrige serviceerhverv betragtes i denne rapport som hjemmemarkedsorienterede.

2 Kommunetallet er udregnet på baggrund af data for 14 kommuner og herefter normaliseret. Dette giver usikkerheder, og eftersom kommunetallene også kun er tilgængelige for 2014, er kun den procentuelle fordeling præsenteret. Kommunerne er Ballerup, Favrskov, Helsingør, Herning, Ikast-Brande, Holbæk, Horsens, Køge, Randers, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Skanderborg, Skive og Viborg Kommune. Der tages forbehold for mindre usikkerheder da nogle kommuner konterer deres erhvervsfremmeservices sammen med den basale erhvervsservice (myndighedsbetjening ifb. byggetilladelser etc.).

3 Brancheinddelingen er fastlagt i overensstemmelse med DB07 branchekoder.

4 Væksthusene blev først oprettet i 2007, og data fra disse er derfor først medtaget fra 2008.

Note: Der kan være virksomheder, som konkurrerer internationalt, selvom de ikke iflg. ovenstående definition falder inden for en internationalt konkurrerende branche. Der er i ovenstående stringent anvendt brancheinddelinger og således ikke korrigeret for, at eksempelvis Eksportrådets tilbud pr. definition er rettet mod int. konkurrerende virksomheder.

Tilbud indebærer en højere grad af medfinansiering på nationalt niveau

Virksomhedernes medfinansiering

- Medfinansieringsgraden handler om de deltagende virksomheders medfinansiering ved benyttelse af tilbuddene. Tilbuddene er meget forskellige, hvorfor der også er forskel på medfinansiering.
- Størstedelen af tilbuddene på nationalt niveau er karakteriseret ved en høj grad af medfinansiering, mens der på kommunalt niveau er mere begrænset brugerbetaling

Niveau	Operatør	Grad af medfinansiering			Kilde/bemærkninger
		Lav (0-25%)	Moderat (26-50%)	Høj (51-100%)	
Nationalt	Eksportrådet			+	Jf. Eksportrådets hjemmeside
	EKF			+	Der betales markedspris for ydelserne.
	Vækstfonden			+	Der betales markedspris for ydelserne. For enkelte af produkterne er tilknyttet en tabsramme. Der betales ikke markedspris for disse.
	Markedsmodningsfonden			+	Jf. Markedsmodningsfondens vejledning til ansøgningsskema for test og tilpasning
	GTS	+			Gælder alene innovationsagenter, opfinderrådgivning og deltagelse i 'RK-aktiviteter
	Innovationsfonden			+	Jf. Innovationsfondens retningslinjer for de enkelte programmer.
	Innovationsmiljøer			+	Der betales markedspris for ydelserne.
	Innovationsnetværk		+		Jf. Cluster Excellence Denmark – Performanceregnskab 2015.
Regionalt	Regionale tilbud				
	• Støtte til rådgivning	+	+		Jf. Væksthusenes hjemmesider
	• Klynger		+		Jf. Cluster Excellence Denmark Performanceregnskab for det samle klyngelandskab 2015.
Regionalt	• Virksomhedsrettede kurser		+		Andel privat finansiering.
	• EU-kontorer	+			Jf. Væksthusenes hjemmesider. Længerevarende typisk op mod 50 %.
	• Regional kapital			+	Jf. EU-kontorenes hjemmesider
Lokalt	Væksthuse				Jf. Udbydernes hjemmesider
	• Vejledning og information	+			Vejledning er typisk gratis, Jf. Væksthusenes hjemmesider.
	Kommunale erhvervsenheder				
Lokalt	• 1:1 sparring	+			Gennemsnits timpris: 36 kr., jf. Dansk Erhvervsfremme, "Et Indblik i det lokale erhvervsfremmesystems erhvervsservice-leverancer", februar 2016
	• Vejledning og information	+			Vejledning er typisk gratis. Kommunernes hjemmesider.
	• Arrangementer/netværk		+		Jf. Dansk Erhvervsfremme, "Et Indblik i det lokale erhvervsfremmesystems erhvervsservice-leverancer", februar 2016

1 Udover denne medfinansiering har GTS størstedelen (~80%) af sine indtægter fra kommerciel aktivitet, i 2014 via 19.524 danske kunder (UFM 2014)

Variation i investeringer og fokusområder på tværs af vækstfora

Øversigt

- Region Midtjylland havde i 2014 gennemsnitligt større investeringer end de øvrige vækstfora (fig.1.)
- Hvert vækstforum har meget forskellige antal af projekter, varierende fra 2 projekter på Bornholm til 29 projekter i Syddanmark (fig.2.)
- Projekterne er fordelt over en række fokusområder, hvoraf de fleste hører under "iværksætteri" og "innovation" (fig.4.)
- Denne udtrykker ikke noget om virksomhedernes deltagelse i tilbuddene
- Regionerne har forskellig størrelse og budgetter, og derfor er der stor forskel på hvor mange udviklingsmidler, de råder over

Fig. 1. Investeringer pr. vækstforum

Mio. kr., 2014

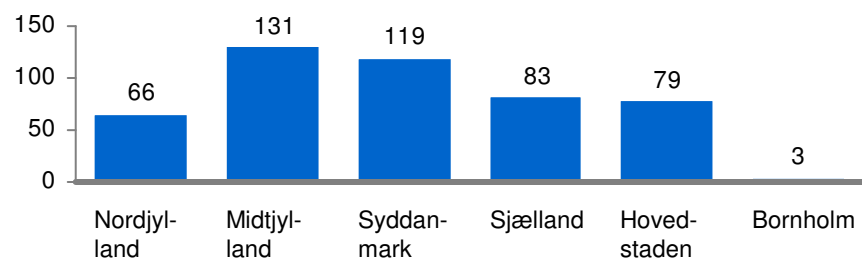

Fig. 2. Antal vækstforumprojekter pr. vækstforum

Antal, 2014

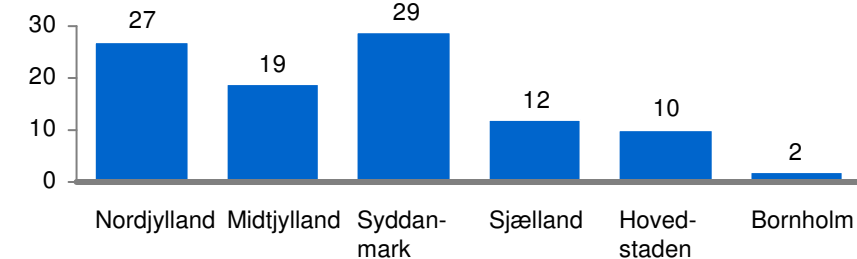

Fig. 3. Antal operatører fordelt på typer

Antal, 2014

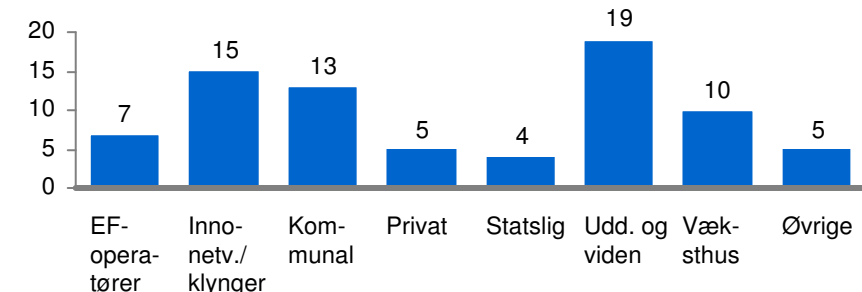
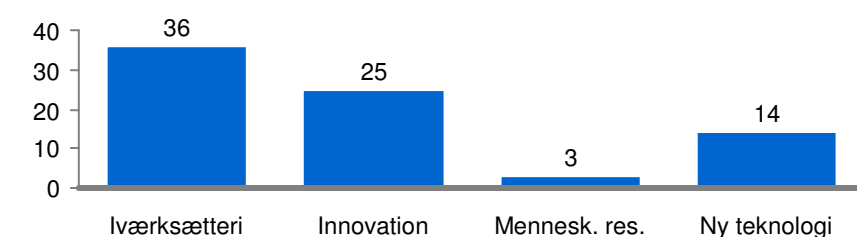

Fig. 4. Antal projekter fordelt på område

Antal, 2014

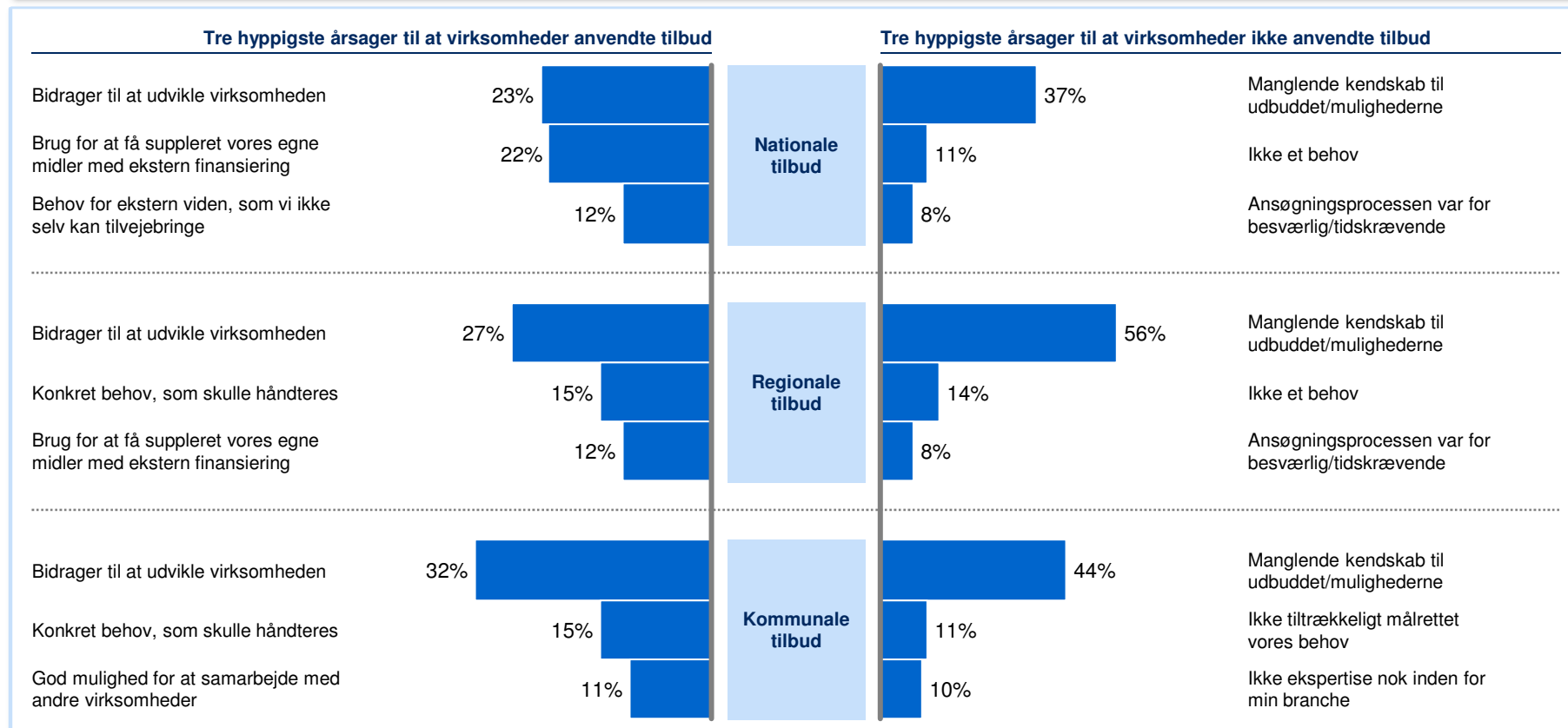

Note: Der er tale om en opgørelse over bevillinger i året uanset at udgifter fordeler sig over en række år.

Survey giver virksomhedernes perspektiv på tilbuddene

Virksomhedernes perspektiv

- Virksomheder, der har deltaget i nationale eller regionale tilbud, er adspurgt, hvorfor eller hvorfor ikke de har anvendt tilbud på hhv. nationalt, regionalt og lokalt niveau
- Svarene indikerer, at regionale og kommunale tilbud i højere grad dækker konkrete behov. Nationale tilbud er i højere grad en mulighed for at opnå ekstern finansiering
- På alle aktørniveauer er manglende kendskab til mulighederne den hyppigst nævnte årsag til, at tilbud ikke anvendes. Det kan imidlertid ikke konkluderes, at der er behov for bedre information. Svarene kan bl.a. være udtryk for, at virksomhederne er blevet guidet hen til de mest relevante tilbud, hvorved de naturligt vil mangle kendskab til mindre relevante tilbud

1 Spørgeskemaanalysen er gennemført i februar 2016 og sendt ud til samtlige deltagere i Samspilsdatabasen 2014 og 2015, i alt 4.160 virksomheder. 454 respondenter.

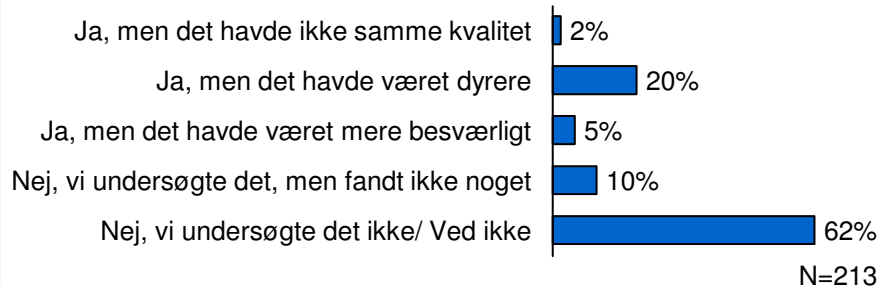
2 2014 gennemførtes af DAMVAD en tilsvarende analyse. Her var top tre barrierer hos ikke-brugere af systemet (samlet for alle tre aktørniveauer) manglende kendskab til tilbud (55%), intet behov (33%) og manglende rådgivning om mulighederne (22%)

Mange brugere som har undersøgt markedet finder et billigere offentligt tilbud

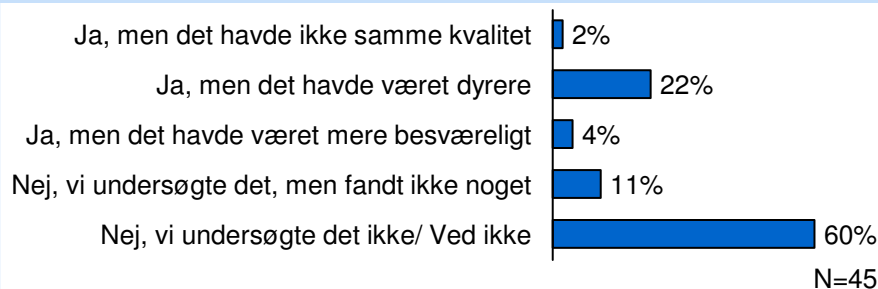
Private alternativer

- Størstedelen af de brugere, der har undersøgt markedet, har identificeret private alternativer. En tredjedel har ikke fundet private alternativer
- Over en fjerdedel af brugere af væksthuse og innovationsnetværk tilkendegiver, at de kunne have fundet et privat alternativ, men at det hovedsageligt var dyrere. Dette kan indikere, at der kan være risiko for, at offentlige aktører fortrænger et privat marked
- Det bør dog ligeledes understreges, at offentlige initiativer kan medvirke til at genere et privat marked, f.eks. søger Rådgiverbørsen at matche private rådgivere med virksomheder og iværksættere

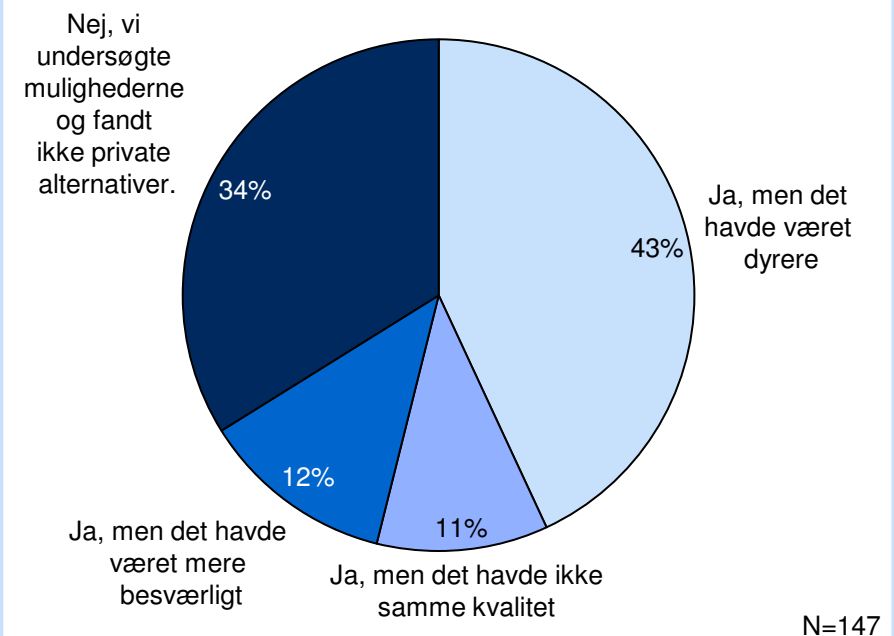
Væksthusbrugere, til spørgsmålet: "Kunne I have fundet privat alternativ?"

Innovationsnetværksbrugere, til spørgsmålet: "Kunne I have fundet privat alternativ?"

Blandt brugere, der har tilkendegivet, at de undersøgte markedet for private alternativer: "Kunne I have fundet privat alternativ?"¹

¹ En tredjedel af respondenterne (147) tilkendegiver, at de har undersøgt markedet for private alternativer, og disse er medtaget i diagrammet. Herudover svarer 182 respondenter, at de ikke har undersøgt markedet for private alternativer, mens 76 svarer "ved ikke"

Er det offentlige unikt positioneret?

Markedsmæssige alternativer

- På flere områder er det offentlige unikt positioneret til at yde erhvervsfremmeservices og dermed rette markedsfejl
- På andre områder er der et marked, og spørgsmålet er, 1) om det offentlige skal bidrage til at udvikle det private marked, 2) om der er en markedsfejl fordi fx iværksættere ikke har indsigt i gevinsterne ved at få privat rådgivning og 3) om man ønsker at subsidiere private virksomheder og leverandører på feltet
- Endelig er der mange grå zoner, hvor markedsmæssige alternativer er begrænsede, men hvor overlap alligevel kan forekomme og bør tages højde for
- Nedenstående oversigt er baseret på en kvalitativ top-down-tilgang, og skal betragtes som foreløbig - endelige konklusioner vil kræver yderligere data og metodiske overvejelser
- Flere af aktørerne har aktiviteter i forskellige kategorier (for omfanget af markedsmæssige alternativer).

Niveau	Generelle netværk	Videnssamarbejder og innovation	Klynger og netværk	Uddannelse og rekruttering	Information og vejledning	Rådgivning, herunder tilskud hertil	Kapitalformidling	Øvrige tilskud
Nationalt		Innovationsfonden: Forskning betragtes som et offentligt gode. Produces på universiteter. EUDP, MUDP, GUDP begrundet i eksternaliteter fra miljøbelastning samt forskning	Innovationsnetværk og klynger har unikke elementer, fx. ifht. vidensspredning fra universiteter. Andre netværksaktiviteter kunne også udføres af erhvervsorganisationer og private udbydere. Innovationsprojekter og -samarbejder med universiteter vurderes som videnssamarbejder og innovation at være unikt positioneret	Uddannelse betragtes som et offentligt gode og myndighedsopgave. PhD-uddannelser udbydes kun offentligt		Case 4: National rådgivning Eksportrådet har unikke (diplomatiske) services	Vækstfonden, EKF og Innovationsmiljøer unikt positioneret med statsgaranti på dele af deres aktiviteter ¹	Markedsmodningssonden Investerer i produkter som skal på markedet, og hvor private tøver
Regionalt	Case 1: Netværk	Regionale innovationsinitiativer		Case 2: Virksomhedsrettede kurser og seminarer (omfatter ikke arbejds-markedsrettede forløb og indsatser rettet mod uddannelsessektoren, hvor det offentlige er unikt positioneret)	Væksthusenes aktiviteter er særligt henvisning og vejledning om andre offentlige ydelser	Tilskud til private rådgivningsaktiviteter som fx finansieres af regionale eller strukturfondsmidler og distribueres via Væksthuse eller andre aktører	Regionale kapital-initiativer (fx Welfare Tech Invest, Finance Zealand) yder støtte hvor private ikke vil	Regionale målrettede puljer , som virksomhed er kan søge direkte ind i
Lokalt					Case 3: Lokal vejledning			

1 På andre dele er der et globalt kapitalmarked.

Eksempler på private spillere på områder med offentlig erhvervsfremme

CASE 1: Generelle netværk på regional- og lokalniveau

- Håndværksrådet (50 lokalforeninger), Dansk Byggeri (100 lokalforeninger) og DI (19 regionale afdelinger) tilbyder alle netværksservices
- Mindre virksomheder er ikke udelukket fra disse services
- Der findes herudover et stort privat marked, se f.eks. netværkstilbud hos CfL
- Sådanne private aktører bruges ofte af kommunerne selv i forbindelse med erhvervsfremme
- Virksomhederne har ofte brugerbetaling for deres ydelser. En rapport fra DEF viser, at et netværk koster ca. 2.000 kr. i deltagerbetaling eller alternativt, at det forudsætter medlemskab af det lokale erhvervsråd

CASE 2: Uddannelse og rekruttering, regional- og lokalniveau

- Virksomhedsrettede kurser udbydes af både erhvervsorganisationer og af private aktører
- For det meste kræves der deltagerbetaling, om end begrænset for iværksættere
- En vigtigt eksempel på eksistensen af markedsmæssige alternativer finder man via Væksthusene, som ofte udbyder – finansieret af regioner eller strukturfonde - ledelses- og vækstforløb, hvor der ydes støtte til kurser på det private marked
- Det understreges at det er de virksomhedsrettede kurser, som der findes private alternativer til – generel uddannelse ligger uden for scope

CASE 3: Information og vejledning på lokalniveau

- Organisationer som Håndværksrådet og DI yder vejledningsservices (alle med egne lokalafdelinger, se Case 1)
- Dog varetager de ikke nødvendigvis generel vejledning, men typisk på et mere specialiseret niveau rettet mod specifikke virksomheder eller segmenter
- Vejledning i forhold til det offentlige erhvervsfremmesystem er typisk via hjemmesider, telefon, og ikke med lokal tilstedeværelse.
- Som i Case 1 bruges private aktører, som opererer i feltet, ofte af kommunerne, som ønsker at få udført opgaver med information og vejledning til virksomheder og iværksættere
- Den kommunale erhvervsservice henviser 44% af de vejledte til private rådgivere (DEF 2016)
- Væksthusene henviste i 2014 78,6% af virksomheder, der har modtaget vækstkortlægning, til private rådgivere. For det første halvår af 2015 var tallet 82,6%

CASE 4: Rådgivning, herunder tilskud til dette, på nationalt niveau

- Rådgivning er på nationalt niveau mulig hos en lang række erhvervs-organisationer og private virksomheder, der yder samme støtte som statslige ordninger såsom opfind.nu eller Innovationsagerterne
- Udenrigstjenesten kan principielt have en fordel som rådgiver i eksportsammenhænge, da de har en unik position som officiel repræsentant for Danmark

Kortlægning af erhvervsfremmesystemet

1	Organisering og aktører
2	Styring og samarbejde
3	Indsatsernes indhold
4	Udgifter
5	Modtagere
6	Bilag
7	Metode

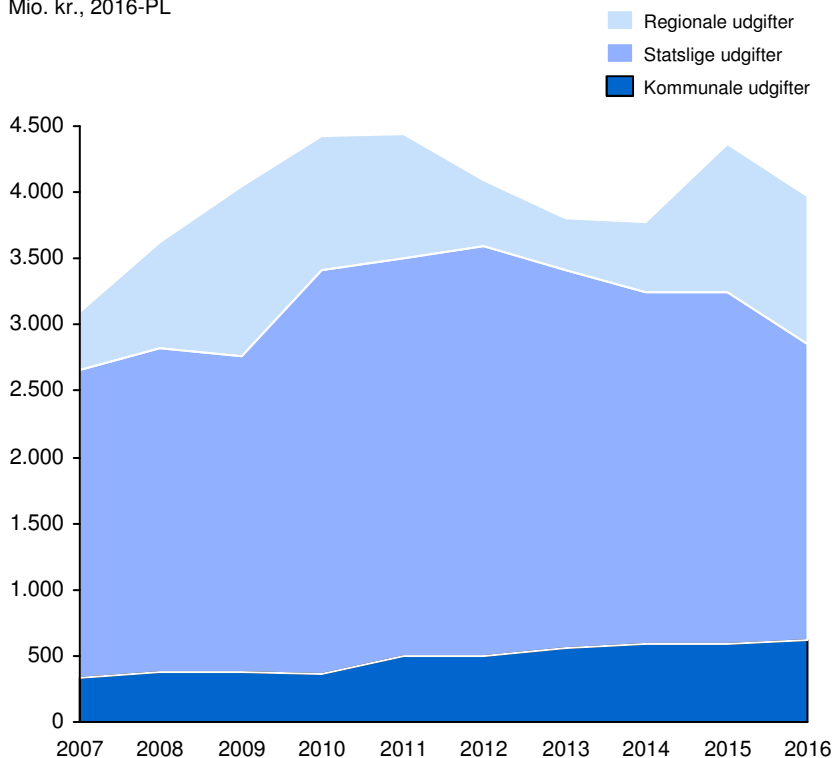
Udgifter på kommunalt niveau er steget siden 2007

Voksene udgifter

- Udgifterne til erhvervsfremme er steget siden 2007 på kommunalt niveau. Udviklingen på det regionale niveau er præget af strukturfondsperioder, og det er derfor ikke entydigt, om der er tale om voksende udgifter.
- De statslige udgifter er ekskl. EKF og Vækstfonden. En del af bruttoudgifterne i Vækstfonden og EKF til blandt andet kreditvurdering dækkes af renteindtægter, garantiprovision mv. fra Vækstfonden og EKF's kunder, og er dermed ikke en statslig udgift. Bruttoudgifterne i Vækstfonden og EKF er steget fra 365 mio. kr. til 686 mio. kr. i perioden, hvilket blandt andet kan tilskrives øget aktivitet som følge af den finansielle krise. Hvis bruttoudgifter i Vækstfonden og EKF lægges oven i de statslige bruttoudgifter, vil de udgøre 2.911 mio. kr. som angivet ovenfor (netto 1.976 mio. kr.).
- De lokale udgifter til erhvervsfremme er steget med 52% siden 2007 – korregeret for udgifter til væksthuse.
- I perioden 2014-2020 er der gennemsnitligt 100 mio. kr. færre strukturfondsmidler pr. år fra end i perioden 2007-2013. Det betyder, at der forventes en parallelforskydning til et lavere gennemsnitligt niveau af de regionale udgifter til erhvervsfremme.

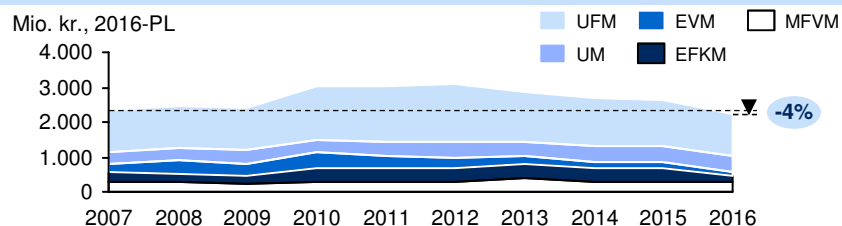
Udvikling i samlede udgifter til erhvervsfremmeindsatsen, 2007-2016¹

Mio. kr., 2016-PL

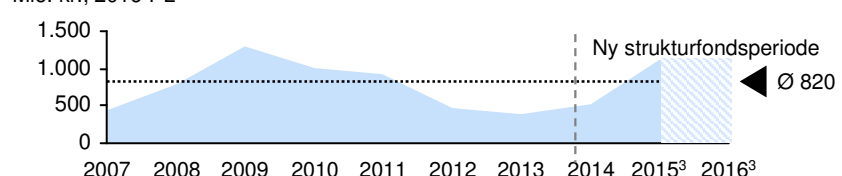
Udvikling i statslige udgifter til erhvervsfremmeindsatsen, 2007-2016¹

Mio. kr., 2016-PL

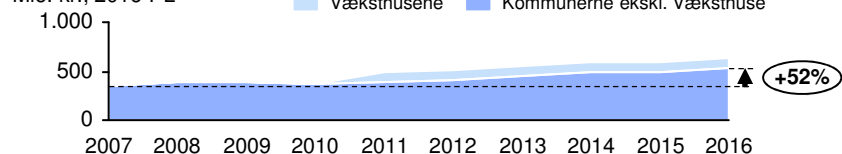
Udvikling i regionale udgifter til erhvervsfremmeindsatsen, 2007-2016²

Mio. kr., 2016-PL

Udvikling i kommunale udgifter til erhvervsfremmeindsatsen, 2007-2016

Mio. kr., 2016-PL

¹ De statslige udgifter er ekskl. EKF og Vækstfonden. En del af bruttoudgifterne i Vækstfonden og EKF til blandt andet kreditvurdering dækkes af renteindtægter, garantiprovision mv. fra Vækstfonden og EKF's kunder og er dermed ikke en statslig udgift. Bruttoudgifterne i Vækstfonden og EKF er steget fra 365 mio. kr. til 686 mio. kr. i perioden, hvilket blandt andet kan tilskrives øget aktivitet som følge af den finansielle krise. Hvis bruttoudgifter i Vækstfonden og EKF lægges oven i de statslige bruttoudgifter, vil de udgøre 2.911 mio. kr. som angivet ovenfor (netto 1.870 mio. kr.). For de enkelte ministerier er væksten i perioden: EVM -56%, UM 16%, UFM 6%, EFKM -29%, MFVM -4%.

² Variation i regionale erhvervsfremmeudgifter skyldes, at strukturfondsmidler udgør en væsentlig del af finansieringen. Der ligger en strukturfondsperiode fra 2007-13 og en ny starter fra 2014. Projekter konteres i bevillingsåret, hvorfor der typisk ligger mange udgifter midt i strukturfondsperioderne. Der tages ikke højde for tilbageløb. Dette er dog en lille andel.

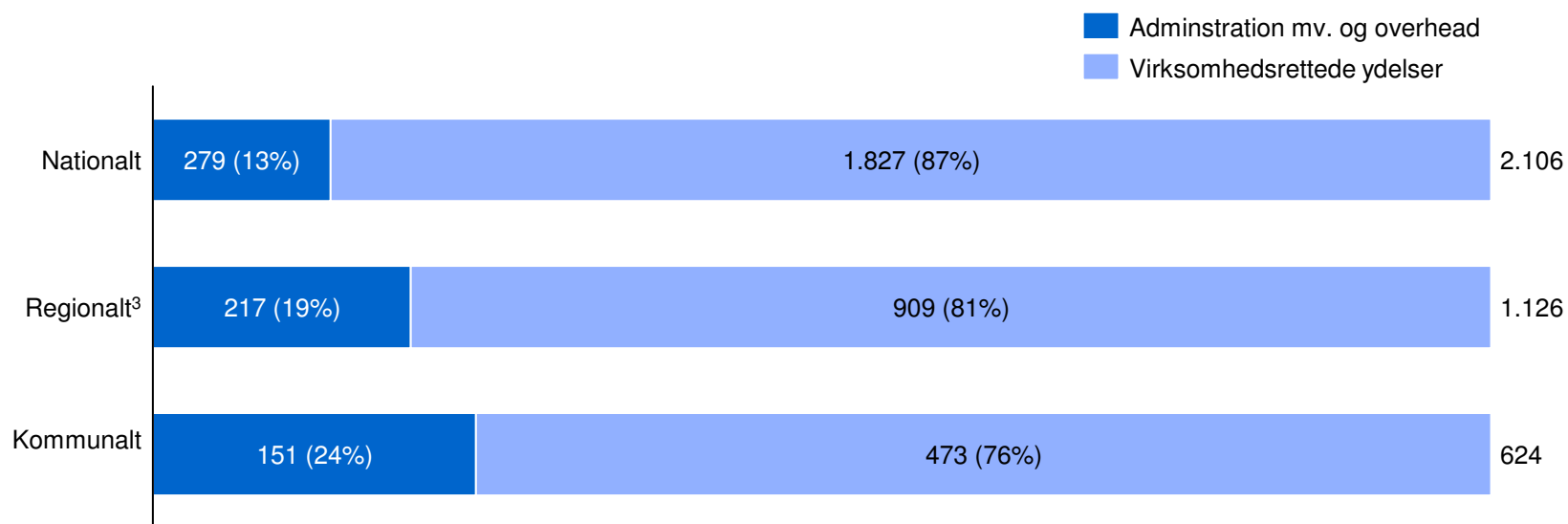
³ 2015 er foreløbige tal fra regionerne. 2016 er udelukkende en illustrativ uændret videreførsel af 2015-niveau.

Knap en femtedel af udgifterne til indsatsen anvendes til administration

Administrationsomkostninger

- Figuren nedenfor angiver administrationsomkostningerne på hvert aktørniveau. Sammenligning skal tolkes med forbehold for opgørelsesmetoder, som er forskellige for kommuner, regioner og stat. Statens administrationsprocent dækker over stor variation på tværs af ordningerne og spænder fra 3% til 28%.
- Det afspejler, at der er stor forskel på administrationsprocenten for de enkelte typer af virkemidler. Ordninger der yder tilskud til virksomheder har typisk en relativt lav administrationsprocent. Det gælder særligt Markedsmodningsfonden og UDP'erne.
- Det bemærkes, at administrationsomkostninger for Vækstfonden og EKF ikke er medtaget nedenfor, da disse er indtægtsdækket og dermed ikke udtryk for en ekstra offentlig udgift. Tilsvarende er de indtægtsdækkede aktiviteter i Eksportrådet og hos Innovationscentrene ikke medtaget. Samlet er der ikke medtaget bruttoudgifter for 805 mio. kr. og administrationsomkostninger for 330 mio. kr. Når disse medtages, er den nationale administrationsandel 21%.²

Administration og overhead som andel af udgifter pr. niveau, mio. kr., 2016¹

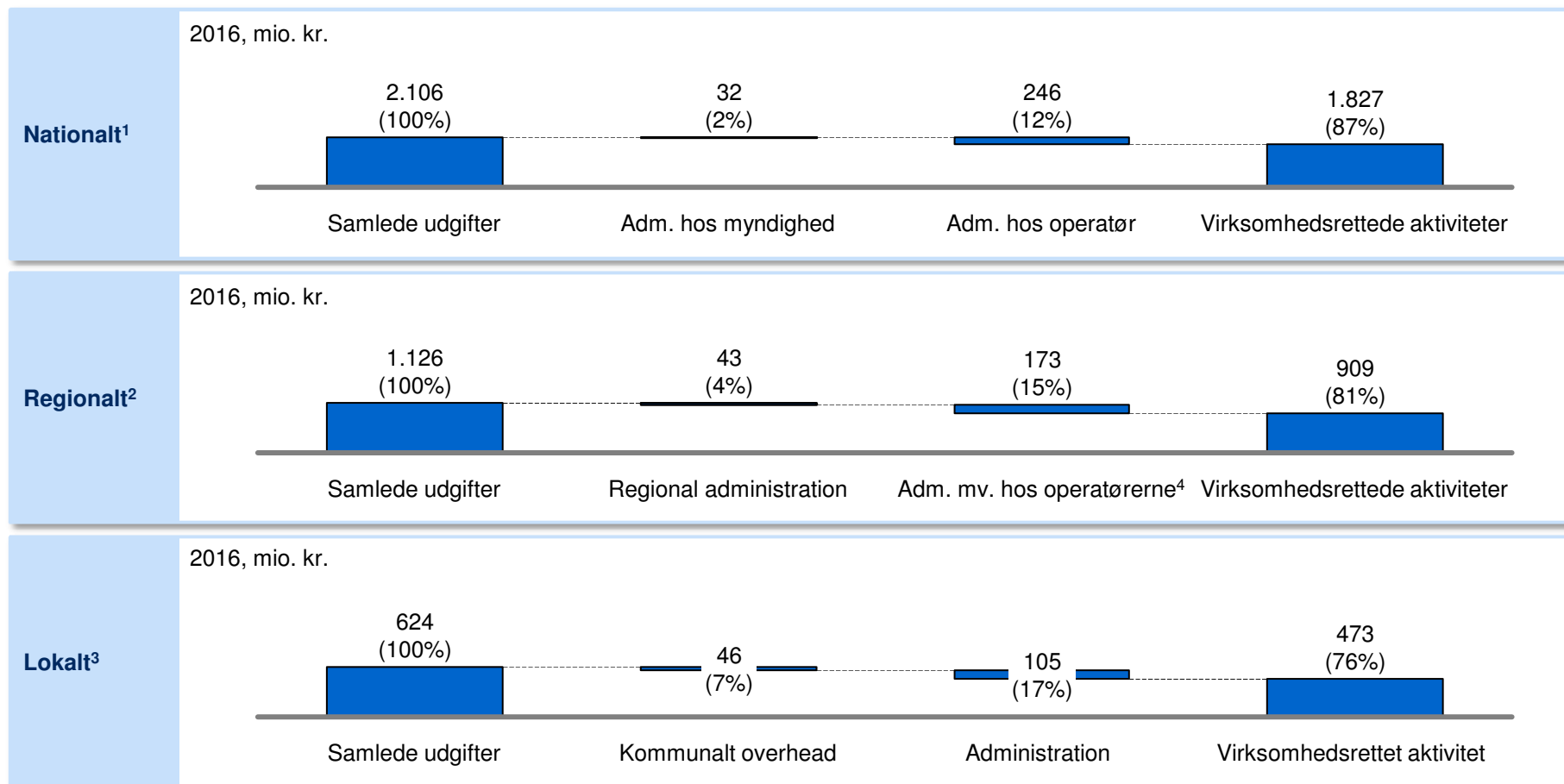

¹ Sammenligning skal tolkes med forbehold for opgørelsesmetoder, som er forskellige for kommuner, regioner og stat.

² EKF's administrationsomkostninger estimeres til 162 mio. kr. ud af samlede bruttoudgifter på 272 mio. kr. Af administrationsomkostningerne udgør ca. 118 mio. kr. af samlede bruttoudgifter på 414 mio. kr. Heraf udgør programadministration 88 mio. kr. Eksportrådet og Innovationscentrene har samlet set bruttoudgifter for 434 mio. kr., hvoraf 183 mio. kr./år er opgjort som administrationsudgifter. Dog er administrationsudgifterne opgjort til 164 mio. kr./år. efter 1. halvår 2016, hvoraf der indgår et fagligt overhead knyttet direkte op på de virksomhedsrettede aktiviteter, som er opgjort til 43 mio. kr. Korrigeres for Eksportrådets indtjening, udgør Eksportrådets samlede nettoudgifter i alt 290 mio. kr., hvoraf 123 mio. kr./år t.o.m. første halvår år opgjort som administrationsudgifter. Efter 1. halvår 2016 svarer dette til 110 mio. kr., hvori der indgår et fagligt overhead opgjort til 28 mio. kr.

³ Administration består af regionernes egen administration samt administrative omkostninger hos operatører. De kan, jf. strukturfondsreglementet, udgøre 18 % af totalen af de projektrelaterede lønomkostninger, revision og konsulentudgifter. Det skal ikke dokumenteres eller opgøres. De regionale udviklingsmidler skal ikke følge samme andel. For regionernes medfinansiering af strukturfondsmidler kan det dog udgøre 18 %. For projekter rent finansieret af regionale udviklingsmidler, lægger regionerne sig ofte op ad strukturfondsreglerne. Typisk mellem 13 og 18 %. Samlet set er der på den baggrund anvendt 16 %.

Administrationsudgifter dekomponeret

1 Eksklusiv EKF og Vækstfonden (administration mv. her er dækket af indtægter) samt indtægtsdækkede aktiviteter hos Eksportrådet og Innovationscentrene. Medtages disse udgør national administration hos operatør 20%. Administrationen af strukturfondsmidlerne (ca. 17 mio. kr.) indgår her som adm. hos nationale myndigheder.

2 Se note på foregående slide. Her vægtet til 16 % pba. 18 % for strukturfondene og 13 %-18 % for projekter finansieret rent af regionale udviklingsmidler. Bemærk at procentandel for strukturfondene er fastsat på baggrund af forordning 1303/2013 artikel 68.

3 En kommune kan både agere som myndighed og operatør. Basal erhversservice er ikke inkluderet

4 "Adm. mv. hos operatører" dækker bl.a. følgende udgiftstyper: Husleje, el, vand, varme, kontorartikler, porto, telefon, internet, rengøring, pedel/vicevært, reception, reparation og vedligehold, it-service, annoncering, kørsel, rejser, kost og logi, fortæring, afskrivninger, leje/leasing, materialer og forbrugsartikler, ikke-refunderbar moms, bankudgifter, andre finansielle udgifter, forsikringer og taxameter

5 Metoden er forskellig for de forskellige niveauer, og man skal derfor være varsom med direkte at sammenligne disse. Se metodebilag.

Konkurrenceudsættelse medfører også administrative omkostninger

Ressourcebrug

- Konkurrenceudsættelse af operatører kan medføre gavnlige effekter, f.eks. i form af kvalitetssikring, men er omvendt ressourcekrævende, da operatørerne jævnligt skal udarbejde omfattende ansøgninger
- Det kan være relevant at overveje, om de ressourcer der bruges på ansøgninger står mål med fordelene ved konkurrenceudsættelse

Eksempler – ikke udtømmende

Kortlægning af erhvervsfremmesystemet

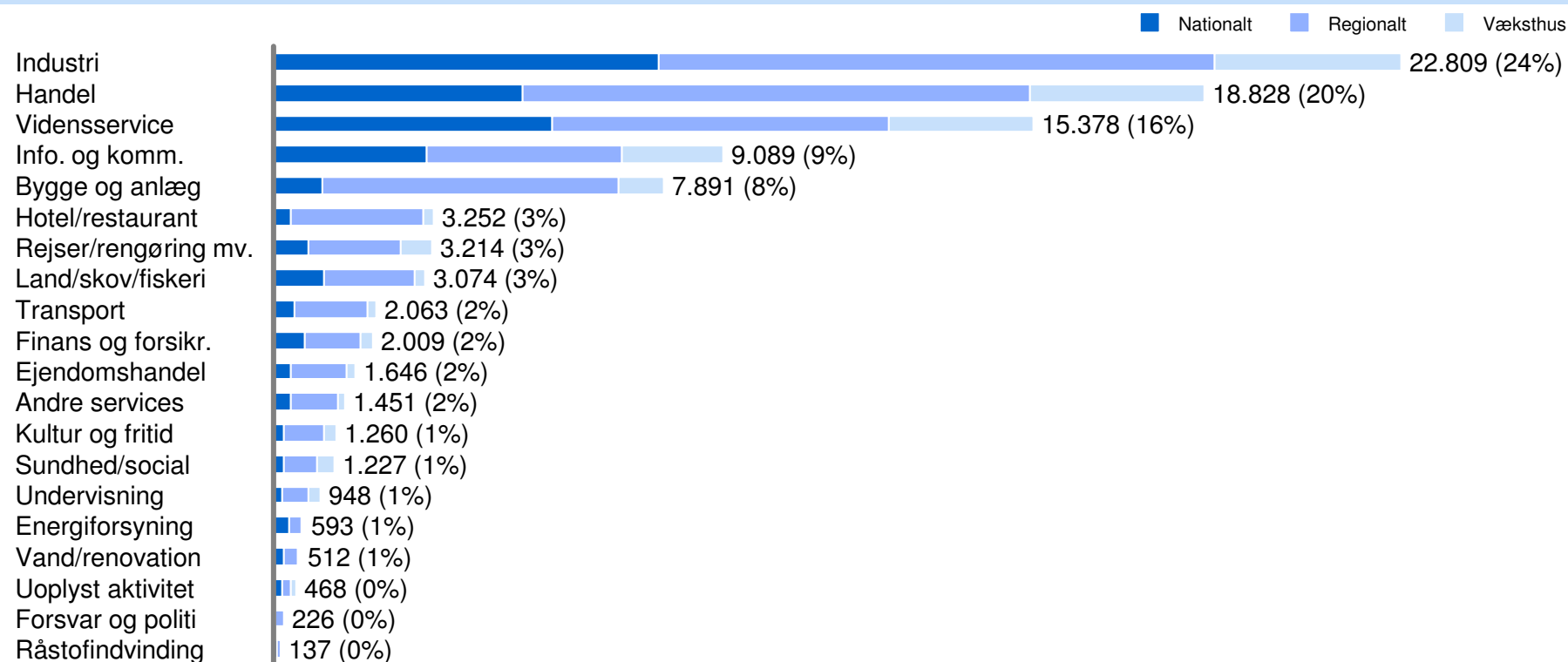
1	Organisering og aktører
2	Styring og samarbejde
3	Indsatsernes indhold
4	Udgifter
5	Modtagere
6	Bilag
7	Metode

De fleste deltagelser fordeler sig på industri, handel og service

Koncentreret indsats

- Størstedelen (59%) af deltagelser i 2007-2014 foregik inden for handel, industri og vidensservice.
- Det reflekterer delvis, at de tre største brancher målt på antal virksomheder er vidensservice, handel, samt bygge og anlæg. Dog udgør industrisektoren hele 24% af det samlede antal deltagelser, selvom den kun udgør 5% af det samlede antal virksomheder.

Antal deltagelser på tværs af brancher, 2007-2014

Note: Kommunerne er her udeladt, da kommunedata kun er tilgængelig for 14 kommuner for 2014.

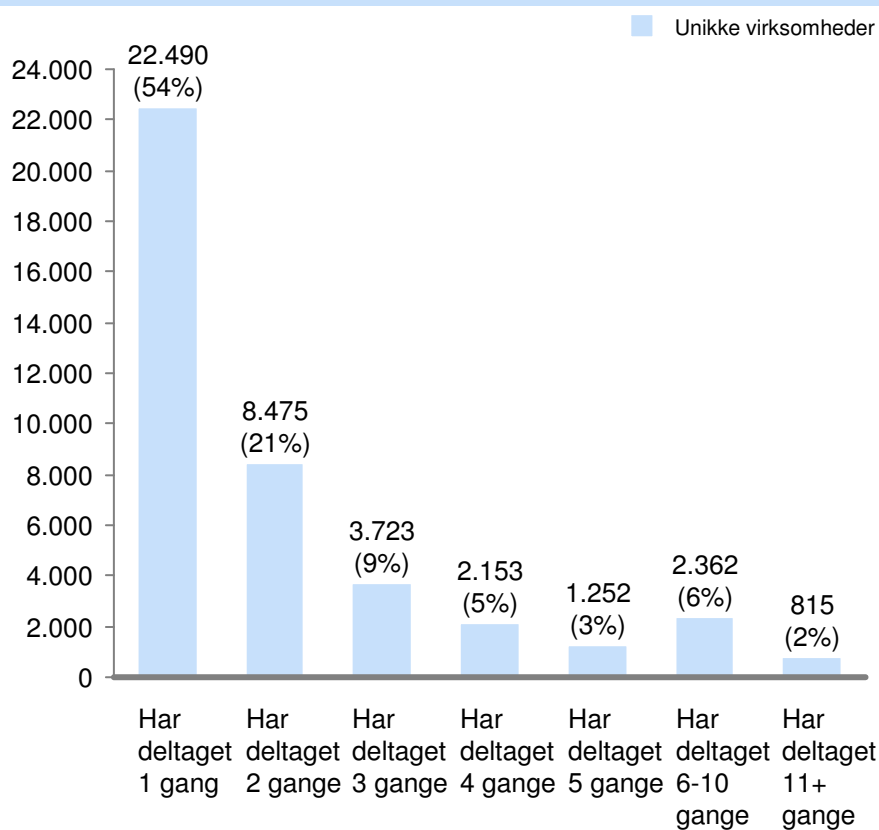
1.406 deltagelser med ufuldstændige informationer er udeladt her.1

Flest virksomheder deltager kun én gang, men virksomheder som deltager flere gange udgør størstedelen af samtlige deltagelser

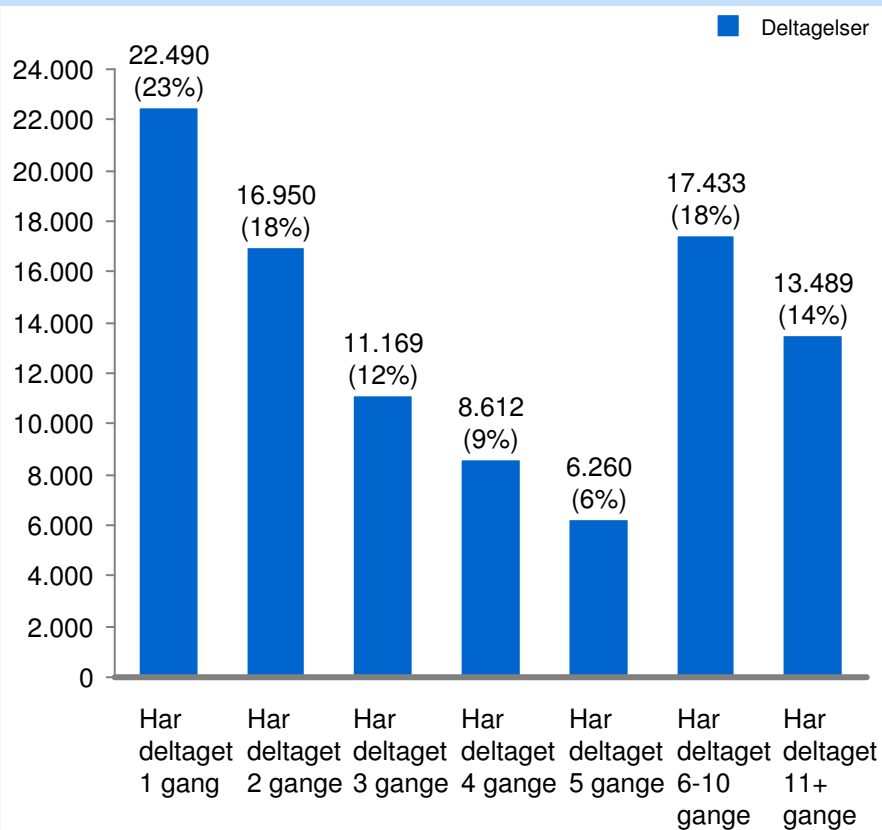
Få står for mange deltagelser

- Godt halvdelen af virksomhederne deltager kun én gang, mens ca. 46 % deltager to eller flere gange (venstre figur)
- Betragtes det samlede antal deltagelser (højre figur) bemærkes dog, at størstedelen af deltagelserne (77%) foregår hos virksomheder, som har deltaget flere gange: 8% af virksomhederne har deltaget mere end 5 gange og står dermed for 32% af deltagelserne

Antal deltagelser for unikke virksomheder, 2007-2014

Antal deltagelser i alt, 2007-2014

Mange tilbud rettes til virksomheder, der ikke har vist vækstpotentiale

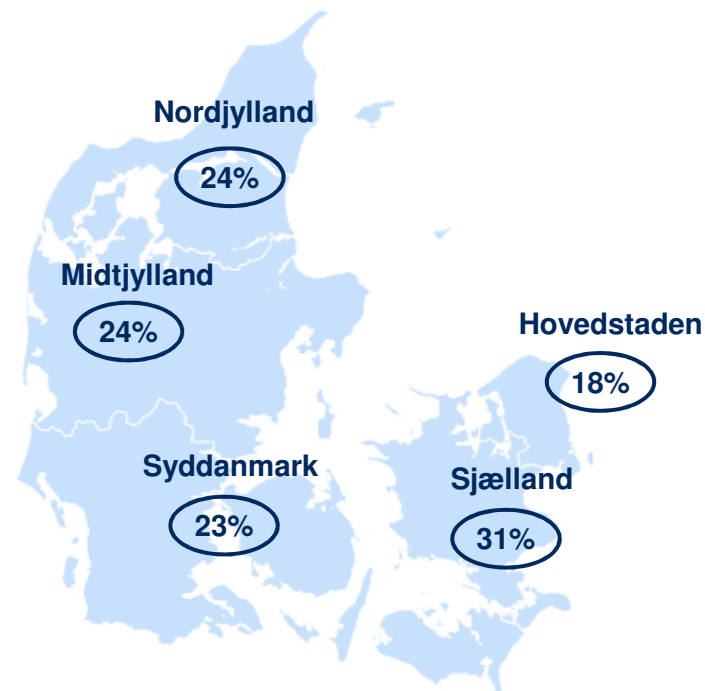
Manglende vækstpotentiale?

- Mange tilbud leveres til virksomheder, som er over 10 år gamle og har få ansatte
- Dermed målrettes en betydelig andel af indsatsen mod virksomheder, som trods lang levetid endnu ikke har vist vækstpotentiale
- Dette kan betyde, at ydelserne kunne opnå større effekt andetsteds
- Disse små, ældre virksomheder er særligt mange i Region Sjælland og særligt få i Region Hovedstaden

Samlet antal deltagelser fordelt på modtagervirksomhedens alder og antal ansatte, 2007-2014

Alder \ Antal ansatte	Under 10	10-19	20-49	50+	Total
Under 2 år	19%	2%	1%	1%	22%
2-5 år	11%	2%	1%	1%	15%
5-10 år	11%	3%	2%	2%	19%
Over 10 år	17%	7%	8%	12%	44%
Total	58%	13%	13%	16%	100%

Regional andel af virksomheder, som er ældre end 10 år og har mindre end 20 ansatte

Note: Ovenstående er baseret på 86.711 virksomhedsdeltagelser på nationalt og regionalt niveau mellem 2007 og 2014. Herudover er der for 9.692 deltagelser enten ikke angivet alder eller antal medarbejdere – disse er udeladt her. Kommunerne er udeladt, da kommunedata kun er tilgængelig for 14 kommuner for 2014.

Stor variation i hvilken målgruppe operatører rammer

Rammes målgruppen?

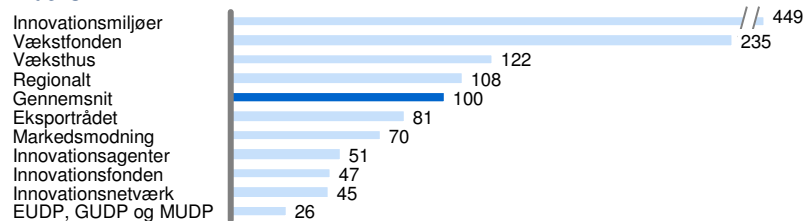
- Figurene til højre viser et indeks for, hvor mange deltagelser en række operatører har pr. virksomhedstype i forhold til gennemsnittet. Eksempelvis har Væksthusene indeks 122 for små unge virksomheder, hvilket betyder at de har 22% flere deltagelser i den kategori end den gennemsnitlige operatør
- Det bemærkes, at Innovationsmiljøerne i høj grad er rettet mod små unge virksomheder, og næsten ingen deltagelse har fra ældre virksomheder
- Væksthusene ligger på indeks 122 for små unge virksomheder, men samtidig på indeks 101 for små ældre virksomheder. Dette indikerer, at selvom væksthusene får fat i de små virksomheder, er der samtidigt mange ældre virksomheder iblandt, som ikke tidligere har vist vækstopotentiale
- At Innovationsagenterne har en høj deltagelse fra små, ældre virksomheder er udtryk for en bevidst strategi om at videreudvikle denne målgruppe
- At innovationsnetværkene har mange deltagelser fra større virksomheder vurderes ifølge UFM som positivt af brugerne, som ser B2B-relationer som værdifulde

Samlet antal deltagelser fordelt på modtagervirksomhedens alder og antal ansatte, 2007-2014

Alder \ Antal ansatte	Under 10	10-19	20-49	50+	Total
Under 2 år	19%	2%	1%	1%	22%
2-5 år	11%	2%	1%	1%	15%
5-10 år	11%	3%	2%	2%	19%
Over 10 år	17%	7%	8%	12%	44%
Total	58%	13%	13%	16%	100%

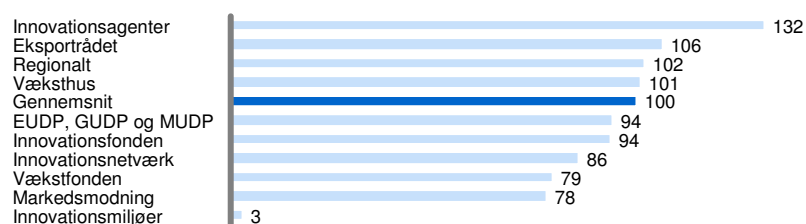
Små unge virksomheder

Indeks

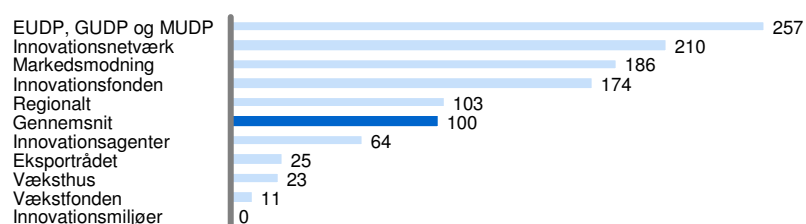
Små gamle virksomheder

Indeks

Store gamle virksomheder

Indeks

Noter: Ovenstående er baseret på 86.711 virksomhedsdeltagelser på nationalt og regionalt niveau mellem 2007 og 2014. Herudover er der for 9.692 deltagelser enten ikke angivet alder eller antal medarbejdere – disse er udeladt her. Kommunerne er udeladt, da kommunedata kun er tilgængelig for 14 kommuner for 2014.

Kortlægning af erhvervsfremmesystemet

1	Organisering og aktører
2	Styring og samarbejde
3	Indsatsernes indhold
4	Udgifter
5	Modtagere
6	Bilag
7	Metode

Definitioner af formål og virkemidler

Typer af formål	
Opstart og udvikling af nye virksomheder	Formålet er at starte nye virksomheder, udvikle meget unge virksomheder og forbedre mulighederne for overlevelse og vækst for disse. Fx igennem information og vejledning omkring procedurer for opstart af ny virksomhed.
Grundforskning og anvendt forskning	Formålet er at bidrage til virksomhedernes deltagelse i grundforskning eller anvendt forskning. Grundforskning er forsøgsmæssigt eller teoretisk arbejde uden specifik praktisk anvendelse for øje. Anvendt forskning er planlagt forskning eller kritiske undersøgelser med det formål at erhverve ny viden og nye færdigheder med specifik praktisk anvendelse for øje.
Eksperimentel udvikling	Formålet er, at virksomheden erhverver, kombinerer, udformer og anvender eksisterende videnskabelig, teknologisk, kommerciel og anden relevant viden og færdigheder med henblik på at udarbejde planer, projekter eller tegninger for nye ændrede eller forbedrede produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser.
Demonstration og markedsmodning	Formålet er at tilvejebringe nye produkter/services til markedet. Fx gennem udvikling og demonstration af prototyper eller via. partnerskaber, hvor der samarbejdes om at bringe et nyt produkt/service til markedet.
Afsætning/salg/markedsføring	Formålet er at markedsføre virksomhedernes produkter/services og/eller øge virksomhedernes salg. Fx gennem uddannelse af salgspersonale eller tilskud til rådgivning fx i forhold til markedsanalyser.
Eksport og internationalisering	Formålet er, at virksomheder opstarter eller øger eksporten. Andre tiltag for internationalise ring af virksomheden er desuden dækket. Fx tilskud til rådgivningsforløb der vedrører nye markeder eller lovgivning på eksportmarkeder.
Udvikling af menne- skelige ressourcer	Formålet er kompetenceudvikling af medarbejdere og ledelse i virksomheden. Fx uddannelse af ledere i virksomheden eller kursus/uddannelsesforløb, hvor medarbejdere opkvalificeres.
Typer af virkemidler	
Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	Støtte til mindre netværk og partnerskaber mellem virksomheder, eventuelt suppleret af vidensinstitutioner og offentlige aktører. Fx facilitering af netværk for nystartede virksomheder, hvor formålet er at forbedre mulighederne for overlevelse for disse.
Vidensamarbejder	Vidensamarbejder mellem virksomheder eller mellem virksomheder og andre aktører (universiteter, GTS'er mm). Vidensamarbejder adskiller sig fra netværk og partnerskabsaftaler, idet aktørerne har et specifikt formål med samarbejdet, eksempelvis udviklingen af en specifik teknologi, produkt/service/proces. Fx virksomheder, der samarbejder med universiteter i et forskningsprojekt, og derigennem udveksler viden om specifik teknologi.
Klynger og innovationsnetværk	Klyngeinitiativer (herunder innovationsnetværkene) består typisk af en bredere vifte af aktiviteter, såsom informationsarrangementer, konferencer, vidensopbygning, matchmaking, innovationsprojekter og lignende. Klynger har til formål at skabe innovation og vækst for en erhvervsgruppe med et fagfællesskab, og har deltagelse af både virksomheder, vidensinstitutioner og offentlige aktører.
Uddannelse og rekruttering	Uddannelse af medarbejdere og ledere. Desuden er rekruttering af medarbejdere dækket af denne kategori. Fx anvendt for at opnå et formål om at udvikle menneskelige ressourcer eller for at øge salget i en virksomhed ved at rekruttere de rigtige medarbejdere.
Information og vejledning	Information og vejledning af virksomhederne. Fx informationsmøder i forbindelse med opstart af nye virksomheder eller vejledning omkring eksport. Forløbene vil typisk være af kortere varighed og mindre omfangsrige end egentlige rådgivningsforløb.
(Tilskud) til rådgivning	Konkrete rådgivningsprogrammer, som oftest vil indebære, at virksomheden indgår i et rådgivningsforløb. Dette kan fx ske gennem assistance fra en ekstern konsulent, som rådgiver virksomheden om en specifik problemstilling. Dette kunne eksempelvis omhandle et formål om, at virksomheden skal ud på nye markeder.
Kapitalformidling	Kapitalformidling handler om at imødegå hindringer for tilførsel af kapital, ved at være med til at mindske nogle af hullerne i kapitalforsyningskæden og sikre et større overblik over markedet. Fx ved at stille sikkerhed for lån eller ved at tilføre egenkapital.
Øvrige tilskud	Øvrige tilskud dækker over tilskud til forskellige aktiviteter, som ikke indfanges af de øvrige kategorier. Det kan fx være tilskud til markedsmodning eller til andre kommunale og regionale samarbejder.

Operatører, programmer og tilbud

- Nedenstående figur illustrerer forståelsen af operatører, programmer og tilbud
- Hver operatør kan have flere programmer, og hvert program kan have flere deltagelser (tilbud) fra virksomheder

Niveau	Operatører	Programmer	Tilbud/deltagelser
Nationalt	Eksportrådet	Eksportservice	▪ Tilbud 1
		...	▪ Tilbud 2
	Innovationsfonden	DFORT	▪ Tilbud 3
		Erhvervs-PhD.	▪ ...
	...	...	▪ Tilbud 1
Regionalt	WelfareTech	Vejledning og markedsviden	▪ Tilbud 1
		...	▪ Tilbud 2
	Væksthus Nordjylland	VÆKST 2015	▪ Tilbud 3
		BusinessBroen Norge	▪ ...
	...	...	▪ Tilbud 1
Kommunalt	Tønder Erhvervsservice	Idéklubben	▪ Tilbud 1
		JobVækst Tønder	▪ Tilbud 1
	Business Aalborg	VIP+ Vækstboost	▪ Tilbud 1
		...	▪ Tilbud 2
	...	...	▪ ...

Nationale operatørers primære og sekundære formål

■ Primært formål ■ Sekundært formål

	Opstart og udvikling af nye virksomheder	Strategisk og anvendt Forskning	Eksperimentel udvikling	Demonstration og markedsmodning	Afsætning, salg og markedsføring ¹	Eksport og internationalisering	Udvikling af menneskelige ressourcer
Eksportrådet/ Invest in Denmark	■	■	■			■	
EKF						■	
Vækstfonden	■				■	■	
Markedsmodningsfonden			■	■	■	■	
Innovationsfonden	■	■	■	■			■
GTS		■	■	■			
Innovationsmiljøer	■		■	■	■		
Innovationsnetværk		■	■	■			
MUDP	■		■	■	■	■	
GUDP			■	■			
EUDP		■	■	■	■		

1 "Afsætning, salg og markedsføring" er rettet mod hjemmemarkedet og adskiller sig derved fra "Eksport og internationalisering".

Nationale operatørers primære og sekundære virkemidler

■ Primært virkemiddel
■ Sekundært virkemiddel

	Generelle virksomheds og forretningsnetværk	Videnssam- arbejde og innovation	Klynger og innovation snetværk	Uddannel- se og rekrut- tering	Informa- tion og vejledn- ing	Rådgivning herunder tilskud hertil	Øvrige tilskud	Kapital- formid- ling
Eksportrådet/	■	■			■	■		
EKF								■
Vækstfonden								■
Markedsmodning- sfonden						■	■	
Innovationsfonden		■	■	■		■	■	
GTS		■				■		
Innovationsmiljøer						■		■
Innovationsnetværk		■	■		■			
MUDP		■				■	■	
GUDP		■				■	■	
EUDP		■				■	■	

Typer af forløb

Kortere eller længerevarende forløb

Opgørelsen er baseret på en foreløbig kvalitativ gennemgang af de enkelte ordninger. Opgørelsen kan hverken betragtes som udtømmende eller kvantitativt valideret. Særligt for det regionale og kommunale niveau anlægges en gennemsnitsbetragtning, da der på disse niveauer vil være mange forskellige udmøntninger af virkemidlerne

Der kan være afvigelser fra den angivne forløbslængde, eksempelvis hvis et projekt bliver afbrudt, en deltager falder fra et projekt, eller forløbet af andre årsager ikke fuldføres

- Kortere forløb har typisk en tidshorisont på maksimalt et par måneder eller fx op til 5 sessioner
- Længerevarende forløb dækker de forløb, der strækker sig længere end de kortere forløb
- For nogle virkemidler vil både kortere og længerevarende forløb blive anvendt

Kortere eller længerevarende forløb

		■ Længerevarende forløb			■ Kortere forløb		■ Både kortere og længerevarende forløb	
	Generelle virksomheds- og forretnings-netværk	Videnssam-arbejde og innovation	Klynger og innovations-netværk	Uddannelse og rekruttering	Information og vejledning	Rådgivning herunder tilskud hertil	Øvrige tilskud	Kapital-formidling
Eksportrådet								
EKF								
Erhvervsstyrelsen ¹								
Vækstfonden								
Markedsmodningsfonden								
Innovationsfonden								
GTS								
Innovationsmiljøer								
Innovationsnetværk								
UDP, inkl. MUDP, GUDP, EUDP								
Regionalt niveau, fordeling af udgifter								
Kommunalt niveau								

1 Erhvervsstyrelsen afspejler her det regionale niveau

Indsatsernes indhold - klynger

Fokus	Nationale InnovationsNetværk	Regionale og tværkommunale klynger	Øvrige klyngelignende initiativer
Produktion	- Innovationsnetværk for Produktion (Censec) - Innovationsnetværket Livsstil, Bolig og Beklædning - RoboCluster - Dansk Materiale Netværk - Innovationsnetværket Dansk Lyd - Innovationsnetværket Dansk Lys	- DAMRC (Midtjylland) - Arctic Business Network (Nordjylland) - Maritim Center for Optimering og Drift (Nordjylland) - D2I (design) Syddanmark	- MADE (SPIR) - UAS Denmark
Energi	- Offshoreenergy.dk - Innovationsnetværk for Biomasse - Innovationsnetværk for Energiteknologi (CLEAN) (RS)	House of Energy (Nordjylland)	iPower
Miljø	- Innovationsnetværk for Miljøteknologi (CLEAN) (RS) - Innovationsnetværk for Klimatilpasning	- Clean Air Cluster (Sjælland) - Gate 21 (Hovedstaden) - Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling NordDanmark - Grønt teknologiunivers (Bornholm)	
Sundhed	- BioPeople - Innovationsnetværk for Sundhed og Velfærdsteknologi (Welfaretech) - Innovationsnetværk for Medicoteknologi (Medtech Innovation)	- BioMed Community (Nordjylland) - Medicon Valley Alliance, (Hovedstaden) - MedTech Innovation Consortium (Midtjylland) - Copenhagen Healthech Cluster (Hovedstaden) - Zealand Welfare Cluster (Sjælland)	Patient@Home
Fødevarer	FoodNetwork DK	- FutureFoodInnovation (Region Midtjylland) - Nordjysk FødevarerErhverv (Nordjylland) - Videncenter for Fødevarerudvikling (Midtjylland) - Fødevarerunivers Bornholm - Food in process (Sjælland) - Syddansk Fødevarerklynge	- Danish Food Cluster - BioValue (SPIR) - InspireFood (SPIR)
Byggeri	InnoByg	- SmartCity, Nordjylland - Innovationsnetværk FemernBelt Development (Sjælland)	
IKT	Innovationsnetværk for IT (InfinIT)	- BrainsBusiness (Nordjylland) - IT-Forum (Midtjylland) - Shareplay (Midtjylland)	Interactive Denmark
Transport	Transportens Innovationsnetværk	- Fyns Maritime Klynge (Fynske kommuner) - SmartLog (Nordjylland)	
Service	- Innovationsnetværk Service Platform - Innovationsnetværk for Vidensbaseret Oplevelsesøkonomi - Innovationsnetværk Brandbase - Innovationsnetværket for Finans IT	Oplevelsesunivers Bornholm	

Anvendt litteratur – 1 af 4

Område	Titel	Forfatter	Kunde	År
Generelle analyser og evalueringer, nationalt niveau	Gapanalyse vedr. finansieringsinstrumenter	Deloitte	Danske Regioner	2015
	KL debatoplæg – Fælles svar på fælles udfordringer	KL		2015
	Redegørelse om erhvervsfremme og støtte 2014	Erhvervs- og Vækstministeriet	-	2015
	Sammenhæng for vækst og innovation i Danmark	DAMVAD	Uddannelses- og Forskningsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet, de regionale vækstfora og Danske Regioner.	2014
	Analysis of the Danish Research and Innovation System	UFM	-	2014
	Kortlægning af erhvervsfremmesystemet i Copenhagen	Iris Group	Greater Copenhagen	2014
	Videnssamarbejde under lup – evaluering af universiteternes erhvervssamarbejde og teknologioverførsel	Iris Group	UFM (FI)	2014
	Evaluering af kommunalreformen	Økonomi- og Indenrigsministeriet	-	2013
	Mål, midler og effekter i strukturfondsindsatsen	DAMVAD	EVM / ERST	2013
	Økonomiske effekter af erhvervslivets forskningssamarbejde med offentlige vidensinstitutioner	DAMVAD	FI	2012
	Measuring the economic effects on companies collaborating with the University of Copenhagen	DAMVAD	KU	2012
	DTU's værdiskabelse for samfundet	DAMVAD	DTU	2012
	Evaluering af kommunalreformen på området for regional udvikling	Deloitte	ØIM	2012
	Afdækning af erhvervsfremme- og innovationssystemet i Danmark	DAMVAD	DEFF	2011

Anvendt litteratur – 2 af 4

Område	Titel	Forfatter	Kunde	År
Tværgående analyser regioner	Kort om effekter af Vækstforum investeringer	Danske Regioner		2015
	VækstDanmark 2025	Mandag Morgen	Danske Regioner	2015
	Kortlægning og analyse af det regionale erhvervsfremmesystem i Danmark	Iris Group	KL	2015
Analyser kommuner	Et indblik i det lokale erhvervsfremmesystems erhvervsservice-leverancer	Dansk Erhvervsfremme	-	2016
	Notat: Kommunal erhvervsvejledning skaber private job	Iris Group og Danmarks Statistik	Erhvervsstyrelsen	2016
	Erhvervsfremme under lup: Aalborg, Randers, Lolland-Guldborgsund, Køge, Holbæk	Iris Group	De enkelte kommuner	2016
	Sammen om vækst – 9 danske business regions	KL		2016
	Kommunale veje til Vækst i et Danmark i forandring	KL		
	De kommunale rammer for vækst og erhvervsudvikling i Danmark	Iris Group	KL og EVM	2014
	Et indblik i det lokale erhvervsfremmesystems erhvervsservice-leverancer	Dansk ErhvervsFremme		2016
	Medlemsanalyse	Dans Erhvervsfremme		2015
Strukturfondene	Årsrapporter, evalueringer, notater på regionalt.dk	Erhvervsstyrelsen		Løbende
	Faktabaseret monitorering og effektvurdering af strukturfondsindsatsen 2007-2013	Erhvervsstyrelsen		2014
Regionale vækstfora	Vækstforas Investeringer 2014, 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007	Vækstfora	-	2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008
	Evaluering af de regionale vækstforas indsats	Deloitte	ØIM	2012

Anvendt litteratur – 3 af 4

Område	Titel	Forfatter	Kunde	År
Regionale Væksthuse	Evaluering af væksthuse	IRIS Group	Erhvervsstyrelsen og KL	2013
	Kendskabsmåling af væksthuse	Epinion	Erhvervsstyrelsen	2013
	Vækst gennem rådgivning	DAMVAD	Erhvervsstyrelsen	2012
	Evaluering af midtjyske programmer for iværksætteri og virksomhedsudvikling	Iris Group	Væksthus Midtjylland	2012
	Væksthusstatistik for 2. kvartal 2015	Erhvervsstyrelsen		2015
	Væksthuses præstationer i 2013: Opgørelse af resultatmål	Væksthuse, Erhvervsstyrelsen, KL		2014
Energiprogrammer (herunder EUDP)	Evaluering af Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets forsknings- og udviklingsprogrammer for ny energiteknologi	DAMVAD Analytics/COWI	EFKM	2015
	Effekturdering af EUDP	Oxford Research	ENS	2014
	Evaluering af EUDP	Oxford Research	ENS	2011
Eksportrådet	Analyse af den danske eksportfremmeindsats	McKinsey	UM (Eksportrådet)	2015
	Effekter af fælles eksportfremstød gennemført i 2010-2011	DAMVAD	UM (Eksportrådet)	2012
	Effekter af eksportfremme for danske virksomheder, 2002- 2012	Jakob Munch		2012
Erhvervs-PhD	Analysis of the Industrial PhD programme	CEBR	UFM / FI	2015
	The Effect of the Industrial PhD Programme on Employment and Income	Oxford Research	UFM / FI	2013
	Analysis of the Industrial PhD programme	Iris Group / Kuhn	UFM / FI	2011
	Erhvervs-PhD Et effektivt redskab for Innovation og Videnspredning	Oxford Research	UFM / FI	2007

Anvendt litteratur – 4 af 4

Område	Titel	Forfatter	Kunde	År
Markedsmodningsfonden (Fornyelsesfonden)	Midtvejsevaluering markedsmodningsfonden	Iris Group / Copenhagen Economics	EVM (ERST)	2015
	Midtvejsevaluering af Fornyelsesfonden	Deloitte	EVM (ERST)	2012
InnovationsCentre	Evaluering af Innovationscentre	Oxford Research	UFM (FI)	2015
	Evaluation of the Danish Growth Fund	DAMVAD	EVM	2014
Videnpilot	En effektmåling af videnpilotordningen	CEBR	UFM (FI)	2013
Innovationsmiljøerne	Performanceregnskab 2012	FI		2015
	Performanceregnskab 2014	UFM		2015
	Evaluering af innovationsmiljøerne	Oxford Research	UFM (FI)	2012
EUREKA	Economic Impact of International Research and Innovation Cooperation – Analysis of 25 years of Danish participation in EUREKA	DAMVAD	UFM (FI)	2011
Innovations-Netværk	Klyngekatalog	Clusterexcellence-Denmark		2016
	Performanceregnskab for det samlede klyngelandskab	Clusterexcellence-Denmark		2015
	Performanceregnskaber 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015	FI		2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007
	Effekter af virksomheders deltagelse i klynger og innovationsnetværk	FI		2015
	The impacts of cluster policy in Denmark - An impact study on behaviour and economical effects of Innovation Network Denmark	DAMVAD	UFM (FI)	2011
GTS	Performanceregnskab	FI		2015
	Evaluering af de 9 GTS-institutter	DAMVAD, Deloitte, EY	UFM (FI)	2012-2010
	International evaluering af GTS nettet i Danmark	FI	Technopolis, DAMVAD M.fl.	2009

Kortlægning af erhvervsfremmesystemet

1	Organisering og aktører
2	Styring og samarbejde
3	Indsatsernes indhold
4	Udgifter
5	Modtagere
6	Bilag
7	Metode

Scope for kortlægning

Ressourcer, der er relateret direkte eller indirekte til aktiviteter rettet mod konkrete virksomheder.

- Opdraget for analysen er en kortlægning af de virksomhedsrettede indsatser, der varetages af kommuner, regioner og stat, under Erhvervs- og Vækst-, Uddannelses- og Forsknings samt Udenrigsministeriet. Eftersynet er afgrænset fra at omfatte skatteområdet, ligesom erhvervsfremme rettet mod turisme og landbrug ikke er inkluderet.
- Kortlægningen inddrager relaterede indsatser i andre systemer, der i et vist omfang udbyder tilbud, der minder om tilbuddene inden for scope, navnlig UDP'erne.
- EU Strukturfondsmidlerne er inkluderet, både dem der indgår i de regionale og nationale puljer.
- Øvrige EU-programmer er ikke inkluderet.
- Til brug for kortlægningen er endvidere anvendt følgende definitioner:
 - Ressourcer kan være direkte (fx ansatte, der rådgiver virksomheder i Eksportrådet) eller indirekte (fx ansatte, der laver evalueringer og administrer tilskudsordninger i Erhvervsstyrelsen) relateret til aktiviteter.
 - Aktiviteter kan fx både være direkte rådgivning fra Eksportrådet til virksomheder og ordninger som Vækstfonden.

Afgrænsning for eftersynet

Ressourcer, der er relateret direkte eller indirekte til aktiviteter rettet mod konkrete virksomheder

- Opdraget for eftersynet er en kortlægning af de virksomhedsrettede indsatser, der varetages af kommuner, regioner og stat under Erhvervs- og Vækst-, Uddannelses- og Forsknings- samt Udenrigsministeriet. Eftersynet er afgrænset fra at omfatte skatteområdet og strategisk forskning, ligesom erhvervsfremme rettet mod turisme og landbrug ikke er inkluderet
- Eftersynet inddrager relaterede indsatser i andre systemer, der i et vist omfang udbyder tilbud, der minder om tilbuddene inden for scope, navnlig UDP'erne
- EU-strukturfondsmidlerne er inkluderet; både dem der indgår i de regionale og nationale puljer
- Øvrige EU-programmer er ikke inkluderet
- Til brug for kortlægningen er endvidere anvendt følgende definitioner:
 - Ressourcer kan være direkte (fx ansatte, der rådgiver virksomheder i Eksportrådet) eller indirekte (fx ansatte, der laver evalueringer og administrerer tilskudsordninger i Erhvervsstyrelsen) relateret til aktiviteter
 - Aktiviteter kan både være direkte rådgivning, som fx fra Eksportrådet til virksomheder, og ordninger som Vækstfonden

Overordnet metodebeskrivelse

Nationalt niveau

- **UDGIFTER:** Opgjort som bruttoudgifter som defineret i scope. Udgifterne kommer fra indmeldinger fra styrelser og departementer. Dog anvendes der tal fra Finansloven for UDP'erne, innovationsmiljøerne, forløbere for Innovationsfonden og Væksthusene, før de overgik til kommunerne. For EKF og Vækstfonden er udgifterne beregnet som kapitalindsud ganget med en alternativrente på 4% (Finansministeriets samfundsøkonomiske kalkulationsrente) samt deres samlede udgifter til løn og drift
- **ADMINISTRATION:** Opgjort ved de udgifter, som ikke er rettet mod at servicere virksomheder, dvs. overhead, stabsfunktioner, sekretariatsdrift og udgifter i den finansierende myndighed. Administrationen er så vidt muligt taget fra noter fra den relevante myndighed (UM, EVM, UFM, ERST, FI). Administrationen udspecificeres på:
 - Administration i den finansierende myndighed
 - Administration hos operatøren. Hvis disse ikke er tilgængelige fra styrelsen eller fra en opgørelse af administrative årsværk fra styrelsen, er der foretaget en manuel optælling af den administrative personaleandel (Innovationsnetværk, EKF og Vækstfonden)
 - For EKF og Vækstfonden er desuden udspecificeret "programadministration". Dette dækker over den resterende del af lønudgifterne, som er virksomhedsrettede, fx sagsbehandling
- For GTS, Erhvervsstyrelsen samt administrationen i den finansierende myndighed for Innovationsfonden, innovationsmiljøerne, EKF og Vækstfonden findes kun administrationsoplysninger for seneste år. I disse tilfælde er administrationen antaget konstant tilbage i tid
- Administrationen på operatørniveau hos innovationsnetværk og programadministration hos EKF og Vækstfonden er beregnet på baggrund af en optælling af andelen af stabsstillinger hos operatøren. For GTS er disse tal oplyst af styrelsen. På baggrund af den administrative andel af medarbejderne beregnes administrationsudgifterne
- **ÅRSVÆRK:** Årsværk er så vidt muligt opgjort på baggrund af noter fra de relevante myndigheder, dog med de samme undtagelser som under administrationsopgørelsen, hvor manuelle optællinger i stedet er anvendt
- **INDTÆGTER:** Indtægter behandles separat og omfatter kun Eksportrådet og Innovationscentrene. For EKF og Vækstfonden er indtægterne opgjort som bruttoudgifterne fratrasket nettoudgifterne

Regionalt niveau

- **UDGIFTER:** Opgjort som de samlede vækstforuminvesteringer vedrørende erhvervsfremme, dvs. både regionale udviklingsmidler og midler i strukturfondsprojekter inden for de områder, som er omfattet af scope. Vækstforuminvesteringerne vedrørende erhvervsfremme er oplyst i et notat fra Danske Regioner, der muliggør frasortering af investeringer uden for scope. Dog er kategorien "menneskelige ressourcer" kun udskilt i den erhvervsrettede del for 2014. Den historiske andel er estimeret ud fra fordelingen for 2014
- De samlede vækstforuminvesteringer vedrørende erhvervsfremme renses for ekstern medfinansiering. Til dette anvendes den eksterne medfinansieringsprocent fra noter fra Danske Regioner. Denne er tilgængelig fra 2010-2013 – for de øvrige år anvendes den gennemsnitlige sats
- For 2015 anvendes indberetninger fra de individuelle regioner. For 2016 anvendes samme beløb som i 2015. Denne antagelse underbygges af udviklingen i udgifter i starten af den sidste strukturfondsperiode
- **ADMINISTRATION:** Regionernes administrationsomkostninger vedrørende erhvervsfremme er oplyst af de individuelle regioner. Metode hertil er sammenlignelig med den metode, der blev anvendt ved evaluering af Kommunalreformen i 2013. Tallene er valideret ved at sammenholde med SIRKA, Kommunernes og Regionernes Løndatabase samt Evaluering af Kommunalreformen i 2013
- I projekterne findes desuden udgifter til administration mv. Disse antages at udgøre 18% af det samlede projektbeløb, da dette er det maksimalt tilladte bidrag til fællesudgifterne og andre ikke-specifiede udgifter, som jf. strukturfondsregelsættet ikke skal dokumenteres. De 18% stammer fra regelsættet vedrørende EU's strukturfonde, og regionerne oplyser, at de for egne projekter i vid udstrækning lægger sig op af disse regler. I praksis gives der 13% - 18% under de regionale midler. Såfremt midler anvendes i sammenhæng med strukturfondsmidlerne, er det reglerne for disse, der har forrang. Gennemgang af projekter i 2015 på vækstforumhjemmesider bekræfter, at dette er det typiske niveau. Projekter, hvor der primært er konsulenttydelser, får ikke dette tillæg
- **ÅRSVÆRK:** Årsværkene vedrørende erhvervsfremme er indmeldt af de individuelle regioner. Årsværk i de enkelte projekter er ikke mulige at opgøre, da midlerne allerede her er ved bevillingsmodtager. De opgjorte årsværk er således alene de årsværk, som faktisk sidder i regionerne. På det regionale niveau er der foretaget et kvalificeret skøn blandt operatører ved at estimere antallet ud fra forholdet mellem budget og årsværk for de forskellige virkemidler, som vi har kendskab til fra kommuner og staten

Lokalt niveau

- **UDGIFTER:** Kommunernes udgifter til erhvervsfremme er fra de kommunale budgetter og regnskaber fra Danmarks Statistik. To konti fra de kommunale regnskaber udgør den kommunale erhvervsfremme: "Innovation og ny teknologi" og "Erhvervsservice og iværksætteri". Det skal bemærkes, at de enkelte kommuner konterer erhvervsfremme og turisme forskelligt, da de samme mennesker typisk beskæftiger sig med både turisme og erhvervsfremme. Udgifterne skal derfor tolkes med dette forbehold
- For at forsøge at validere resultaterne har vi ultimo januar og primo februar 2016 gennemgået en række kommuners konkrete aktiviteter inden for erhvervsfremme og hvor muligt fundet strategier, handlingsplaner, operatører, resultatkontrakter og sammenholdt dette med kommunernes konkrete regnskaber og budgetter. Endvidere er der været foretaget interviews med nogle kommuner. 24 kommuner er gennemgået på denne måde
- For de fleste kommuner vurderes der at være overensstemmelse mellem det i gennemgangen observerede aktivitetsniveau og udgiftsniveau i budgetter/regnskaber. For 2 af de 24 gennemgåede kommuner vurderes der at være usikkerhed ved adskillelse af erhvervsrettede aktiviteter inden for scope og turismeaktiviteter. Usikkerheden for disse kommuner kan være stor, idet aktivitetsniveauet er væsentligt større end budgettet. For Aalborg Kommune vurderes den største kilde til usikkerheden dog at være, at en stor del af deres aktiviteter finansieres af regionale midler. Denne finansiering indfanges dog af de regionale udgifter. For Odense vurderes der at være en del aktiviteter, som kan være erhvervsfremme, men også fx være branding, tiltrækning af events, bosætning mv. 90% af kommunerne vurderes at afspejle det reelle niveau. Samlet set vurderes det at give et billede af aktivitetsniveauet
- **ADMINISTRATION:** Administration hos de kommunale operatører estimeres som 18,2% af det samlede beløb baseret på følgende kilder:
 - Iris Groups analyser for en række kommuner "Erhvervsfremme under lup"
 - Manuel optælling af administrativt personale i de kommunale erhvervsservices baseret på hjemmesidegennemgang
 - Identifikation af administrationsomkostninger i de ganske få kommuner, der har redegjort for dette i forbindelse med deres budgetter og regnskaber, jf. de gennemgåede ovenfor
- Herudover er beregnet et overhead, som ligger ud over de anvendte erhvervsfremmekonti. Dette er beregnet som andelen af fællesudgifterne, som erhvervsservice trækker på. Denne andel bruges til at estimere en generel overheadprocent, som anvendes på de samlede kommunale udgifter
- **ÅRSVÆRK:** Årsværkene i 2016 beregnes ved brug af de gennemsnitlige udgifter pr. årsværk inden for erhvervsservice på baggrund af tal fra KL for 2014 og Danmarks Statistik. For den andel af aktiviteter, som varetages af operatører (hvad enten de er private eller ejet af kommunerne), anvendes en nøgle mellem årsværk og budget baseret på Dansk Erhvervsfremmes Interne Medlemsanalyse 2015

Udgifter knyttet til Erhvervs- og Vækstministeriets tilbud

Der oplyses tal for 2016 medmindre andet nævnes

	Aktiviteter inkluderet i kortlægningen	I alt (ydelse + adm.)	Administration	Ydelser	Årsværk
Erhvervsstyrelsen	Omfatter den nationale strukturfondspulje, administration af strukturfondsmidlerne (både nationale og regionale) og de tre mindre ordninger StartUpDK, Early Warning og Fonden for Entreprenørskab	48 mio. kr.	17 mio. kr. 16,6 mio. kr. for administration af strukturfondene oplyst af EVM. 0,5 mio. kr. for de tre mindre ordninger oplyst af EVM. Årlig administration i 2007-2015 antages at være på samme niveau som i 2016.	31 mio. kr. 31 mio. kr. (2016) i den nationale strukturfondspulje oplyst af EVM. Årlige udgifter i 2007-2015 antages at være på samme niveau som i 2016 Historisk er medtaget Væksthusene samt en række mindre ordninger på finanslovskonti 8.33.01.25, .61, .62, .63, .64, .66. Kilden hertil er Finanslovsdatabasen	23 årsværk 23 årsværk hos ERST til administration af de fulde strukturfondsmidler (dvs. ikke kun de 31 mio. i nationale puljer) oplyst af EVM. 0,4 årsværk hos ERST til administration af de tre mindre ordninger. Disse er estimeret som de tre ordningers andel af lønsummen under Finanslovens 08.21.20 ganget med de i alt 4 årsværk under samme paragraf
EKF	Samtlige aktiviteter i EKF samt tilknyttet administration i Erhvervs- og Vækstministeriet	272 mio. kr.	162 mio. kr. i totale administrative omkostninger oplyst af EVM. Omkostningerne er opdelt i programadministration (virksomhedsrettet) og alm. administration på baggrund af manuel optælling af administrative årsværk, der viser, at 27% er alm. administration ² 0,2 mio. kr. i administrative omkostninger hos EVM, baseret på 0,3 årsværk til en pris på 0,7 mio. kr., skønnet af EVM. Det antages, at årlige administrative omkostninger hos EVM i 2007-2015 var på samme niveau som i 2016	110 mio. kr. 100 mio. kr. i alternativomkostninger for kapitalindskud. Disse er beregnet som 4% ¹ af kapitalindskud oplyst af EVM. Tal er for 2015 Nettoudgifter udgør i alt -290 mio. kr. Indtægter udgør derfor 562 mio. kr.	119 årsværk 119 årsværk i EKF indmeldt af EVM. 0,3 årsværk til administration i EVM oplyst af EVM
Vækstfonden	Samtlige aktiviteter i Vækstfonden, inkl. Proof of Business (hvoraf ERST er operatør på en del), men ekskl. Danmarks Grønne Investeringsfond. Hertil tilknyttet administration i Erhvervs- og Vækstministeriet	414 mio. kr.	118 mio. kr. i totale administrative omkostninger oplyst af EVM. Omkostningerne er opdelt i programadministration (virksomhedsrettet) og alm. administration på baggrund af manuel optælling af administrative årsværk, der viser, at 25% er alm. administration ² 0,5 mio. kr. i administrative omkostninger hos EVM, baseret på 0,75 årsværk til en pris på 0,7 mio. kr., skønnet af EVM. Administrationsomkostninger i Vækstfonden dækkes som udgangspunkt af fondens indtægter, idet omkostningerne over en årrække modsvares af tilsvarende indtægter	296 mio. kr. 155 mio. kr. i alternativomkostninger for kapitalindskud. Disse er beregnet som 4% ¹ af kapitalindskud oplyst af EVM. 129 mio. kr. i tabsrammer. 12,6 mio. kr. udgøres af alternativforrentning og rådgivning i Proof of Business – ERST er operatør på rådgivningen, 5 mio. kr. Tal er for 2015. Netoudgifter på -452 mio. kr. Indtægter udgør derfor 866 mio. kr.	106 årsværk 105 årsværk i Vækstfonden indmeldt af EVM. 0,75 årsværk til administration i EVM oplyst af EVM
Markedsmodningsfonden	For 2013-2016 er inkluderet samtlige bevillinger, herunder aftalt administration i ERST og i departementet. Hovedkilde er notat fra EVM. For 2007 til 2012 dækker tallene Fornyelsesfonden og Program for brugerdreven innovation, der er forløbere for Markedsmodningsfonden. Hovedkilde er Finanslovsdatabasen	58 mio. kr.	1,6 mio. kr. oplyst af EVM, der dækker løn, drift (overhead) og ordinær drift i ERST og i departementet. For Fornyelsesfonden og Program for Brugerdreven Innovation anvendes oplysninger om administration angivet i Finanslovsdatabasen	56 mio. kr. oplyst af EVM. For Fornyelsesfonden og Program for Brugerdreven Innovation anvendes oplysninger om administration angivet i Finanslovsdatabasen	2,4 årsværk oplyst af EVM

¹ 4% er Finansministeriets samfundsøkonomiske kalkulationsrente.

² Almindelig administration: direktion, ledelsessekretariat, analyse, facility management, HR, IT, kommunikation, reception.

Udgifter knyttet til Uddannelses- og forskningsministeriets tilbud

Der oplyses tal for 2016 med mindre andet nævnes

	Aktiviteter inkluderet i kortlægningen	I alt (ydelser + adm.)	Administration	Ydelser	Årsværk
Innovationsfonden	De aktiviteter, der tidligere lå i Rådet for Teknologi og Innovation (RTI) og Højteknologifonden (HTK), er inkluderet. Det svarer til 52% af fondens samlede udgifter. Aktiviteter rettet mod strategisk forskning er udeladt, hvilket i praksis er defineret som de dele, der tidligere lå i Det Strategiske Forskningsråd	624 mio. kr.	23 mio. kr. Administration i HTK er oplyst af FI for 2007-2015, 12,6 mio. kr. i 2016. 9 mio. kr. administration i RTI er oplyst af FI for 2016. For 2007-2015 er tallet beregnet efter samme administrationsprocent i forhold til samlede udgifter. 2 mio. kr. administration i FI beregnet som 3 årsværk (oplyst af FI) af 0,6 mio. kr. pr. årsværk (beregnet som de samlede personaleomkostninger delt med antallet af årsværk i Innovationsfondens årsrapport 2014)	601 mio. kr. 375 mio. kr. til Højteknologifonden oplyst af FI fraregnet 12,6 mio. kr. til administration. 248 mio. kr. til RTI oplyst af FI fraregnet 9 mio. kr. til administration	25 årsværk Ifølge årsrapport 2014 er der 42 årsværk i Innovationsfonden. Heraf er 52%, 22 årsværk, antaget at være knyttet til aktiviteter, der tidligere lå i HTK og RTI. 3 årsværk i FI oplyst af FI
GTS	Aktiviteter dækket af resultatkontrakterne er inkluderet. Det svarer til 8% af GTS'ernes omsætning (2015). Kommercielle aktiviteter (konsulentydelse mv.) i de private selskaber (dvs. GTS-institutterne) er ikke inkluderet	309 mio. kr.	29 mio. kr. FI angiver andelen af administrative medarbejdere til 11%. Da administrative årsværk typisk er billigere end de udførende medarbejdere, reduceres administrationsandelen ift. udgifterne med 25%. Det giver en andel på 8,4% som er ganget på den samlede omsætning i resultatkontrakten. Det giver administrationsudgifter på 26 mio. kr. 2,9 mio. kr. i administration hos FI, oplyst af FI	280 mio. kr. 306 mio. kr. vedrørende resultatkontrakterne oplyst af FI fraregnet 26 mio. kr. administration	318 årsværk For hvert enkelt GTS er antallet af årsværk beregnet som resultatkontraktens andel af omsætningen ganget med antallet af medarbejdere. Det giver samlet 318 årsværk. Kilden er Performanceregnskab for GTS 2015
Innovationsmiljøer	De samlede tilskud på Finansloven	211 mio. kr.	47 mio. kr. 46 mio. kr. administration i innovationsmiljøerne beregnet som 22% af den samlede bevilling. Administrationsandelen på 22% er oplyst af FI og dækker udgifter til alle aktiviteter bortset fra kapitalformidling, herunder også rådgivning til iværksætterne. 1,25 mio. kr. til administration i FI. 1 årsværk til en skønnet pris af 1,25 mio. kr. oplyst af FI. Prisen for årsværk er relativt dyr, da ordningerne i vidt omfang administreres af chefkonsulent og kontorchef	164 mio. kr. 210 mio. kr. fra Finanslovsdata-basen fraregnet 46 mio. kr. til administration	61,6 årsværk oplyst af FI. 60,6 årsværk samt 1 årsværk i FI
Innovationsnetværk	Aktiviteter dækket af tilskud fra FI er inkluderet. Aktiviteter dækket af andre midler er ikke medtaget. Der kan desuden være aktivitet i netværkene finansieret privat eller som del af regionale projekter	76 mio. kr.	14 mio. kr. 11 mio. kr. i administration beregnet som 0,5 mio. kr. for hvert af de 22 netværk oplyst af FI. 2 mio. kr. øvrig intern administration i netværkene oplyst af FI. 1,5 mio. kr. administration i FI oplyst af FI	62 mio. kr. 75 mio. kr. oplyst af FI fraregnet 13 mio. kr. til administration	58 årsværk 55 årsværk i netværkene beregnet som 2,5 årsværk pr. netværk dækket af finanslovsbevillingen, oplyst af FI. 3 årsværk i FI oplyst af FI

Udgifter knyttet til Udenrigsministeriets tilbud

Der oplyses tal for 2016 med mindre andet nævnes

	Aktiviteter inkluderet i kortlægningen	I alt (ydelse + adm.)	Administration	Ydelse	Årsværk
Eksportrådet	Alle virksomhedsrettede aktiviteter, herunder eksport- og investeringsfremme samt konsulentydelse med og uden tilskud. En række aktiviteter vedrørende politikudvikling og rammebetingelser er således ikke inkluderet	401 mio. kr.	170 mio. kr. (153 mio. kr.)¹ 8 mio. kr. i overhead hjemmeberegnet som 33% af de samlede løn- og driftsudgifter oplyst af UM. 128 mio. kr. i overhead ude beregnet som 55% af de samlede løn- og driftsudgifter oplyst af UM. ¹ 34 mio. kr. til administration af eksportstipendiater ude, oplyst af UM ² <i>Særligt vedrørende administration knyttet til ikke-indtægtsdækkede aktiviteter</i> Eksportrådets ikke-indtægtsdækkede aktiviteter udgør 290,3 mio. kr. (samlede udgifter fratrukket indtægter). Administration knyttet hertil er estimeret som disse aktiviteters andel af de samlede aktiviteter (401 mio. kr.) multipliceret med de samlede administrationsomkostninger. De beregnede administrationsomkostninger er 122,9 mio. kr. Se * vedrørende fagligt overhead.	232 mio. kr. 401 mio. kr. oplyst af UM. Heraf udgør 170 mio. kr. overhead (153 mio.) Eksportrådet har indtægter på 110,9 mio. kr. oplyst af UM	298 årsværk 276 årsværk ude og 22 årsværk hjemme oplyst af UM
Innovationscentre	Innovationscentrene administreres af Eksportrådet og medtages derfor her, men finansieres af UFM	33 mio. kr.	13 mio. kr. (11 mio. kr.)³ Overhead er beregnet som for Eksportrådet <i>Særligt vedrørende administration knyttet til ikke-indtægtsdækkede aktiviteter</i> Innovationscentrenes ikke-indtægtsdækkede aktiviteter udgør 25 mio. kr. (samlede udgifter fratrukket indtægter). Administration knyttet hertil er estimeret som disse aktiviteters andel af de samlede aktiviteter (33 mio. kr.) multipliceret med de samlede administrationsomkostninger. De beregnede administrationsomkostninger er 10 mio. kr.	20 mio. kr. Samlede virksomhedsrettede udgifter på 33 mio. kr. fraregnet 13 mio. kr. til overhead (11 mio. kr.) Innovationscentrene har indtægter på 8,5 mio. kr.	23 årsværk 23 årsværk vedr. virksomhedsrettede aktiviteter oplyst af UM

1 I 1. halvår 2016 er der gennemført organisationsændring i UM. Endvidere har UM implementeret Finansministeriets krav om opgørelse af formål 0 (generel ledelse og administration/overhead). Det medfører konsekvenser for beregning af overhead nøgler. På baggrund heraf er administrationsomkostningerne 2. halvår opgjort til **153 mio. kr.** 11 mio. kr. i overhead hjemme beregnet som 47 % af de samlede løn- og driftsudgifter oplyst af UM. Heraf vedrører 3 mio. kr. fagligt overhead, der er knyttet direkte op på de virksomhedsrettede aktiviteter. 108 mio. kr. i overhead ude beregnet som 47 pct. af de samlede løn- og driftsomkostninger oplyst af UM. Heraf vedrører 28 mio. kr. fagligt overhead, der er knyttet direkte op på de virksomhedsrettede aktiviteter. 34 til administration af eksportstipendiater ude, oplyst af UM. Heraf vedrører 9 mio. kr. fagligt overhead, der er knyttet direkte op på de virksomhedsrettede aktiviteter.

Særligt vedrørende administration knyttet til ikke-indtægtsdækkede aktiviteter

Eksportrådets ikke-indtægtsdækkede aktiviteter udgør 290,3 mio. kr. (samlede udgifter fratrukket indtægter). Administration knyttet hertil er beregnet estimeret som disse aktiviteters andel af de samlede aktiviteter (401 mio. kr.) multipliceret med de samlede administrationsomkostninger. De beregnede administrationsomkostninger er 112 mio. kr. Heraf vedrører 29 mio. kr. fagligt overhead, der er knyttet direkte op på de virksomhedsrettede aktiviteter.

2 I de samlede driftsudgifter indgår udgifter til cancelli (husleje, energi, inventar mv.), medarbejderbolig (husleje, energi, inventar mv.), skole- og børnepasning, øvrig drift (rejser, sikkerhed, repræsentation mv.), løn til lokalt ansatte, løn til udsendte, udetillæg, udetjenestens træk på administrative udgifter i København (globalt overhead)

3 I 1. halvår 2016 er der gennemført organisationsændring i UM. Endvidere har UM implementeret Finansministeriets krav om opgørelse af formål 0 (generel ledelse og administration/overhead). Det medfører konsekvenser for beregning af overhead nøgler. På baggrund heraf er administrationsomkostningerne 2. halvår opgjort til **11 mio. kr.** Overhead er beregnet som for Eksportrådet

Særligt vedrørende administration knyttet til ikke-indtægtsdækkede aktiviteter

Innovationscentrenes ikke-indtægtsdækkende aktiviteter udgør 25 mio. kr. (samlede udgifter fratrukket indtægter). Administration knyttet hertil er estimeret som disse aktiviteters andel af de samlede aktiviteter (33 mio. kr.) multipliceret med de samlede administrationsomkostninger. De beregnede administrationsomkostninger er 11 mio. kr. Heraf vedrører 3 mio. kr. fagligt overhead, der er knyttet direkte op på de virksomhedsrettede aktiviteter.

Udgifter knyttet til øvrige statslige tilbud

Der oplyses tal for 2016 med mindre andet nævnes

	Aktiviteter inkluderet i kortlægningen	I alt (ydelser + adm.)	Administration	Ydelser	Årsværk
MUDP	Samtlige bevillinger. Hovedkilde er finanslovsdatabasen	80 mio. kr.	2 mio. kr. udregnet med samme administrationsprocent (3%) som for Markedsmodningsfonden, da denne er organiseret på samme måde som MUDP	77 mio. kr. 80 mio. kr. fra finanslovsdatabasen fraregnet 2 mio. kr. til administration	3 årsværk beregnet efter samme udgift pr. årsværk som for Markedsmodningsfonden
GUDP	Samtlige bevillinger. Hovedkilde er finanslovsdatabasen	200 mio. kr.	6 mio. kr. udregnet med samme administrationsprocent (3%) som for Markedsmodningsfonden, da denne er organiseret på samme måde som GUDP	194 mio. kr. 200 mio. kr. fra finanslovsdatabasen fraregnet 6 mio. kr. til administration	9 årsværk beregnet efter samme udgift pr. årsværk som for Markedsmodningsfonden
EUDP	Samtlige bevillinger. Hovedkilde er finanslovsdatabasen	185 mio. kr.	5 mio. kr. udregnet med samme administrationsprocent (3%) som for Markedsmodningsfonden, da denne er organiseret på samme måde som MUDP	179 mio. kr. 185 mio. kr. fra Finanslovsdatabasen fraregnet 5 mio. kr. til administration	8 årsværk beregnet efter samme udgift pr. årsværk som for Markedsmodningsfonden

Udgifter knyttet til regionale tilbud

Der oplyses tal for 2016 med mindre andet nævnes

Aktiviteter inkluderet i kortlægningen	I alt (ydelse + administration)	Administration mv.	Ydelse	Årsværk
Alle vækstforumidler, dvs. regionale midler og strukturfondsmidler, kategoriseret som erhvervsfremme	1.126 mio. kr.	217 mio. kr. Regionerne har for 2016 hver især indberettet administrationsomkostninger vedrørende erhvervsfremme baseret på tidsregistrering i regionerne. Totalt for regionerne udgør det 43 mio. kr. Denne er antaget på samme niveau før 2016 Desuden beregnes administration mv. i projekterne. Denne udgør 16% af de samlede vækstforuminvesteringer vedr. erhvervsfremme på 1.016 mio., svarende til 163 mio. kr. De 16% er baseret på reglerne vedrørende strukturfondsmidler, som sætter en grænse på 18%, som følger af EU-forordning. For de regionale midler gælder typisk 13-18% De 18% omfatter husleje, el, vand, varme, kontorartikler, porto, telefon, internet, rengøring, pedel/vicevært, reception, reparation og vedligehold, it-service, annoncering, rejser, kost og logi, fortæring, afskrivninger, leje/leasing, materialer og forbrugsartikler, ikke-refunderbar moms, bankudgifter, andre finansielle udgifter, forsikringer, taxameter - jævnt Erhvervsstyrelsens vejledninger. De skal ikke dokumenteres. Der kan ikke opnås finansiering til udgifter, der ikke er direkte relaterede til projekterne Hertil kommer, at de 18% ikke kan tillægges projekter, der næsten udelukkende består af konsulenttydelser. De projekter, der vurderes at være baseret på dette, er trukket ud af de samlede udgifter før "administration mv." beregnes	909 mio. kr. De samlede vækstforainvesteringer vedr. erhvervsfremme er meldt ind af regionerne for 2015, som hver især har opgjort alle projekter med tilsagn for 2015. 2016 antages at være på samme niveau som 2015 (1.016 mio. kr.). Før 2015 baserer tallene sig på de samlede vækstforuminvesteringer opgjort på emneområder fra Danske Regioner Projekterne, som indgår, falder inden for emneområderne: • Iværksætteri/nye virksomheder • Innovation • Anvendelse af ny teknologi • Menneskelige ressourcer (såfremt disse er virksomhedsrettede) Før 2014 var menneskelige ressourcer ikke opdelt på virksomhedsrettede. Derfor anvendes andelen, som udgøres af virksomhedsrettede i 2014, 79%, af de samlede projekter på dette område Før 2014 er det nødvendigt at fraregne den del, som udgøres af ekstern medfinansiering. Denne andel er opgivet i notater fra Danske Regioner for perioden 2010-2013. For de øvrige år anvendes den gennemsnitlige sats for de fire år, 54%	74 årsværk Regionerne har for 2016 hver især indberettet administrationsomkostninger vedr. erhvervsfremme baseret på samlede årsværk i regionerne. Som grundlag for vurdering af regionernes opgørelse af administrative årsværk på dette felt foretages der tidsregistrering i regionerne, hvor det er muligt at adskille denne andel. Den relative andel af de administrative funktioner opgøres tilsvarende. Totalt for regionerne udgør det 74 årsværk Endvidere har vi for operatørerne estimeret antallet af årsværk ved at se på forholdet mellem årsværk og budget for de forskellige virkemidler, som vi har datagrundlag for, på de forskellige niveauer. Denne fremgangsmåde skyldes, at operatørerne skifter med tiden og er projektfinsierede. Det kan således være en delmængde af organisationernes aktiviteter, og der kan være flere organisationer involverede i de specifikke projekter. I nogle tilfælde er der tale om udbud af ydelse til en operatør, som har vundet det i fri konkurrence, og hvor visse økonomiske forhold kan være undtaget offentlighed, jf. offentlighedslovens §30

Udgifter knyttet til kommunale tilbud

Der oplyses tal for 2016 med mindre andet nævnes

Aktiviteter inkluderet i kortlægningen	I alt (ydelse + administration)	Administration	Ydelser	Årsværk
Dækker to konti på den kommunale kontoplan¹: - Innovation og ny teknologi - Erhvervsservice og iværksætteri Hertil er beregnet et administrativt overhead, som ligger på konti for fællesudgifter og administration Desuden er Væksthusenes grundfinansiering inkluderet under det kommunale niveau. Væksthusenes yderligere årsværk er bl.a. finansieret af regionalt finansierede projekter	624 mio. kr.	151 mio. kr. Fra de kommunale budgetter tages bruttoudgifterne på de to angivne konti, 578 mio. kr. Administrationsudgifterne beregnes som 18,2% af de samlede udgifter. Dette tal er baseret på rapporter fra IRIS Group og egen validering ved gennemgang af erhvervsserviceoperatørerne i de enkelte kommuner og opgørelse af de enkelte medarbejderes arbejdsfunktioner. Det beløber sig til 105 mio. kr. Hertil beregnes et overhead på 46 mio. kr., som ligger på konti for fællesudgifter og administration i budgetterne. Disse estimeres som andelen af de samlede fællesudgifter, som udgør overhead, som er relevant at medtage for erhvervsserviceaktivitet (administrationsbygninger, sekretariat og forvaltninger, fælles IT og telefoni). Det udgør en overheadprocent på 8% af de samlede udgifter inkl. Væksthuse for 2014, som anvendes for 2015 og 2016. Historisk anvendes den faktiske andel. Metoden har været drøftet med KL	473 mio. kr. De samlede ydelser udgøres af de 578 mio. kr. fra de kommunale budgetter fra Statistikbanken samt det beregnede overhead på 46 mio. kr. konteret på andre konti. Udgifterne til Væksthusene udgør 103 mio. kr. af de samlede udgifter angivet i notat fra Indenrigsministeriet Herfra trækkes den beregnede administration på 151 mio. kr.	741 årsværk De kommunale årsværk er beregnet som dels interne årsværk, dvs. årsværk som sidder internt i kommunerne, og dels eksterne årsværk for årsværk i eksterne erhvervsråd, som finansieres af kommunen. Beregningerne foretages for 2014 og tilbage i tid. Beregnede forholdstal for 2014 antages at gælde for 2015 og 2016 Den gennemsnitlige løn på de to konti fra SIRKA anvendes til beregningen af de interne årsværk, 512.000 kr. pr. årsværk. De interne årsværk beregnes ud fra de samlede lønudgifter på de to erhvervsfremmekonti delt med gennemsnitslønnen. I alt 78 årsværk Herudover beregnes interne årsværk til administration på baggrund af lønandelen af overheadomkostningerne, 67%. Til disse anvendes en gennemsnitsløn for den administrative konto fra SIRKA, 490.000 kr. pr. årsværk. I alt 63 administrative årsværk I alt 141 interne årsværk For de eksterne udgifter anvendes en gennemsnitlig udgift pr. årsværk på 897.000 kr. opgjort i en rapport af Dansk Erhvervsfremme (2015) baseret på en analyse af 51 erhvervsserviceenheder. Det resulterer i 600 eksterne årsværk

¹ Kommunerne konterer ikke deres erhvervsservice konsistent på tværs af kommunerne. Derfor kan der være aktiviteter på andre konti, som også er erhvervsfremme. Ligeledes kan der være konteret ikke-erhvervsfremme på de udvalgte konti – fx turismeaktiviteter.

Metode for finansieringsstrømme

Dette er en illustration af nogle pengestrømme i samspillet mellem det kommunale, regionale og det statslige niveau. Den er ikke udtømmende, da der ikke er tale om en pengestrømsanalyse

Finansieringskilde	Modtager	I alt	År	Metode	Kilde
Staten	Innovationsnetværk og SPIR	141 mio. kr.	2014		ClusterExcellence Performanceregnskab 2015
	Regionale klynger	154 mio. kr.	2014	138 mio. kr. antages finansieret af kommuner og regioner tilsammen. Herudover kommer ca. 16 mio. kr. fra staten	ClusterExcellence Performanceregnskab 2015
Staten	Regionale klynger	16 mio. kr.	2014		ClusterExcellence Performanceregnskab 2015
Kommuner	Væksthusene	103 mio. kr.	2016	Finansiering fra kommunernes basisfinansiering, som finansieres af staten	
Regioner	Væksthusene	163 mio. kr.	2014	Antaget andel af regionale og EU-midler, såfremt disse i 2016 afspejler finansiering i 2014. I 2014 havde Væksthusene i alt øvrige indtægter for 359 mio. kr. Det er antaget, at fordelingen mellem regionale midler og EU-midler hos Væksthusene afspejler den almindelige fordeling mellem EU-midler og regionale midler. Endvidere er budgetter og forventninger for 2016 medtaget for enkelte Væksthuse	Væksthusenes regnskaber, indmeldinger fra Væksthusene, og interviews med Væksthuse
Strukturfond	Væksthusene	196 mio. kr.	2014	Antaget andel af regionale og EU-midler, såfremt disse i 2016 afspejler finansiering i 2014. I 2014 havde Væksthusene i alt øvrige indtægter for 359 mio. kr. Det er antaget, at fordelingen mellem regionale midler og EU-midler hos Væksthusene afspejler den almindelige fordeling mellem EU-midler og regionale midler. Endvidere er budgetter og forventninger for 2016 medtaget for enkelte Væksthuse	Væksthusenes regnskaber, indmeldinger fra Væksthusene, og interviews med Væksthuse
	Væksthuse	462 mio. kr.	2014	Væksthusenes indtægter fra kommuner, regioner, strukturfonde	
Væksthuse	Øvrige operatører	274 mio. kr.	2014	Baseret på Væksthusenes regnskaber samt skriftlige tilbagemeldinger og interviews med Væksthuse. Midler som anvendes i forskellige programmer, hvor Væksthuse er leadpartner. I flere tilfælde er midler, der indgår heri, finansiering af køb af rådgivning hos private rådgivere. I de tilfælde indgår de heri som øvrige operatører	Væksthusenes regnskaber, indmeldinger fra Væksthusene, og interviews med Væksthuse
	Væksthuse	188 mio.	2014	Væksthusenes indtægter fra kommuner, regioner, strukturfonde fratrukket udgifter til øvrige operatører og partnere	
Regionale EU-kontorer		25 mio. kr.	2015		De regionale EU-kontorers regnskaber, stiftelsesdokumenter, vedtægter mv.
Strukturfond	Øvrige operatører end Væksthuse	406 mio. kr.	2016	De totale regionale udgifter fratrukket 2014-finansiering til Væksthuse, som disse er operatører på. Baseret på 2015 indstillinger samt EU andelen af disse projekter	
Regionale udviklingsmidler	Øvrige operatører end Væksthuse	360 mio. kr.	2016	De totale regionale udgifter fratrukket 2014-finansiering til Væksthuse. Baseret på 2015 indstillinger samt EU andelen af disse projekter	
Kommuner og regioner	Andre erhvervsudviklings-samarbejder	96,4 mio. kr.	2016	Dækker over business regions, Greater Copenhagen samt andre subregionale samarbejder	KL-rapport

Kategorisering af medarbejdere i kommuner og regioner

Nedenfor beskrives metoden til kategorisering af medarbejdere anvendt på det kommunale og regionale niveau og de faktiske kategoriseringer

Kategorisering af medarbejdere

Generel administration

Ledelse/direktør, erhvervschef
Souschef
Sekretariatsleder
Sekretær
Bogholder
Økonomimedarbejder
Receptionist
Controller
Administration
Servicemedarbejder

Faglige medarbejdere omfattet af erhvervsfremme

Erhvervsfremmekonsulent
Virksomhedskonsulent
Business Coach
Forretningsudvikler
Erhvervskonsulent
Iværksættervejleder
Virksomhedsudvikler
Matchmaking-konsulent
Eksport, salg og markedsføring
Salg og markedsføring
Netværksfacilitator
Innovation
Yderligere tilsvarende betegnelser indgår også

Medarbejdere, der potentielt beskæftiger sig med erhvervsfremme

Eventplanlægger
Kommunikationskonsulent
Projektkoordinator
Projektleder
Projektchef

Eksempler på faglige arbejdsområder ikke omfattet af erhvervsfremme

Jord
Miljø
Forurening
Turisme
Byplanlægger

Fremgangsmåde

1. Alle medarbejdere tælles op
2. Medarbejdere under generel administration tælles op – ledelse vægtes 50%
3. Øvrige medarbejdere tælles op
4. Medarbejdere, der potentielt beskæftiger sig med erhvervsfremme, tælles med, hvis de sidder i organisationer, der udelukkende beskæftiger sig med erhvervsfremme
5. Hvis organisationen beskæftiger sig med flere områder end erhvervsfremme, sammenholdes andelen af medarbejdere som arbejder med erhvervsfremme med andelen, som arbejder med andre områder
6. Ikke-faglige medarbejdere samt administration vægtes ift. punkt 5

Målsætninger for aktiviteter, output og effekt

Konkrete målsætninger er specifikke og målbare

- Vi har ledt efter konkrete målsætninger, hvor der opsættes specifikke og målbare mål. Fx er "Tilgængelighed på telefonen er 90%" et specifikt og målbart mål, mens "øget vækst" ikke er det

Anvendt definition og eksempler på aktiviteter, output og effekt

	Definition	Eksempler på mål
Aktiviteter og output	Hvad er de væsentligste aktiviteter hos operatøren, og hvad skal leveres på baggrund af aktiviteterne? ▪ De aktiviteter, som operatøren udfører, for at opnå den ønskede forandring (effekt). Aktiviteter vurderes ofte på, hvorvidt de lever op til kvalitetskrav ▪ Output produceres på baggrund af aktiviteterne – typisk ydelser eller produkter. Kan typisk opgøres i antal ▪ En række målsætninger, som kan være effektmål for den enkelte ordning, er kategoriseret som outputmål. Det gælder fx antal flagship-investeringer (Invest in Denmark)	▪ X% af de virksomheder, som har modtaget vejledning, tilkendegiver, at de er meget tilfredse eller tilfredse med den ydelse, de har modtaget ▪ X antal årlige vejledningsforløb ▪ X% medfinansiering fra virksomhederne ▪ X flagship-investeringer (meget succesfulde investeringer fra udenlandske virksomheder)
Effekt	Hvad skal indsatsen forandre? ▪ De forandringer, som indsatsen skal tilvejebringe ▪ Effektmål på langt sigt vedrører ofte, men ikke altid, de strategiske målsætninger for indsatsen ▪ Der er her medtaget målsætninger, der vedrører BNP, produktivitet, eksport og antal beskæftigede mv. Investeringer mv. (fx flagship-investeringer) betragtes i denne opsætning som et skridt på vejen til at skabe arbejdspladser, øge produktivitet og dermed øge BNP	▪ På lang sigt: ▪ X flere arbejdspladser ▪ X% af iværksættervirksomhederne udvikler sig til vækstiværksættere ▪ X% øget eksport/produktivitet ▪ På kortere sigt: ▪ X% af projekterne skal føre til innovation

Spørgeskemaanalyse

Spørgeskema er sendt ud til 4.159 virksomheder, der har deltaget i regionale og nationale tilbud fra 2007 til 2014 (virksomheder i Samspilsdatabasen)

- 454 virksomheder har besvaret spørgeskemaet. 287 har afvist at svare. De resterende har hverken svaret eller afvist. Vi kan på autoreply konstatere, at de tre væsentligste forklaringer på dette er bounceback (ikke-aktiv e-mail adresse), at e-mailen er havnet hos en hovedpostkasse (fx info eller kundeservice) eller at respondenterne ikke kan genkende at have været med i et erhvervsfremmeprogram. Endvidere er besvarelsesne indsamlet på 1½ uge medio februar

Spørgeskema sendt ud til virksomhederne

- Survey Erhvervsfremme
 - Vi skriver til dig fordi, vi kan se, at jeres virksomhed i løbet af 2014 og/eller 2015 har deltaget i [program]
 - DAMVAD Analytics er ved at gennemføre et eftersyn af den danske erhvervsfremmeindsats. Det gør vi for Finansministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet, Udenrigsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet
 - Derfor vil vi gerne have dig til at bruge 5 minutter på, at hjælpe os med at skabe et grundlag for en endnu bedre erhvervsfremmeindsats
- Hvordan blev I involveret i [Program]? Sæt gerne flere X'er
 - Vi tog selv initiativ til deltagelse
 - Vi blev involveret på baggrund af deltagelse i tidligere offentligt støttede projekter
 - Vi blev kontaktet af en offentlig aktør med henblik på deltagelse
 - Vi blev kontaktet af en privat virksomhed med henblik på deltagelse
 - Vi blev henvist til projektet af offentlig aktør (fx Væksthuset eller Erhvervsservice)
 - Ved ikke
- Kunne I have fundet et privat alternativ til [Program]? (Angiv kun ét svar)
 - Ja, men det havde været dyrere
 - Ja, men det havde ikke samme kvalitet
 - Ja, men det havde været mere besværligt
 - Nej, vi undersøgte mulighederne og fandt ikke private alternativer
 - Nej, vi undersøgte ikke, om der findes private alternativer
 - Ved ikke
- Hvorfor blev I involveret i [Program]? Sæt gerne flere X'er
 - Vi havde et stort behov, som skulle afhjælpes
 - Vi havde brug for at få suppleret vores egne midler med ekstern finansiering
 - Det bidrager til at udvikle virksomheden
 - Vi har behov for ekstern viden, som vi ikke selv kan tilvejebringe
 - Det er en god mulighed for at samarbejde med andre virksomheder
 - Kompetenceudvikling af vores medarbejdere
 - Vi havde et meget konkret behov, som skulle håndteres
 - Det var gratis så hvorfor ikke prøve det af
 - Det er en effektiv måde at rekruttere medarbejdere
- Har I ellers anvendt et OFFENTLIGT erhvervsfremmeprogram på KOMMUNALT niveau? (Angiv kun ét svar)
 - Ja, kommunal erhvervsservice
 - Ja, andet
 - Nej
 - Ved ikke
- Hvorfor anvendte I et OFFENTLIGT erhvervsfremmeprogram på KOMMUNALT niveau? (Angiv gerne flere svar)
 - Vi havde et stort behov, som skulle afhjælpes
 - Vi havde brug for at få suppleret vores egne midler med ekstern finansiering
 - Det bidrager til at udvikle virksomheden
 - Vi har behov for ekstern viden, som vi ikke selv kan tilvejebringe
 - Det er en god mulighed for at samarbejde med andre virksomheder
 - Kompetenceudvikling af vores medarbejdere
 - Vi havde et meget konkret behov, som skulle håndteres
 - Det var gratis så hvorfor ikke prøve det af
 - Det er en effektiv måde at rekruttere medarbejdere
 - Ved ikke
- Hvorfor anvendte I et OFFENTLIGT erhvervsfremmeprogram på REGIONALT niveau? (Angiv gerne flere svar)
 - Manglende kendskab til udbuddet/mulighederne
 - Ansigelsesprocessen var for besværlig/tidskrævende
 - For store krav til løbende opfølgning og afrapportering
 - Udbuddet var uoverskueligt
 - Det kræver for store investeringer eller ændringer i virksomheden
 - Udbuddet er ikke tiltrækkeligt målrettet vores behov
 - Manglende erfaring og kompetence til at deltage
 - Vi har fået afslag på en eller flere ansøgninger
 - Tilbuddene var ikke store nok
 - Vi har ikke et behov
 - Den offentlige aktør havde ikke ekspertise nok inden for min branche
 - Ved ikke
- Har I ellers anvendt et OFFENTLIGT erhvervsfremmeprogram på NATIONALT niveau? Fx gennem Eksportrådet, Vækstfonden, Innovationsfonden, et Innovationsnetværk eller EUDP? (Angiv kun ét svar)
 - Ja
 - Nej
 - Ved ikke
- Hvorfor anvendte I et OFFENTLIGT erhvervsfremmeprogram på NATIONALT niveau? (Angiv gerne flere svar)
 - Vi havde et stort behov, som skulle afhjælpes
 - Vi havde brug for at få suppleret vores egne midler med ekstern finansiering
 - Det bidrager til at udvikle virksomheden
 - Vi har behov for ekstern viden, som vi ikke selv kan tilvejebringe
 - Det er en god mulighed for at samarbejde med andre virksomheder
 - Kompetenceudvikling af vores medarbejdere
 - Vi havde et meget konkret behov, som skulle håndteres
 - Det var gratis så hvorfor ikke prøve det af
 - Det er en effektiv måde at rekruttere medarbejdere
 - Ved ikke
- Hvorfor anvendte I ikke et OFFENTLIGT erhvervsfremmeprogram på NATIONALT niveau? (Angiv gerne flere svar)
 - Manglende kendskab til udbuddet/mulighederne
 - Ansigelsesprocessen var for besværlig/tidskrævende
 - For store krav til løbende opfølgning og afrapportering
 - Udbuddet var uoverskueligt
 - Det kræver for store investeringer eller ændringer i virksomheden
 - Udbuddet er ikke tiltrækkeligt målrettet vores behov
 - Manglende erfaring og kompetence til at deltage
 - Vi har fået afslag på en eller flere ansøgninger
 - Tilbuddene var ikke store nok
 - Vi har ikke et behov
 - Den offentlige aktør havde ikke ekspertise nok inden for min branche
 - Ved ikke
- Hvordan oplever I samlet set erhvervsfremmeudbuddet fra et virksomhedsperspektiv? (Angiv kun et svar pr. spørgsmål)
 - Meget dårligt
 - Dårligt
 - Neutralt
 - Godt
 - Meget godt
- Er der nogle tilbud I mangler?
 - [Tekstinput]
- Mange tak!
 - Mange tak for dine svar

Metode

Samspilsdatabasen

Data for virksomhedsdeltagelser i nationale, regionale og delvist de kommunale tilbud i perioden 2007-2014

- Databasen dækker alle landsdækkende programmer samt Vækstfora og Væksthuse
- Dertil kommer data for kommunal erhvervsservice for 14 kommuner for år 2014¹
- I alt er der 99.312 virksomhedsdeltagelser i databasen

Beskrivelse af Samspilsdatabasen

Om Samspilsdatabasen

- Samspilsdatabasen bygger på data for alle landsdækkende programmer, Vækstfora og Væksthuse
- Data er fra 2007-2014 med undtagelse af Væksthuse, der startede i løbet af 2007, hvorfor data herfor kun er fra 2008
- Derudover er der for 2014 data for 14 kommuners erhvervsservice. Som følge af begrænsningerne i det kommunale datagrundlag er kommunalt data kun inddraget i figurer, hvor kommunerne fremgår eksplicit
- Samspilsdatabasen indeholder oplysninger om program, projektets periode, projektdeltagere og projektdeltagerens aktortype (virksomhed, uddannelsesinstitution mm.)
- Data for projektdeltagere er på CVR-niveau, hvorfor det er muligt at koble med data fra CVR-registeret. Fra CVR-registeret er tilknyttet oplysninger om antal ansatte, virksomhedens alder og branche

Vækstfora

- Vækstforum er enkelte steder delt op på de enkelte vækstfora. Her er Bornholms Vækstforum slået sammen med Vækstforum Hovedstaden
- Er virksomhedsdeltagelserne for Vækstforum delt ud på år, er dette gjort ved at fordele projekternes virksomhedsdeltagelser ud på hvert år, projektet har været igang. Fx hvis et projekt starter i 2010 og slutter i 2012, og projektet har 30 deltagere, vil det blive delt ud på 10 deltagelser i 2010, 10 i 2011 og 10 i 2012.

Definition af en deltagelse

- Når en virksomhed deltager i et projekt inden for et program, opgøres det som en deltagelse. En virksomhed, der deltager i fx to projekter inden for samme program, tæller således som to deltagelser
- For Vækstfonden er der dog kun data for første gang en given virksomhed får et bestemt virkemiddel, dvs. hvis en virksomhed får lån to gange, vil denne kun tælle med én gang
- For Eksportrådet er der kun medtaget virksomheder, som har fået tilskud til rådgivning – dvs. virksomheder, der køber ydelser på almindelige markedsvilkår hos Eksportrådet, ikke er medtaget
- For Vækstfora kan én virksomhed godt deltage i samme projekt flere gange, hvilket skyldes, at Vækstforumprojekter har et andet fokus end de nationale og er af lang varighed. Vækstforumprojekter kan være rettet mod uddannelse som eksempelvis KOMPETENCEmidt, der er et af de store programmer med fokus på at videreuddanne virksomhedernes ansatte

Opregning af kommunale deltagelser

- De steder, hvor antallet af kommunale deltagelser er opgjort, er dette opregnet ved hjælp af antallet af beskæftigede i kommunerne. De 14 kommuner står for 16% af den samlede beskæftigelse i Danmark, hvorfor antallet af deltagelser er opregnet med 6 gange

ANTAL DELTAGELSER	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Eksportrådet	586	682	626	579	703	717	670	527
Innovationsagenterne	129	286	239	296	438	684	498	496
Innovationsfonden	413	413	614	627	828	813	989	825
▪ Erhvervs-PhD	101	115	100	121	111	109	104	118
▪ Højteknologifonden	30	36	32	66	65	74	79	88
▪ InnoBooster								132
▪ Innovationskonsortier	73	64	108	53	56		46	
▪ Samfundspartnerskab								52
▪ SPIR				26	27	9	26	
▪ Videnkupon		136	312	250	397	299	448	257
▪ Videnpilot	74	62	62	111	172	322	286	178
Innovationsmiljøer	61	16	28	85	73	68	72	67
Innovationsnetværk	88	277	465	1.151	778	632	1.545	2.656
Markedmodning	76	111	85	233	230	74	82	93
▪ EBST: Brugerdreven innovation	76	111	85					
▪ Fornyelsesfonden Tilskud				214	192	41		
▪ Markedsmodning				19	38	33	82	93
Sektorordninger		182	166	283	347	393	578	449
▪ EUDP		159	141	136	166	136	213	247
▪ GUDP				87	118	162	208	109
▪ MUDP		23	25	60	63	95	157	93
Vækstfonden	206	165	117	332	464	443	452	552
Væksthus		1.960	2.195	2.491	2.654	2.658	2.047	2.037
Vækstforum	2.253	3.252	5.014	5.976	8.671	10.397	8.622	8.082
▪ Hovedstaden	19	217	511	514	697	710	805	712
▪ Midtjylland	1.504	1.872	2.113	2.080	3.985	4.374	3.029	2.964
▪ Nordjylland	612	768	1.665	1.917	1.921	2.355	1.491	1.204
▪ Sjælland	28	146	200	421	764	1.025	935	964
▪ Syddanmark	90	249	524	1.044	1.303	1.932	2.362	2.238
Kommunal erhvervsservice								2.909

¹ Følgende kommuner er dækket: Ballerup, Favrskov, Helsingør, Herning & Ikast-Brande, Holbæk, Horsens, Køge, Randers, Ringkøbing-Skjern, Silkeborg, Skanderborg, Skive og Viborg.

Registerdataanalyse

Datagrundlag

- Datagrundlaget for registerdataanalysen er Danmarks Statistiks generelle firmastatistik på registerniveau, der indeholder økonomiske og beskæftigelsesmæssige oplysninger for alle reelt aktive firmaer i Danmark. Statistikken dækker alle sektorer og brancher
- Grundlaget for firmastatistikken er CVR. I CVR registreres alle registreringspligtige firmaer uanset aktivitetsniveau. Det betyder, at selv den mindste aktivitet resulterer i en registrering af et firma
- Firmastatistikken medtager imidlertid kun firmaer, der er reelt aktive hele året eller en del af året. Det er defineret ved de firmaer, som har løntimer svarende til mindst 0,5 årsværk og/eller har haft en beregnet indtjening af en vis størrelse afhængig af branche
- For de firmaer, der er nystartede i løbet af tællingsåret, er den omsætningsmæssige grænse sat til det halve af det niveau, der anvendes for firmaer, der var registreret hele året. Det sker ud fra den betragtning, at nystartede firmaer som regel ikke har en stor omsætning, når de starter op, i forhold til den arbejdsindsats, der ydes
- CVR indeholder pt. knap 717.000 registreringer, mens firmastatistikken indeholder omtrent 300.000 firmaer
- Firmastatistikken er tilkoblet oplysninger fra Samspilsdatabasen. En del af virksomhederne i Samspilsdatabasen kan ikke genfindes i firmastatistikken som følge af statistikens aktivitetskrav. Ud af 88.500 deltagelser på nationalt og regionalt niveau (inkl. Væksthusene) fra 2007 til 2013 kan de tilknyttede firmaer findes for 73.400 deltagelser

Metode

- Virksomhedernes (arbejds)produktivitet er opgjort på baggrund af de økonomiske oplysninger i firmastatistikken. Produktiviteten er beregnet som værditilvækst pr. fuldtidsansat. Virksomhederne er derefter for hvert enkelt år inddelt i kvartiler, hvor kvartil 4 er de 25% mest produktive virksomheder og kvartil 1 de 25% mindst produktive
- Virksomhedernes omsætningsvækst er beregnet som gennemsnitlig årlig vækst i omsætningen i de tre år op til, virksomhederne deltog i et tilbud. Hvis fx en virksomhed deltog i et program i 2010, er væksten beregnet på baggrund af ændringen i omsætningen fra 2007 til 2010

Opdeling på international/hjemmemarkedsorienterede erhverv

Anvendt metode til opdeling af brancher

Opdeling

- De enkelte brancher i DB07 er opdelt i internationale og hjemmemarkedsorienterede brancher. En virksomhed i en international branche vil således blive klassificeret som international, uanset om den har eksport eller udenlandsk ejerskab og omvendt
- Opdelingen følger Produktivitetskommissionens tilgang. En branche er international, hvis den har en eksportandel på mindst 25% ifølge Danmarks Statistiks input-output-tabeller, eller mindst 25% af virksomhederne er udenlandsk ejet målt på værditilvækst. Industri og de primære erhverv er pr. definition internationale erhverv med den begrundelse, at de producerer fysiske produkter, der kan transporteres. Produktivitetskommissionen har anvendt denne tilgang til at opdele serviceerhvervene. Denne opdeling anvendes også her
- Bygge og anlæg og offentlig administration er ikke behandlet af Produktivitetskommissionen. Bygge/anlæg er defineret som hjemmeorienteret erhverv, da sektorens eksport og udenlandske virksomheders andel af omsætning i Danmark begge er under tærskelværdierne¹
- Der er begrænsede oplysninger om eksport og udenlandsk ejerskab for branchen offentlig administration. Eksport af offentlige tjenester, som i vidt omfang kan tilskrives branchen offentlig administration, udgør 1,7 mia. kr. i 2015. Branchen havde samme år en samlet produktion på 570 mia. kr. På den baggrund er branchen kategoriseret som hjemmemarkedsorienteret

Produktivitetskommissionens definition

Hjemmemarkedsorienterede serviceerhverv

- Handel med biler og motorcykler og reparation heraf
- Detailhandel (undtagen med biler og motorcykler)
- Landtransport
- Hjælpevirksomhed i forbindelse med transport
- Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed
- Informationstjenester
- Fast ejendom
- Juridisk bistand, bogføring og revision
- Virksomhedsrådgivning mv.
- Arkitekt- og ingeniørvirksomhed; teknisk afprøvning og analyse
- Videnskabelig forskning og udvikling
- Reklame og markedsanalyse
- Andre liberale, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser
- Udlejning og leasing
- Arbejdsformidling
- Administrations-, kontor- og anden forretningservice
- Reparation af computere og varer til personligt brug og husholdningsbrug

Internationale serviceerhverv

- Engroshandel (undtagen med biler og motorcykler)
- Skibs- og luftfart
- Post- og kurertjenester
- Udgivervirksomhed
- Telekommunikation
- Computerprogrammering, konsulentbistand vedr. it mv.
- Rejsebureauer og rejsearrangører mv.
- Vagt- og sikkerhedstjenester og overvågning
- Serviceydelser i forbindelse med ejendomme samt landskabspleje

¹ Se fx Deloitte Consulting for Energistyrelsen, 2013, "Baggrundsrapport for analyse af den danske byggesektor - Kortlægning af den danske byggesektors struktur og økonomiske udvikling".

Fordeling af virkemidler – Udgifter

Metode og fordelingstal

- Omkostningerne er fordelt ud fra kortlægning af de virkemidler, der tilbydes
- Vægtningen mellem de enkelte virkemidler er baseret på:
 - For de tilfælde, hvor der mangler statistisk grundlag, er fordelingen baseret på vurdering skabt i dialog med EVM, UFM og UM. Det gælder særligt for Eksportrådet, Vækstfonden, Markedsmodningsfonden, EKF, Innovationsfonden, GTS, innovationsmiljøer og UDP'er. Den grundlæggende nøgle bag denne fordeling relaterer sig til, hvorvidt der er tale om et primært virkemiddel (vægt på 1) eller sekundært virkemiddel (vægt på 0,5)
 - For Erhvervsstyrelsen er fordelingen baseret på samme måde som regionernes for den nationale pulje
 - For regionerne er fordelingen baseret på udtræk fra Samspilsdatabasen med data for antal deltagelser og antal kr. og en gruppering af de enkelte programmer
 - For kommunerne er fordelingen baseret på gennemgang af kommunernes kendte aktiviteter, særligt Væksthusene, og de kendte kommunale bidrag til klynger. Herudover har KL baseret på en gennemgang af udvalgte kommuner estimeret vidensamarbejde og øvrige tilskud og virkemidler. Efter at have fordelt de kendte udgifter er resten fordelt ud efter hvor stor en andel af kommunerne, der har de pågældende aktiviteter
- For de konkrete virkemidler er der forskel på hvor mange deltagelser, der er pr. krone. Nogle er meget intensive og kapitaltunge pr. virksomhed, mens andre har en anden karakter og derfor er billigere pr. virksomhed (hvilket ikke er det samme, som at de er mere omkostningseffektive). Derfor afviger fordelingen af udgifter og deltagelser

	Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	Vidensamarbejde og innovation	Klynger og innovationsnetværk	Uddannelse og rekruttering	Information og vejledning	Rådgivning og tilskud hertil	Kapitalformidling	Øvrige tilskud
Eksportrådet	2%	1% ¹	-	-	5%	92%	-	-
Erhvervsstyrelsen	11%	11%	9%	18%	11%	35%	3%	1%
Vækstfonden	-	-	-	-	-	-	100%	-
Markedsmodningsfonden	-	-	-	-	-	15%	-	85%
EKF	-	-	-	-	-	-	100%	-
Innovationsfonden	-	26%	15%	11%	0%	21%	15%	11%
GTS	-	50%	-	-	-	50%	-	-
Innovationsmiljøer	-	-	-	-	-	33%	67%	-
Innovationsnetværk	-	-	100%	-	-	-	-	-
UDP, inkl. MUDP, GUDP og EUDP	-	40%	-	-	-	20%	-	40%
Regionalt niveau, fordeling af udgifter	11%	11%	9%	18%	11%	35%	3%	1%
Kommunalt niveau	7%	2%	10%	6%	51%	1%	0%	24%

¹ UFM finansierer den primære indsats på Innovationscentrene. Beløbet omfatter således ikke tilskud til innovationsprogrammer, som ydes af Innovationscentrene, plus to årsværk i UM. Beløbet medtager ikke de 33 mio. kr. til driften af centrene, som finansieres over §19. Uddannelse- og Forskningsministeriet.

Fordeling af virkemidler – Antal deltagelser

Metode og fordelingsstal

- Deltagelserne er fordelt ud fra kortlægning af de virkemidler, der tilbydes
- Vægtningen mellem de enkelte virkemidler er baseret på:
 - For de tilfælde, hvor der mangler statistisk grundlag, er fordelingen baseret på vurdering skabt i dialog med EVM, UFM og UM. Det gælder særligt for Eksportrådet, Vækstfonden, Markedsmodningsfonden, Innovationsfonden, GTS, Innovationsmiljøer og UDP'er. Den grundlæggende nøgle bag denne fordeling relaterer sig til, hvorvidt der er tale om et primært virkemiddel (vægt på 1) eller sekundært virkemiddel (vægt på 0,5)
 - For regionerne er fordelingen baseret på udtræk fra Samspilsdatabasen med data for antal deltagelser og en gruppering af de enkelte programmer
 - For kommunerne er fordelingen baseret på gennemgang af kommunernes kendte aktiviteter, særligt Væksthusene, og de kendte kommunale bidrag til klynger. Øvrige tilskud på kommunalt niveau udgør bl.a. tilskud til business regions og EU-kontorer, medlemskab af RegLab mv., dvs. ikke decideret virksomhedsrettede aktiviteter, hvorfor der indgår udgifter men ikke deltagelser
 - Fordelingen af antal deltagelser er fordelt ud med samme nøgle som fordelingen af udgifter. Dog er der for de konkrete virkemidler forskel på hvor mange deltagelser, der er pr. kr., idet der er forskel på hvor mange virksomheder, der er igennem disse forløb. Nogle er meget intensive og kapitaltunge pr. virksomhed, mens andre har en anden karakter og derfor er billigere pr. virksomhed (hvilket ikke er det samme, som at de er mere omkostningseffektive). Det er således virkemidlet, der er knyttet op på nedenstående nøgle, hvilket er baggrunden for, at fordelingen af virkemidler ikke er den samme for antallet af deltagelser og udgifter

	Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	Vidensamarbejde og innovation	Klynger og innovations-netværk	Uddannelse og rekruttering	Information og vejledning	Rådgivning og tilskud hertil	Kapitalformidling	Øvrige tilskud
Eksportrådet	2%	5%	-	-	5%	88%	-	-
Vækstfonden	-	-	-	-	-	-	100%	-
Markedsmodnings-fonden	-	-	-	-	-	15%	85%	-
Innovationsfonden	-	29%	0%	29%	0%	14%	29%	0%
GTS	-	50%	-	-	-	50%	-	-
Innovationsmiljøer	-	-	-	-	-	33%	67%	-
Innovationsnetværk	-	-	100%	-	-	-	-	-
UDP, inkl. MUDP, GUDP og EUDP	-	40%	-	-	-	20%	40%	-
Regionalt niveau, fordeling af udgifter	11%	11%	9%	18%	11%	35%	1%	3%
Kommunalt niveau	9%	3%	13%	8%	67%	1%	-	-